

QUINS SÓN AQUESTS DOS PERIÒDICS?

Diuen de Moscou que, en la reunió del Comitè executiu dels Soviets, el president de la secció de propaganda notificà que des de la capital de la Rússia bolxevista són subvencionats a l'estranger doscents cinquanta sis periòdics, entre ells dos a les terres d'Espanya.

Es concediren cinc milions de rubles més per a intensificar aquesta propaganda.

LA SITUACIÓ A BARCELONA

BOMBES I PETARDS

Ha estat examinat un explosiu trobat dies passats a la porta d'una quadra del carrer de Valhonorat. Segons els tècnics artillers, estava carregat amb dinamita, i d'haver estat, hauria pogut produir danys de consideració.

També han estat analitzats els petards trobats una de les nits passades a les portes de diferents quadres. Aquests artefactes eren incendiàries, no tenint força explosiva de consideració.

TRETS

A les dues de l'alta matinal, uns guardies de seguretat intentaren es-correr al carrer del Cid dos sub-jectes, un dels quals arrencà a cor-rer. Els guardies el perseguiren dis-parant un tret a l'aire que fou suf-icient perquè el fugitiu es deturés.

Els dos individus, que no duïen cap arma, foren conduïts a la de-le-gació on la policia els reconegué com dos descuidats.

DETINGUTS

Un aspirant de policia i una parella de la guàrdia civil detingueren al carrer de Sant Oleguer a Francesc Balcega Martín, fuster de ribera, qui duïa una pistola i 22 capsulines.

Aquest individu era titllat per la policia com a perillós.

CONFLICTE RESOLT

Ha quedat solucionat el conflicte iniciat per uns descarregadors de pes-sada salada del magatzem de bacalla i Ortigas.

Era, com ja diguérem, perquè els havia estat rebaixat a 12 pessetes el jornal convingut de 15.

El governador conferència amb la Federació Patronal i de resultes d'a-questa conferència la casa esmenta-da ha decidit mantenir el jornal de 15 pessetes.

RECOMPENSES

A la caserna de la guàrdia civil del carrer del Consell de Cent, a pre-sència de les forces allí aquartades de la plana major de l'Institut, el governador civil ha remès aquestes recompenses consistents en re-llogetes d'or i de plata per serveis prestats aquests dies passats.

Aquesta recompensa era feta en nom del ministre de la Governació. Fou donat rellotge d'or als guar-dies Joan Isabel Romero, del 21 terç, i Rufi Cabrerizo, del 26, per detenció de cinc pistolers armats que ronda-ren per una fàbrica del carrer del Fresser.

Rellotge de plata al caporal Emili Rodríguez Moreno, del 26, i guardies Francesc Marín Millan, del 26, Felip Guzmán Retana i Pau Blanco Gimé-nez, del 21, també per detenció d'in-dividus perillosos armats.

El governador els dirigí la paraula dient veure que amb aquestes deten-cions havien sens dubte evitat crims, digué que mai un agent de l'autori-tat no ha d'estar més satisfet com quan ha pogut evitar la comissió d'un delictes.

LES SUBSISTENCIES

El governador civil ha dirigit amb aquesta data a l'Ajuntament la se-quent comunicació:

«La Junta de Proveïments de Bar-celona, en la darrera reunió, exa-minà les necessitats d'anar d'una ma-nera efectiva a l'abaratiment de les subsistencies.

S'ha iniciat a la ciutat una crisi que és el reflex de la que apareix en tota Espanya i de la que sofreixen la quasi totalitat de les nacions d'Eu-ropa.

Als quantiosos i fàcils beneficis ob-tinguts durant la guerra i en la post-guerra, han succeït moments de ca-estia, i, en molts casos, de ruïna per a les fonts de producció, els quals tenen inevitable repercussió, tant so-bre el capital com sobre el treball.

No pot pensar-se, en tals circum-stàncies, que es sostinguin els preus dels articles de primera necessitat a aquella altura que atenyeren en mo-ments d'abundància i de riquesa. Automàticament, en reduir-se els mit-jans de vida dels ciutadans, es con-treuen també la demanda d'aquells ar-ticles, i sols per una resistència arti-ficial s'explica que no s'hagi fet no-tar ja una notable rebaixa en les subsistencies.

A vèncer aquesta injustificada resis-tència, a aconseguir que es produïxi una baixa que està iniciada per les dites circumstàncies, s'encaminen els esforços de la Junta de Proveïments, en compliment de la més elemental de les seves missions.

Però, demés, creu la Junta que si fins aquí fou possible accedir als augments de salaris que, amb justí-fica, en la majoria dels casos recla-mava el proletariat, és el cert que, per l'encariment de la vida, a penes si es traduïren en sensible millora de les condicions d'existència, car en la mateixa mesura que els ingressos pu-javen o augmentaven les despeses. I és també indubtable que, per con-seqüència d'aquella crisi de què alans es parlava, no serà possible continuar en la puja de jornals i sous en la forma que tingué lloc fins ara.

El problema social, les ansies de millora que la classe obrera formula, han de cercar-se des d'ara abaratint el cost de la vida, que permetrà amb les mateixes sumes donar satisfacció a major nombre de necessitats.

I justificada amb aquestes indica-cions la resolta actitud de la Junta per a posar fre a abusos i a excessos notoriament indefensables, crec que, quant a la carn hauria d'afrontar-se amb tota decisió i energia el pro-blema de què arribés a Barcelona la baixa que ve experimentant a Madrid i a tota Espanya, i que és conseqüèn-cia de la disminució de preu que ha tingut el bestiar als centres de pro-ducció; però per ésser el servei d'Es-corxadors municipal, i perquè la se-va organització influeix decisivament en el preu de la carn, i perquè, de-més, la representació més genuïna del poble de Barcelona està en el seu Ajuntament, la Junta de Proveïments cregué que sols podia afrontar aquest problema amb la col·laboració com-pleta i decidida del Municipi de la ciutat.

En sa virtut la Junta acordà: Ele-var a l'Ajuntament la proposta de designar dos individus que, amb altres dos nomenats per la Junta de Proveïments, formin una comissió

que pendrà les més efectives mesures per aconseguir l'abaratiment de la carn.

El dictamen d'aquesta Comissió se-ria sotmès a la Junta de Proveïments i a l'Ajuntament perquè, cada un d'a-quests organismes, dintre de sa ju-risdicció, reculli la proposta que es formulí, millorant-la, ampliant-la o reduint-la.

Es per a mi un honor transmetre a V. E. aquest acord perquè si aquest Ajuntament li dona la seva aprova-ció, designi els dos regidors que han de formar part de la dita Comissió.

LA CAMBRA MERCANTIL

Dilluns passat, al vespere, el comerç al detall de Barcelona, representat per la totalitat dels components de les Juntes Consultiva i Directiva de la Cambra Mercantil, que omplien del tot els salons del Govern civil, saludaren el senyor Portela, no sols en visita de cortesia, com és costum en la renovació d'autoritats, sinó també i d'una manera principal per la seva eficàcia i serena actuació d'en-çà que regeix el Govern civil de Bar-celona la qual actuació ha donat com a millor fruit l'haver cessat la vaga dels transports i l'haver disminuït gairebé fins a estroncarse el terro-risme.

El governador rebé amablement els visitants, i, en nom d'ells, el president de la Cambra Mercantil, senyor Ca-bré li dirigí unes paraules de salu-tació justificant la tardança de la visita en el desig i en el convenciment que tots tenien, des de l'arri-bada de l'actual governador que aconseguiria tornar la normalitat a Barcelona, i aquella creença d'ales-hores és avui una realitat, i per això, més que per altra cosa, cal expressar la satisfacció de tot el comerç de Bar-celona i felicitar la primera autori-tat governativa per la sana eficàcia dels seus actes. En les hores de dol i de tristesa que ha passat en aquests darrers tempe Barcelona, hi havia hagut moments que semblava que arribaria a imposar-se un pessimisme tan greu que es traduï en un tancament dels establiments mercantils. Sortosament aquests, que són la joia de la ciutat, han pogut continuar mantenint un aspecte extern de nor-malitat, fins i tot amb sacrifici dels seus propietaris. Desitgem—acabà—que aquests tràgics pressentiments no es repetixin i creiem que la presen-cia del senyor Portela al Govern ci-vil n'és una garantia.

Contestà el governador agraïnt, en primer terme, l'homenatge que li re-tia la representació d'una de les més importants branques de l'activitat ciu-tadana, afegint que en els moments greus els homes que defensen un ideal han d'ajuntar-se i emprendre la via com fan les aus formant triangle per a seguir més bé la marxa. A mi —afegí—m'ha correspost anar al da-vant; he tingut aquesta sort, però, ni jo he de vanagloriar-me'n, ni vosal-tres heu de donar-li una importància excessiva: els homes passen, queden els interessos i queden les institu-cions que estan vinculades en les necessitats històriques i presents. Sem-blava que s'havia volgut aterrar Bar-celona, però, això no ho aconseguiran

es pertorbadors, perquè, sortosament, ells són una minoria i la ciutat és una d'aquestes permanents indestruc-tibles. De la lluita passada hem de guardar-ne la lliçó i aquesta ha de representar essencialment el triomf de la ciutadania. Acabà dedicant grans elogis a l'orientació de la Cam-bra Mercantil.

El senyor Cabré replicà amb nous mots d'elogi pel governador i li ofe-ri per tota obra de pau i pel bé de la ciutat l'ajut incondicional de la Cambra Mercantil.

Els mateixos senyors passaren des-prés a saludar el capità general, al qual foren presentats per l'esmentat senyor Cabré, afegint a la presenta-ció uns mots de respecte i elogi per l'autoritat militar i d'agraïment per l'ajut que ha prestat a tot aquell que l'ha sol·licitat i gràcies al qual s'ha aconseguit que la paralització del trànsit no fos en certs moments ab-soluta, atenció necessitats primor-dials per als ciutadans.

Respongué el marquès d'Estella agraïnt la visita i les felicitacions i congratulant-se que aquesta ve-gada s'hagi resolt en justícia una lluita que tant perjudicava la ciu-tat.

Posà com exemple de ciutadania l'estament representat per la Cambra Mercantil i ofereix estar en tota oc-sió al costat dels que defensen la pau i la vida de Barcelona.

Després d'unes breus paraules del president de la Cambra Mercantil, els visitants es retiraren saludant un per un el capità general.

ELS DEPENDENTS

A l'estatge social de la Unió Pro-fessional de Dependents i Empleats de Comerç es va celebrar, el passat dia 10 de l'actual, l'anunciada reunió d'entitats obreres mercantils per a tractar de la implantació del règim de treball intensiu en benefici de la classe.

Presidi En Lluís Cierco, president de l'esmentada entitat, i assistiren a l'acte el Consell Directiu d'aquella, l'assessor En Josp Maruny, el qual va actuar de secretari, i els seus vocals representants en els Comitès Paritaris i Comissió Mixta del Treball, nodrides representa-cions del Centre Autonomista de De-pendents del Comerç i de la Indus-tria, de l'Associació de la Dependèn-cia Mercantil, de l'Associació Profes-sional d'Empleats d'Assurances, del Sindicat Lliure Professional d'Em-pleats de Banca i Borsa, i del Sindi-cat d'Empleats i Obrers de la Catala-na de Gas i Electricitat.

Els reunits afirmaren llur ad-hesió i llur decidit concurs per a la prompta realitat d'una millora que tants avantatges ha de reportar a la vida i a l'economia de la dependèn-cia mercantil. La presidència va do-nar compte del resultat de la informa-ció oberta prop de les entitats ob-reres i patronals, com a tasca preli-minar i d'orientació per a l'encarrilla-ment de tan transcendental problema. Atesa la resultància de l'expedient, per unanimitat, es va acordar Primer. Plantejar el problema re-

latiu a la implantació del règim de treball intensiu, en el sentit de donar-li aplicació general en tota la depen-dència mercantil de caràcter admi-nistratiu, sense distingir entre els rangs o classificacions establertes per la Comissió Mixta del Treball en el comerç de Barcelona.

Segon. Recaptar el concurs i la col-laboració de totes les entitats de la dependència mercantil, fins d'aquelles que resten fóra de la jurisdicció de la Comissió Mixta del Treball, a l'ob-jecte d'avaluar la demanda, amb la força d'un estat d'opinió que li doni l'autoritat necessària per a l'asso-liment de la seva finalitat.

Tercer. Nomenar una ponència in-tegrada per delegacions de cada una de les entitats reunides, i encarrega-da de portar a cap tots els treballs i gestions preparatius de l'informe en què s'haurà de concertar aquesta empresa, aspiració suprema de l'es-tament mercantil, i la forma de re-metre-la a la Comissió Mixta del Treball, per a la seva virtualitat i efica-cia legal.

Canviades algunes impressions so-bre nomenaments i actuació de la dita ponència, el president de la Unió Professional de Dependents i Em-pleats de Comerç, va donar gràcies als concorrents i va aixecar la reunió en mig del major entusiasme.

DONATIU

El prelat, doctor Guillaumet, ha re-mès al governador un donatiu de 500 pessetes per als guardies de sègu-retat que van prestar serveis de se-veja durant la vaga.

EL CONFLICTE DEL BANC ESPANYOL DE CREDIT

Abans continuaren tancades per al públic, les oficines del Banc Espa-nyol de Crèdit, per persistir els seus empleats en la mateixa actitud de dies anteriors, no realitzant-se per tant cap operació.

També continuà en els altres Bancs el «boicot» contra totes les operacions del Banc Espanyol de Crèdit, no de-nant curs a cap document que proce-dís d'aquell establiment de crèdit.

Com que en determinats Bancs de Madrid es volgué obligar al personal perquè es realitzessin operacions amb algunes sucursals del dit Banc Espa-nyol de Crèdit, es deia que de persis-tir els banquers en aquesta actitud, es farà extensiu l'atur a determinats Bancs d'aquesta plaça, entre ells el de Biscaia, Bilbao i Central.

UN ATEMPTAT BEN ORIGINAL

Explica un confrare que un cam-brer d'un establiment de la plaça de l'Angel va dir en veu alta mal del sindicat lliure.

Quan va plegar i quan es dirigia a casa seva, el van assaltar uns des-coneguts, els quals el van obligar, si us plau per força, a beure un ampolla de gairebé un quart de litre d'oli de ricin.

No diu el confrare quines van se-er les conseqüències de l'atemptat.

EL SENYOR

LLUÍS MARSANS PEIX

President de la "Banca Marsans, S. A.", del "Sindicato de Banqueros de Barcelona", del "Mercado Libre de Valores", de la "Federación de Bancos y Banqueros" i Conseller de diverses Companyies

mori el dia 14 del corrent

havent rebut els Auxilis Espirituals i la Benedicció Apostòlica

(A. C. S.)

La seva vídua, fills, pare, germans, germans polítics, oncles, família tota i la **Banca Marsans, S. A.**, en recordar als amics i coneguts tan sensible pèrdua, els preguen que el tinguin present en llurs oracions i se serveixin assistir a l'ofici i misses que, per l'etern descans de l'ànima del difunt, se celebraran avui, dimecres, dia 18 del corrent, a dos quarts d'onze del matí, a l'església de la Casa Provincial de Caritat

Les misses després de l'ofici i seguidament la del perdó

No es convida particularment **El dol es dona per acomiadat**

GRAN BALNEARI VICHY CATALA

CALDES DE MALAVELLA (Província de Girona)

TEMPORADA: de 1.º de maig a 30 d'octubre

Malalties de l'aparell digestiu. — Artritis en les seves múltiples manifestacions. — Diàbetes. — Ginecosuria.

Establiment de primer ordre, rodejat de frondosos parcs. Habitacions grans, còmodes i ventilades. Menjadors i cafè grandiosos. Salons esplèndids i elegants per a festes i atraccions. Capella molt formosa. Llum elèctrica. Camp per a tennis i altres esports. Garatge. Telèfon 408. Red de Girona.

ADMINISTRACIO: RAMBLA DE LES FLORS, 18, ENTRESOL

ELS TRAMVIES DE BARCELONA, S. A.

AVÍS

SERVEI DE BANY

Es fa avinent al públic que, des del dia 16 del corrent, a més del servei d'Arenes i Sant Antoni als bany, queda establert un servei extraordinari des de la Plaça de Catalunya - Drassanes i Orientals.

Barcelona, 16 de juliol de 1923.

La Direcció

LA HISPANO COLOMINA, S. A.

Aqueixa Companyia, donant-se perfecta idea de la necessitat de millorar els mitjans de comunicació amb què compten els senyors banystes que concorren al renom de **BALNEARI DE VALLEGOA DE RIUCORP**, ha establert un nou i magnífic servei d'Omnibus des d'Igualada i Sant Guim a l'establiment establiment, comptant per això amb 7 magnífics Omnibus Hispano i 4 cotxes de turisme per a tota classe de serveis a preus econòmics.

Preu del passatge d'Igualada a Vallfogona, tant preferències com davanteres, a 5 pessetes.

Preus molt reduïts per a tota classe d'encàrrecs i equipatges.

Per a informes i despatx de bitllets a l'Administració de Barcelona: **La Nova Igualadina**, carrer Comtal, número 10 - Telèfon 2376.

La missa d'avui: Sant Camil de Lelis, color blanc. — La de demà: Sant Vicens de Paul, color blanc.

Cort de Maria: Avui, Nostra Dona de l'Esperança, a la seva església. — Demà, Nostra Dona del Roser, a Sant Cugat, o a Montsió.

Adoració Nocturna: Avui, Sant Lluís Gonzaga.

Vetlles en sufragi de les ànimes del Purgatori: Avui, Torn de Santa Gertrudis i Santa Brigida, a la seva capella, Escorial, 155 (Gràcia). — Demà, Torn de Sant Josep, a la mateixa capella.

— La Reverenda Mare Superiora i Filles de la Caritat de Sant Vicens de Paul, de la Comunitat de la Casa de Caritat, obsequiaran avui al Sant Fundador amb els següents cultes:

A les sis, missa de Comunió, amb plàtica pel reverend capellà de l'Asil, don Gumeri Puig; a les deu, Ofici solemne.

A les sis de la tarda, exposició de S. D. M., cant de Vespres i sermó pel Rmd. P. P. Joan, S. J.

Vida religiosa

Avui: Sants Frederic, bisbe i màrtir; Bru, i Santa Marina. — Demà: Sant Vicens de Paul, confessor i fundador, i Santa Rufina, verge.

Quaranta hores: Avui, a l'església de Preveres seculars de l'Oratori de Sant Felip Neri. Hores d'exposició: De dos quarts de set del matí a dos quarts de vuit de la tarda. — Demà, a la capella de la Santa Creu, carrer de Magdalenes.

Obituari

FUNERALS

En Lluís Marsans i Peix. Mori el dia 14 dels corrents. Avui, a dos quarts d'onze. Església de la Casa de Caritat.

N'Antoni Roig i Coll i Na Ramon Barabà i Vilanova. Moriren, respectivament, els dies 31 de maig i 23 de juny darrers. Avui, a les deu, a la parroquia del Clot.

PARTICIPACIONS DE DEFUNCIO

En Ferran Bayés i Sufrañes. Enterrat ahir al matí.

El nen Josep Sardà i Batlle. Enterrat ahir al matí.

Na Eduvigis Presta i Torns de Molter.

Generalitat

L'HOMENATGE A MOSSEN REXACH

El Consell Permanent de la Mancomunitat de Catalunya, portant a la pràctica una resolució presentada a l'Assemblea última, ha acordat nomenar una Comissió, integrada pel Conseller d'Instrucció pública don Francesc Martorell i el secretari del Departament d'Ensenyament primari i secundari, perquè, d'acord amb la Comissió organitzadora de l'Homenatge a l'il·lustre pedagog, mossèn Rexach, estudiï la forma de construir un edifici escolar en el poble nadiu del dit pedagog, com a contribució de la Mancomunitat a l'homenatge.

L'HOSTILITAT DE L'ALBA CONTRA CATALUNYA

El diputat per Figueras i vice-president de la Comissió Provincial de Girona senyor Noguera i Comet ha tramès el següent telegrama: «Ministre Estat.—Madrid.

Disposicions privant Orfeó Figueras assistir festes culturals i benèfiques organitzades Tolosa i invitat per Municipalitat de la dita població, demostren una vegada més esperit sobrehumà conegut tots els catalans. El trametre protesta per greuge inferit terra empordanesa amb injust tractament donat a pacífics orfeonistes, dones i infants en sa major part, deploro que davant país amic representants monarquia espanyola evidencin hostilitat Catalunya, inclús en ses mes nobles i cultes manifestacions. — Noguera i Comet.»

La Comissió Provincial ha despatxat els següents assumptes:

Recurs d'alçada interposat per la Companyia per a la Fabricació de va impositar la Tinença d'alcaldia del comptadors, contra la multa que li imposa la Tinença d'alcaldia del districte II d'aquesta ciutat, per infracció de les ordenances municipals.

Informant en l'expedient fet per don Pere Calvet Pintó, sol·licitant que es decreti la caducitat de l'aprofitament d'aigües del riu Ter, que per a força motriu utilitza don Ramon Bassas, en el terme municipal de Torelló. (Expedient fet per la Societat Auto-

drom Nacional, S. A., en sol·licitud de què es declari d'utilitat pública l'obra en construcció d'una pista per a automòbils, amb un camp d'aviació, en els termes municipals de Sant Pere de Ribes i Sitges.

Per les adhesions rebudes a l'Oficina d'Orientació Municipal de la Mancomunitat, prometen estar conegutissims els diversos actes organitzats per als dies 19, 20 i 21 del corrent, amb motiu de la constitució de la Mutualitat de Secretaris i Funcionaris Municipals de Catalunya i de les reunions estatutàries del Montepio de Funcionaris d'Administració local.

A part els altres actes projectats, la Mancomunitat organitza una visita col·lectiva a les diverses escoles i serveis instal·lades a la Universitat Industrial, per al dia 20, a les tres de la tarda.

Els tractats de Comerç

UNA OPINIO DE MADRID

La revista de Madrid «El Financiero» publica en el número del 13 de juliol un article titulat «El comercio exterior y los tratados», del qual en copiem els paràgrafs següents:

«El Convenio comercial hispano-francés, que ahora ha de ser objeto de una modificación, es una prueba más de incertidumbre, inseguridad, desorientación y falta de preparación, que se ha visto con harta frecuencia en los tratados comerciales de España con el extranjero. Esto no nos sorprende, porque basta recordar algunos hechos, por sí mismos muy elocuentes, para comprender que ha sido el abandono total de nuestra política comercial la que ha imperado en nuestros gobiernos y en los Centros burocráticos llamados a realizar la labor técnica. Con decir que se ha dado el caso de tener que renovar las relaciones comerciales con un país, y que, sin embargo, no ha sido posible encontrar, en los centros a que aludimos, ni un solo ejemplo de las estadísticas del comercio de la nación con la cual habíamos sostenido el intercambio bajo el régimen estipulado en el Tratado, está dicho todo.

Quando dos naciones convienen comercialmente, lo más elemental es triba en conocer la experiencia comercial, o sea cómo bajo el régimen determinado por el Tratado se ha desarrollado la relación comercial entre ambas. Pues bien; aquí no nos hemos cuidado de cumplir estas condiciones; hemos ido a reanudar relaciones comerciales sin tener ni la materia necesaria para el estudio de

cómo éstas se han desarrollado merced a los Tratados anteriores.

Después de esta Nota, que hay que tener muy presente, debemos considerar que bajo el régimen de este Tratado el comercio francés ha penetrado en España con una fuerza verdaderamente amenazadora, y nosotros hemos retrocedido en una exportación a Francia, hasta el extremo de quedar convertidos en un mercado puramente pasivo. ¿Cómo ha ocurrido esto? No nos extraña.

Como síntesis anticipada podemos afirmar que mientras Francia nos hacía unas concesiones que tenían el carácter común de la inseguridad, y que no violentaba sus tarifas mínimas, nosotros ofrecíamos ventajas claras, podíamos llamarlas consolidadas y por debajo de la segunda columna de nuestro arancel.

De todo lo dicho se desprende que mientras España, en firme, concede a Francia unos derechos claramente conocidos, inalterables durante cinco años, Francia no concreta cuáles son los derechos específicos que aplicará a España al importarse las mercancías de ésta. La desigualdad no puede ser más evidente.

Nos quejamos de la conducta seguida por Francia en lo que a nuestros vinos respecta. No tenemos razón, porque a tiempo no exigimos las aclaraciones necesarias. Los vinos comunes, hasta 12 grados, no tenían un trato definitivo ni en el Convenio ni en el Protocolo de firma.

Si en la nueva etapa de Convenios seguimos con igual ceguera, ya podemos despedirnos de todo levantamiento comercial español.

Nosotros hemos creído siempre que la cerrazón arancelaria era funesta para nuestra país, que había que vivir en íntima relación comercial con los demás países, aun rebajando nuestra tarifa mínima, como Francia lo ha hecho varias veces; pero de esto a ser víctima del timo de los perdigones en materia comercial hay diferencia.

El Fomento de Barcelona ha pedido una revisión completa y se apoya en hecho de indudable importancia. Tiene a su favor el terrible retroceso de la exportación española y la invasión acentuada de la producción extranjera; la peseta se va a pique, y así la situación general económica ha de empeorar cada día más.

«Volveremos a negociar como siempre? Mucho lo tememos. Ahora los técnicos y los gobernantes tienen la palabra.»

NOTÍCIES DE LA PENÍNSULA

(Telegrames i conferències de LA VEU)

MANIFESTACIONS DEL PRESIDENT

Madrid, 17, 2 tarda.
El cap del Govern ha manifestat avui als periodistes que en despatxar amb el Rei havia sotmès a la seva signatura diversos decrets de Finances.

El Rei havia citat els ministres de Foment, que eren els de Governació i Finances, per a dos quarts de quatre de la tarda.

El senyor Villanueva no pot anar al despatx per haver d'anar a les Corts per a contestar diferents preguntes.

Ha anunciat el president que anirà al Senat per assistir a la interpellació del marquès de Santillana.

Al Congrés s'ha reunit la Comissió del projecte sobre tinença d'armes, per a estudiar les esmenes que es puguin acceptar.

Creu també el president que al Senat la sessió serà molt moguda per la discussió del projecte d'autorització aranzelaria, encara que si persisteix el projecte de demanar el quòrum, per a votar aquest projecte, seran cridats a Madrid els senadors que són ja fora.

Ha acabat dient que dijous o dissabte vinent se celebrarà Consell de ministres.

DE GOVERNACIÓ

A dos quarts de quatre de la tarda despatxarà el ministre de la Governació amb el Rei, posant-li a la seva signatura, entre altres decrets, un acceptant la dimissió del governador civil de Palència, senyor Baio.

El ministre de la Governació ha manifestat que la vaga de dependents de Banca i Borsa continua igual.

Al Banc de Biscaia han treballat una trentena per cent del personal anterior, i a l'Espanyol de Crèdit el quantitat per cent.

En ambdós Bancs s'ha començat a rebre nou personal.

NOTES DE FINANCES

Al ministeri de Finances han facilitat les següents notes:

Les dificultats que s'ofereixen perquè els advocats en exercici a Madrid presentessin les declaracions d'utilitats, en els anys 1920, 1921, 1922 i 1923, als efectes de satisfer la contribució d'utilitats, s'han salvat fàcilment, puix la major part dels advocats amb bufet obert en aquesta Cort, molt principalment els que venen a satisfer la primera quota de la contribució industrial, acatant el precepte i el manteniment de la llei, han presentat les oportunes declaracions d'Administració de Contribucions de la província.

Aquest fet sens dubte de gran transcendència, se l'estima definitiu perquè els professionals, advocats, metges, notaris, agents, etc., etc., que exerceixen lliure professió a tot Espanya, acatin el precepte legal, presentant la declaració de llurs utilitats, perquè es faci efectiu el precepte de la llei que els sotmet a una contribució d'aquesta classe.

Altra nota diu així:

La recaptació a les «provincies» durant la primera quinzena del mes actual, ha superat en 784.510 pessetes a igual període de l'any anterior, després de compensar una baixa de 245.913 pessetes que hem obtingut per duanes, puix de no ésser aquesta baixa soferta l'augment total que hauria alcançat en la recaptació d'aquesta quinzena, en relació amb l'any anterior, pujaria a 9.900.423 pessetes.

Una tercera nota diu així:
El delegat regi per a la repressió que contraban a Barcelona comunicat en algunes de Balears ha estat nomenat pel resguard marítim de la companyia de Tabacs el falutx conabandista «La Estrella», després d'haver tirat a l'aigua el carregament de tabac.

SIGNATURA DE FINANCES

Reial Decret sobre aplicació i mactament particular del cacau procedent de Fernando Poo.

Nomenant cap d'administració de segona classe del cos d'advocats de estat a don Manuel Ródenas, i de tercera a don Porfirio Cervin.

Autoritzant el ministre per a presentar a les Corts un projecte de llei sobre la designació de rotacions arbitrials.

Convocat segon concurs públic per

a l'arrendament de les salines de Torrevieja i La Mata.

Autoritzant sigui presentat a les Corts un projecte de llei sobre concessió d'un suplement de crèdit de 2.366.108 pessetes al pressupost del magisteri de Foment, per a la pavimentació de Madrid.

Destinant un crèdit extraordinari de 5.729 pessetes, al pressupost de Gràcia i Justícia, per abonar a donya Tomasa Carmen Trapero, en compliment d'una sentència del Tribunal Suprem.

EL CONFLICTE BANCARI

Madrid, 17, 4 15 tarda.
El Sindicat Lliure Professional d'empleats de Banca i Borsa ha rebut la següent comunicació:

«Havent-se incomplert per aquest Sindicat Lliure Professional d'Empleats de Banca i Borsa les bases tramessas amb data 2 d'aquest mes, els infraescrits les donen per rescindides, nul·les i sense cap valor ni efecte. Li preguem que es serveixi acusar-nos rebut de la present.

Quedem seus atents que e. s. m. — Banc de Biscaia, Banc de Bilbao, Banca Marsans, Banca López Quesada, Satar Brothers, Batier i Companyia.»

— Reunit el Sindicat d'Empleats de Banca i Borsa ha adoptat els acords següents:

Declarar el boicot i retirar el personal als Bancs de Biscaia i de Bilbao.

Estudiar els mitjans de no irrogar perjudicis al públic.

La prova de l'exactitud d'aquest propòsit és que s'ha cursat, malgrat ésser de l'Espanyol de Crèdit, un xec per la suma corresponent als jornals dels obrers d'una empresa de Riutinto.

— Als Bancs Espanyol de Crèdit i Biscaia s'ha treballat avui amb el personal que els és addicte.

El piet dels empleats de Banca i Borsa s'ha agreujat en el dia d'avui.

Un xic abans de les dues de la tarda, el director del Banc de Roma cridà al seu despatx un empleat, preguntant-li si estava disposat a seguir el boicot ordenat pel Sindicat contra el Banc Espanyol de Crèdit i la Banca Brothers.

Com que l'empleat va contestar afirmativament, el director li ha fet saber que quedava suspès d'empleu i sou.

Aquesta pregunta anà repetint-la a tots els empleats, obtenint unànimement igual resposta.

Tots els empleats del Banc de Roma s'han dirigit al domicili social del Sindicat, on han posat la Directiva en antecedents de l'ocorregut. Immediatament s'ha disposat pel Sindicat la retirada del personal de la referida entitat bancària i s'han cursat a «provincies» les ordres de boicot.

Aquesta tarda, el Banc de Roma ha quedat aturat i sols han quedat a les oficines els alts empleats.

Els periodistes, en tenir notícia d'aquest nou conflicte, s'han dirigit al Sindicat, posant-se en relació amb el Comitè.

Aquest s'ha mostrat molt sorprès per l'esdevingut, perquè segons han manifestat, el Banc de Roma era un dels que consideraven afectes, puix des del primer moment es posà al costat del Sindicat.

Contestant a un comentari publicat per un periòdic del matí, censurant la declaració del boicot, han dit que fins a cert punt tenia raó, però que cal tenir en compte que aquesta mesura l'empren en casos extrems, quan es veuen acorralats.

Després han fet la següent manifestació:

«Sabem per informes oficials que es troben a Madrid diversos individus pertanyents al Sindicat Unic, els quals ens fan objecte de persecució extremada.

En el dia d'ahir, el nostre advocat don Pere M. Homs, notà que alguns individus el seguien. En arribar al carrer de Cedaceros, el senyor Homs va treure la pistola, i aleshores els individus que formaven el grup se n'anaren pel carrer d'Aribau.

Sobre aquest assumpte ens proposem presentar avui la corresponent denúncia.

— El Sindicat d'Empleats de Banca i Borsa ha fet públic un extens manifest, en el qual donen compte de

l'estat del conflicte i del motiu de la declaració del boicot.

En el dit manifest hi figura el següent paràgraf:

«Per a acabar, us diem, que no passarem molt de temps sense que contestem complidament als que amb justícia ens pinten com a terroristes, donant a conèixer un sensacional document que explicarà on i com se sembla el terrorisme que ha donat mort vil als companys Domínguez i Cervera.

Al mateix temps posem sobre avís els associats que han arribat procedents d'altres capitals certs individus, elements pagats amb el mateix or que han causat la mort als nostres companys de València.

Podria donar-se aquí el mateix cas sorgit a València, contra nosaltres.»

PARLA EL MINISTRE DE LA GUERRA

Madrid, 17, 5 15 tarda.

Els periodistes que fan informació al ministeri de la Guerra han demanat al ministre si era cert que havia rebut un telegrama de l'alcalde de Ciudad Real en el qual, amb alguna vivesa, es donava compte de la rebuda dispensada al president del Consell Suprem, general Aguilera.

El general Alzpuru ha confirmat la notícia, afegint que, ultra donar compte de l'afectuosa rebuda dispensada al general Aguilera, el telegrama dedicava frases de consideració a l'exèrcit i al seu representant el ministre de la Guerra.

Ha afegit que en el despatx que demà tindrà amb el Rei sotmetrà a la sanció regis el pas a la reserva d'un general i la concessió de medalles de sofriment per la pàtria a dos alferes i tres capitans.

Ha acabat dient que del Marroc sols sabia que continuaven les negociacions amb Abd-el-Krim.

SOBRE EL PROJECTE D'AUTORITZACIONS

Madrid, 17, 6 15 tarda.

Al despatx del president del Senat s'han reunit aquesta tarda, amb el comte de Romanones, els senyors Alba i Sánchez de Toca.

L'entrevista ha durat prop d'una hora, sortint primer el senyor Sánchez de Toca, el qual ha manifestat que s'havien limitat a celebrar un canvi d'impressions sobre l'acord del Consell de ministres d'ahir en relació amb la moció que ell havia elevat al Govern per a cercar una solució que abregués el debat sobre el projecte d'autoritzacions aranzelaries.

En realitat — ha afegit — no hem arribat a un acord i a la sala de sessions serà on cadascú fixi la seva actitud.

Moments després el senyor Alba s'explicava davant dels periodistes en els següents termes:

«He vingut al Senat per a donar compte personalment al senyor Sánchez de Toca de l'acord recalcit en el Consell de ministres d'ahir.

Partia el senyor Sánchez de Toca d'un punt de vista, al meu judici, totalment equivocat, puix suposava que la vigència dels tractats a concertar havia d'ésser d'un any, quan en l'autorització al Govern el termini d'un any és el temps que es pren per a ultimar el concert dels tractats, éssent després la vigència d'aquests pel temps que estimin convenient els signants dels convenis.

CRISI PARCIAL A LISBOA

Lisboa, 17. — El ministre de la Guerra, coronel Ferran Reiria, ha presentat la dimissió, però es confia que, davant els insistents precs dels seus amics, no trigarà a retirar-la. De no ésser així, el ministre senyor De Silva s'encarregarà interinament de la cartera vacant. — Havas.

CONGRES

Madrid, 17, 4 15 tarda.

Sobre la sessió a tres quarts de quatre, sota la presidència del senyor Alvarez.

Al banc blau, els ministres de Gràcia i Justícia i Finances.

S'aprova l'acta de la sessió anterior.

Precs i preguntes

El senyor MERINO demana la ràpida resolució d'uns expedients de construcció de carreteres a la província de León.

El senyor LLOBERA s'ocupa del plet del Col·legi d'Advocats de Múrcia amb un magistrat d'aquella Audiència.

Exposa la situació del magistrat senyor Carpena i adverteix que aquest senyor té parents en quart grau, amb béns arrels, a la província de Múrcia.

Demana al ministre de Gràcia i Justícia que intervingui per a resoldre el conflicte creat entre aquell magistrat i el Col·legi d'Advocats.

Després es refereix al mal estat de la presó de Múrcia.

També tracta de l'assumpte que l'altra tarda denuncià el senyor Oteyza, sobre l'existència d'una agència que explota el negoci dels prófugs, corroborant en gran part l'exposat pel senyor Oteyza.

Madrid, 17, 5 15 tarda.

Com que a Múrcia ha tingut derivacions aquest assumpte per la intervenció d'un funcionari d'aquell Ajuntament, pregunta al ministre de la Guerra què hi ha sobre el particular.

El ministre de GRÀCIA I JUSTÍCIA contesta als primers precs, oferint fer el que pugui per a resoldre satisfactoriament l'assumpte, del qual s'ha ocupat el senyor Llobera.

El ministre de la GUERRA diu que s'ha dirigit a les autoritats competents traslladant-los les denúncies fetes en el Parlament i en la premsa, perquè procedixin a llur recerca i imposin les sancions mereixedes.

El senyor MENDEZ VIGO reproduceix un prec que ja feu en les Corts anteriors per a censurar la parsimònia del Govern davant els successos que s'esdevingueren a Cintruénigo en els quals s'agredí a una parella de la guàrdia civil.

El PRESIDENT li crida l'atenció per les proporcions que dona al seu prec, puix tenen demanada la paraula per a formular preguntes els diputats i si tots utilitzen el mateix procediment que al senyor Mendez Vigo, no podran fer ús de llur dret (Rialles).

El senyor MENDEZ VIGO, accedint a les indicacions de la presidència, en breus termes repeteix el que ja digué en una altra ocasió, per a insistir que es depurin els fets i que es faci justícia.

El senyor HERNANDEZ VILLENA formula carres contra el jutge de Villena, i demana que es nomeni un altre jutge especial perquè intervingui en alguns sumaris que aquell no ha tramitat degudament.

El ministre de GRÀCIA I JUSTÍCIA fa una calorosa defensa d'aquest jutge, que ha estat condeixable seu en signatura de Moral. Amb tot, ofereix i, si és precis, castigar.

El senyor HERNANDEZ PEREZ, en rectificar, insisteix en els seus atacs al jutge.

El ministre d'INSTRUCCIÓ PÚBLICA exclama: — Jo conec també quelcom de Villena i sé el que passa en la política d'aquell poble.

El senyor SABORIT: — Quina manera d'ésser ministerial! (Rialles).

El senyor HERNANDEZ PEREZ: — Jo defenso els furs de la justícia.

El senyor SABORIT: — Traslladi's aquí S. S.

El senyor NOUGUES: — No, no! (Més rialles).

El senyor GASCON i MARIN, després de fer-se càrrec del prec que es formulà al Senat i d'enaltir les figures de Gil Berges i Izabal, demana al ministre de Gràcia i Justícia que porti amb urgència a la cambra un projecte de llei amb un sol article que autoritzi al Govern per a posar en pràctica l'apèndix al Codi Civil del Codi foral aragonès, que ha estat dictaminat per la comissió de Codi.

El ministre de GRÀCIA I JUSTÍCIA recull el prec del senyor Gascon i Marin i ofereix portar-lo al Consell de ministres.

El senyor GUERRA DEL RIO reproduceix el seu prec relatiu als estrangers deportats al Sahara per ordre governatiu i diu que acudirà al tribunal superior de la nació si el Govern no en fa cas, demanant la llibertat d'aquells homes que no han comès cap delict.

Diu el senyor Guerra del Rio que els deportats eren onze i ja n'han mort cinc.

Un dels, francès, és a Cabo Jubi i fou detingut a Barcelona en 1915.

Va enumerant els que estan detinguts, perquè llurs noms figurin al Diari de Sessions.

Un altre francès hi ha a Cabo Jubi i dos a Les Palmes. Un d'aquests s'ha tornat boig i l'altre és un meritiós professor, que ha escrit a l'interpellant una carta, en la qual li conta les seves penes.

Després s'ocupa de l'abandó en que els governs tenen l'illa de la Gomera, sense carreteres i en el mateix estat en que es trobava quan va desembarcar-hi Cristòfol Colom i l'anar a descobrir Amèrica, quan hi va desembarcar el comte de Romanones, acompanyant el Rei, a collir de d'un mariner que «el va tirar a l'aigua perquè li fela pessigolles a les cames. (Grans rialles).

Madrid, 17, 9 15 nit.

A la Gomera — diu el senyor Guerra del Rio — no hi ha carreteres perquè no hi ha carreteres. No hi ha ports i no obstant, en pressupost s'han consignat 800.000 pessetes per a ports.

Aquesta és la llista civil d'aquelles illes, en les quals sempre surten diputats ministerials.

Demana que es nomeni una inspecció perquè esbrini en què s'ha gastat el diner que han enviat els governs, i que només ha servit, fins ara, per a mantenir el caciquisme, i que vagi a presidir el que hi hagi d'anar.

El ministre d'INSTRUCCIÓ PÚBLICA contesta, i promet traslladar al seu company, el de Foment, aquest darrer prec, perquè vagi el que és possible fer.

Quant a l'assumpte dels deportats, diu que aquest Govern, per iniciativa del ministre d'Estat, s'ocupa, en un Consell de ministres, de l'assumpte.

En moltes ocasions no era possible resoldre la situació dels estrangers, perquè els països als quals pertanyien no els admetien.

El Govern, per gust, no va a tenir detinguts aquests homes, però si llurs països no els admetien, és difícil salvar aquest obstacle. No obstant, es pot estudiar novament la qüestió, però no es pot exigir que Espanya admeti co que en altres països és indesitjable.

El senyor GUERRA DEL RIO diu que pertanyent el senyor Salvatella a la lliga dels Drets de l'Home, esperava d'ell una altra contesta.

La llei espanyola, no obliga, ni tant sols autoritza, a detenir els indesitjables, sinó que els vigila la policia i a obligar-los a la prestació d'un treball.

El ministre d'INSTRUCCIÓ PÚBLICA que això no té res que veure amb la lliga dels Drets de l'Home, i que aquests deportats són on són perquè les autoritats de les ciutats espanyoles deien que no havien de roman-dre allí.

El senyor NOUGUES formula un prec relacionat amb un expedient de quíntes.

El senyor OTEYZA també dirigeix un prec al ministre de la Guerra relacionat amb la tasca que els periodistes espanyols han realitzat al Marroc per a informar l'opinió.

Per la brevetat que ha d'imprimir e les seves paraules, en atenció al nombre de diputats que desitgen formular precs, no entra a detallar alguns dels serveis prestats pels representants de la premsa que són altament meritoris, i en alguns dels quals han arribat a exposar llur vida.

Així com s'han donat càstigs, i en alguns casos severes, a periodistes que no han treballat a gust dels que dirigien la campanya, també és lògic que als altres se'ls recompensi.

Proposa que el Govern els doni la recompensa a la qual s'han fet creditors, i com que ell també ha estat a l'Àfrica en funcions de periodista, per a ofegar les mormuracions de la malícia, fa avinent que desitja que se'ls recompensi a tots menys ell.

De la sinceritat d'aquestes manifestacions es podrà jutjar amb dir que el Govern no li faria cap favor amb la concessió d'una creu puix això l'obligaria deixar l'acta de diputat si no renunciés a la dita creu.

El ministre de la GUERRA creu molt encertada la petició del senyor Oteyza, puix és indubtable que els periodistes han prestat al Marroc excel·lents serveis, els quals s'han de recompensar.

Per això escau el preu amb satisfacció i diu que se li faci una proposta dels que són creditors a una recompensa.

El senyor OTEYZA rectifica i diu que les autoritats militars coneixen els noms dels periodistes que han estat a Melilla, i de llur gestió en tenen un alt concepte, que s'exterioritza en els honors de què se'ls han fet objecte. Així hi ha periodistes que han estat nomenats classe honorària en algunes unitats de l'exèrcit que operen al Marroc.

Creu que els Alts Comissaris i comandants generals, són els cridats a fer la proposta que el ministre necessita.

El ministre de la GUERRA també rectifica per a expressar la seva absoluta conformitat amb les paraules del senyor Oteiza.

Es llegeix una proposició de llei relativa a la plantilla dels empleats subalterns de l'Estat de conformitat amb l'article 41 de la Llei de Pressupostos, i el president anuncia que conforme al precepte reglamentari, el primer firmant, que és el senyor Fanjul, la defensarà en la sessió pròxima.

Ordre del dia

Per a substituir el senyor Rodés, que ha presentat la seva renúncia de vocal de la Comissió de Responsabilitats, es procedeix a elegir un altre diputat.

Resulta elegit don Salvador Albert per 77 vots.

Seguidament s'elegeixen dos diputats per a formar part del ple de l'Institut de Reformes Socials.

S'aprova un dictamen declarant l'illure de despeses la concessió del títol de marquesa de González Tablas a la vídua del finit coronel d'aquests cognoms, donya Maria del Carme Perrin.

Es posa a debat el dictamen sobre el projecte de llei modificant l'apartat (letra A) de l'article 25 de la llei de pressupostos de 1922, que va establir determinades regles de prelación per a la construcció de trossos de carreteres.

S'accepta un vot particular del senyor Rodríguez de Viguri.

El senyor Montiel retira un altre vot particular que tenia presentat, i s'aprova el dictamen.

Es posa a debat el dictamen sobre el projecte de llei de finança indeguda d'armes.

El senyor SABORIT defensa un vot particular a la totalitat.

Diu que la minoria socialista s'oposarà tot el que sigui possible a l'aprovació d'aquest projecte de llei que crea un nou delictes: la finança d'armes.

Afegeix que el si de la Comissió de Gràcia i Justícia no ha trobat el projecte un gran ambient, i només la disciplina política l'ha impulsat a dictaminar.

Què preté el Govern? Anar a una política de desarmament a Barcelona? Doncs sense aquesta nova llei ho pot fer, perquè a Barcelona només tenen dret a usar armes els agents de l'autoritat; però el capità general i el governador civil han concedit nombroses llicències d'ús d'armes al Sometent i a altres elements particulars.

Amb declarar la caducitat d'aquestes llicències, tot està resolt.

El terrorisme a Barcelona està demostrat que es vincula en elements que gaudeixen d'influència; i per tant, no és cosa de dretes ni d'esquerrades, i el país es dona per enganyat si es preten fer altra cosa.

Afirma que aquest projecte de llei és una llei d'excepció disfressada; l'única cosa que aquest Govern ve a oferir al país, en relació amb el problema social. Els socialistes han demostrat que no són pistolers que contestin a l'agressió amb l'agressió; però estan contra aquesta llei, la qual no troben justificada.

Examina l'última etapa de comandament del senyor Sánchez Guerra, quan fou destituït el senyor Martínez Anido, i diu que això no significa res, o és la condemna de l'etapa anterior dels propis elements conservadors.

Els conservadors pogueren governar a Barcelona sense mesures d'excepció en els darrers temps. Venen els liberals, i apellen a les dites mesures. Ahir van anar cap a Barcelona cent guàrdies civils més i un nou cap de policia. Els atemptats han minvat d'ençà que és a Barcelona el senyor Portela. Què passa a Barcelona que amb uns governadors hi ha atemptats i amb altres no? És que uns governadors són més bons que els altres? El que demostra això és que no fan falta mesures d'excepció; n'hi ha prou amb governar.

A Barcelona hi ha hagut necessitat d'emparar l'exèrcit i es dicta la llei de Jurisdiccions i tota Espanya l'ha-

gué de suportar. Això mateix esdevingué amb la suspensió de garanties, i ara es vol fer carregar tota Espanya amb una altra llei d'excepció. I sempre són els liberals. La llei de Jurisdiccions, Montero Ríos; la suspensió de garanties, el comte de Romanones; i els delictes per finança d'armes, aquest govern. En canvi, els projectes de llei liberals, no es veuen enlloc.

S'esten en llargues consideracions parlant de diversos assumptes, com el de l'edificació la política que se segueix al ministeri del Treball, l'excés d'abusos de forces que s'observa als carrers d'algunes poblacions, etc., etc. Es veu el marcat propòsit de l'orador d'estendre el seu discurs amb fins obstruccionistes.

Llegeix un document subscrit pel senyor Roig i Ventosa, candidat a eleccions generals per al districte de Vilanova i Geltrú, que es publica a la premsa, en el qual es parla de la gestió del Sometent a favor del senyor Bertran i Musitu i de la intervenció dels pistolers a favor d'aquest senyor. En aquest document es diu que un dels pistolers fou detingut i se l'hagué de posar en llibertat perquè portava llicència d'ús d'armes estesa pel capità general. Doncs quan aquesta llei s'aprovi, no s'aconseguirà res contra els pistolers, puix se'ls haurà de tornar l'arma i demanar-los perdó.

Pregunta quantes llicències d'ús d'armes s'han concedit a Madrid pel capità general de Castella la Nova. I caldrà preguntar quina marca de pistoles eren les autoritzades, perquè fins amb això és comèdia.

Recorda la frase del senyor Simó al miting del Teatre de la Comèdia, quan va dir que havia educat la joventut jaumina amb la browning a la mà.

Compara la tasca social dels Governos a Espanya amb la que fan els governs d'altres països de mediana capitalista, en els quals les classes treballadores ja tenen poca cosa que fer.

Subratlla l'esdeyngut quan la vaga general ferroviària a Bèlgica, on ell es trobava aleshores. No hi hagué un sol detingut ni la més petita repressió. El mateix que aquí, on s'apella a totes les vexacions imaginàries contra els treballadors. Per això, en aquests països els treballadors saben que no guanyen res amb sortir-se de la legalitat.

Reconeix que el Govern s'ha negat a anar a la declaració de l'estat de guerra a Barcelona, però ha apel·lat a utilitzar les forces de l'exèrcit a les fàbriques i altres treballs de caràcter marcadament privat.

Manifesta que l'Institut de Reformes Socials subsisteix per l'esforç que realitzen els representants obers.

Però, la reforma feta pel vescomte de Eza a espatlles del Parlament, ha desvirtuat completament aquest organisme, i per això no pot preparar amb eficàcia la tasca legislativa, ni intervenir en els conflictes socials.

Es refereix a les 500.000 pessetes proposades per a escometre el problema de l'atur forçós.

El ministre del TREBALL.—Aquest Decret és menut.

El senyor SABORIT.—S. S. el que ha fet, ha estat signar i publicar el Decret, però la iniciativa és dels conservadors.

El PRESIDENT, que en aquest moment és el senyor Vincenti, li fa evinent que si bé el projecte de llei que es discuteix està relacionat amb els problemes socials, creu que ja ha recorregut l'orador tot el cicle de les qüestions socials, i convidaria que deixés per a una altra ocasió aquestes coses de què parla i es concretés al vot particular que defensa.

El senyor SABORIT segueix dient que aquest projecte de llei suposa l'existència obligatòria de delictes, i per tant, no permet el sobreseïment.

Creu que aquesta llei va també contra la llibre fabricació d'armes.

Exposa les arbitrarietats que es cometien en l'expedició de llicències d'ús d'armes, puix la influència cadiquil fa que es neguin aquestes llicències a persones de solvència moral i social, mentre es concedeixen a persones insolvents.

Un DIPUTAT.—S'ha negat a un alcalde de Reial ordre.

El senyor SABORIT.—I a regidors socialistes.

Acaba queixant-se que un Govern liberal sigui l'encarregat de donar aquesta llei, que serà un instrument d'iniquitat.

El senyor ABRIL OCHOA li contesta per la Comissió.

Manifesta que no es tracta d'una llei de caràcter penal preventiu.

El Govern s'ha trobat amb el problema del terrorisme i ha necessitat arbitrar un mitjà per a pendre-les les armes als terroristes.

El senyor CORDERO.—Per a això no fa falta aquesta llei.

El senyor ABRIL OCHOA.—Si que fa falta, puix no constituint un delictes la finança d'armes, no s'aconseguia res en pendre-li al qui ja portés, puix al dia següent en podria comprar una altra.

Fa evinent que el Govern està disposat a admetre les modificacions que convinguin per a garantir la seguretat de les persones, i evitar males aplicacions de la llei.

El senyor SABORIT rectifica.

Demana a la Comissió còpia de les esmenes que es proposa acceptar.

La minoria socialista.—diu—les examinarà i demà podrà donar la resposta, retirant o mantenint el vot particular, segons el contingut de les esmenes que s'acceptin.

Per tant, creu que avui es podria suspendre el debat.

De totes maneres, la minoria socialista es proposa consumir el temps que queda de sessió, puix no vol que s'arribi avui a una votació.

El comte de SANTA ENGRACIA, president de la Comissió, prega al senyor Saborit que digui sincerament quin és el seu propòsit. Per tant, ha de dir clarament quines modificacions són les que volen introduir en el dictamen.

Ja ha dit el Govern que no considera aquesta llei com un remei per a acabar amb el terrorisme, però creu que pot ésser un mitjà auxiliar.

El senyor SABORIT insisteix en la seva proposta, i afegeix que no es perdria res amb suspendre ara el debat, puix demà potser, si el Govern cedeix en quelcom més, es retiraria el vot particular.

El senyor SABORIT insisteix en la seva proposta, i afegeix que no es perdria res amb suspendre ara el debat, puix demà potser, si el Govern cedeix en quelcom més, es retiraria el vot particular.

El senyor SABORIT insisteix en la seva proposta, i afegeix que no es perdria res amb suspendre ara el debat, puix demà potser, si el Govern cedeix en quelcom més, es retiraria el vot particular.

El senyor SABORIT insisteix en la seva proposta, i afegeix que no es perdria res amb suspendre ara el debat, puix demà potser, si el Govern cedeix en quelcom més, es retiraria el vot particular.

El senyor SABORIT insisteix en la seva proposta, i afegeix que no es perdria res amb suspendre ara el debat, puix demà potser, si el Govern cedeix en quelcom més, es retiraria el vot particular.

El senyor SABORIT insisteix en la seva proposta, i afegeix que no es perdria res amb suspendre ara el debat, puix demà potser, si el Govern cedeix en quelcom més, es retiraria el vot particular.

El senyor SABORIT insisteix en la seva proposta, i afegeix que no es perdria res amb suspendre ara el debat, puix demà potser, si el Govern cedeix en quelcom més, es retiraria el vot particular.

El senyor SABORIT insisteix en la seva proposta, i afegeix que no es perdria res amb suspendre ara el debat, puix demà potser, si el Govern cedeix en quelcom més, es retiraria el vot particular.

El senyor SABORIT insisteix en la seva proposta, i afegeix que no es perdria res amb suspendre ara el debat, puix demà potser, si el Govern cedeix en quelcom més, es retiraria el vot particular.

El senyor SABORIT insisteix en la seva proposta, i afegeix que no es perdria res amb suspendre ara el debat, puix demà potser, si el Govern cedeix en quelcom més, es retiraria el vot particular.

El senyor SABORIT insisteix en la seva proposta, i afegeix que no es perdria res amb suspendre ara el debat, puix demà potser, si el Govern cedeix en quelcom més, es retiraria el vot particular.

El senyor SABORIT insisteix en la seva proposta, i afegeix que no es perdria res amb suspendre ara el debat, puix demà potser, si el Govern cedeix en quelcom més, es retiraria el vot particular.

El senyor SABORIT insisteix en la seva proposta, i afegeix que no es perdria res amb suspendre ara el debat, puix demà potser, si el Govern cedeix en quelcom més, es retiraria el vot particular.

El senyor SABORIT insisteix en la seva proposta, i afegeix que no es perdria res amb suspendre ara el debat, puix demà potser, si el Govern cedeix en quelcom més, es retiraria el vot particular.

El senyor SABORIT insisteix en la seva proposta, i afegeix que no es perdria res amb suspendre ara el debat, puix demà potser, si el Govern cedeix en quelcom més, es retiraria el vot particular.

El senyor SABORIT insisteix en la seva proposta, i afegeix que no es perdria res amb suspendre ara el debat, puix demà potser, si el Govern cedeix en quelcom més, es retiraria el vot particular.

El senyor SABORIT insisteix en la seva proposta, i afegeix que no es perdria res amb suspendre ara el debat, puix demà potser, si el Govern cedeix en quelcom més, es retiraria el vot particular.

El senyor SABORIT insisteix en la seva proposta, i afegeix que no es perdria res amb suspendre ara el debat, puix demà potser, si el Govern cedeix en quelcom més, es retiraria el vot particular.

El senyor SABORIT insisteix en la seva proposta, i afegeix que no es perdria res amb suspendre ara el debat, puix demà potser, si el Govern cedeix en quelcom més, es retiraria el vot particular.

El senyor SABORIT insisteix en la seva proposta, i afegeix que no es perdria res amb suspendre ara el debat, puix demà potser, si el Govern cedeix en quelcom més, es retiraria el vot particular.

El senyor SABORIT insisteix en la seva proposta, i afegeix que no es perdria res amb suspendre ara el debat, puix demà potser, si el Govern cedeix en quelcom més, es retiraria el vot particular.

El senyor SABORIT insisteix en la seva proposta, i afegeix que no es perdria res amb suspendre ara el debat, puix demà potser, si el Govern cedeix en quelcom més, es retiraria el vot particular.

El senyor SABORIT insisteix en la seva proposta, i afegeix que no es perdria res amb suspendre ara el debat, puix demà potser, si el Govern cedeix en quelcom més, es retiraria el vot particular.

El senyor SABORIT insisteix en la seva proposta, i afegeix que no es perdria res amb suspendre ara el debat, puix demà potser, si el Govern cedeix en quelcom més, es retiraria el vot particular.

El senyor SABORIT insisteix en la seva proposta, i afegeix que no es perdria res amb suspendre ara el debat, puix demà potser, si el Govern cedeix en quelcom més, es retiraria el vot particular.

El senyor SABORIT insisteix en la seva proposta, i afegeix que no es perdria res amb suspendre ara el debat, puix demà potser, si el Govern cedeix en quelcom més, es retiraria el vot particular.

El senyor SABORIT insisteix en la seva proposta, i afegeix que no es perdria res amb suspendre ara el debat, puix demà potser, si el Govern cedeix en quelcom més, es retiraria el vot particular.

El senyor SABORIT insisteix en la seva proposta, i afegeix que no es perdria res amb suspendre ara el debat, puix demà potser, si el Govern cedeix en quelcom més, es retiraria el vot particular.

El senyor SABORIT insisteix en la seva proposta, i afegeix que no es perdria res amb suspendre ara el debat, puix demà potser, si el Govern cedeix en quelcom més, es retiraria el vot particular.

mostrant-se satisfet de les gestions realitzades pel ministre de Foment.

Diversos senyors s'associen als anteriors precs.

(Entra a la Cambra el president del Consell.)

El ministre de FOMENT rectifica, insistint que el Govern acudirà en auxili de les regions perjudicades.

El senyor POSADAS també s'adhereix a les manifestacions anteriorment exposades.

El duc de l'INFANTADO explica la seva anunciada interpellació sobre el proveïment d'aigua a Madrid.

Es proposa demostrar que les obres projectades pel Canal d'Isabel II, no són d'absoluta necessitat i urgència, i que les dites obres poden realitzar-se sense produir lesió a l'interès privat, com passaria en el cas de no modificar-se el pla d'obres projectat.

Fa història de la lluita mantinguda durant molts anys entre el Canal d'Isabel II i la Hidràulica Santillana, en la qual constantment es va veure aquesta última empresa desamparada dels poders públics, no obstant els drets que tenia adquirits.

Després es plany de tenir de parlar d'assumptes propis, continua el seu discurs, el qual l'il·lustra amb lectures de nombrosos documents.

Acaba dient que està suficientment demostrat que l'empresa Santillana té dret a proveir tota la part alta de Madrid; i en defensa d'aquests drets empenyarà tots els procediments legals que pugui.

Prega al president del Consell que suspendgui l'execució de les obres del Canal d'Isabel II, en les quals hauran d'empesar-se 40 milions de pessetes fins que estudi degudament els drets de l'empresa Santillana.

El PRESIDENT DEL CONSELL promet contestar quan hagin parlat els oradors que han d'intervenir en aquest debat.

El senyor PEREZ CABALLERO, comissari del Canal d'Isabel II, defensa la gestió d'aquest, que és absolutament de l'Estat.

Al·ludeix a la qüestió de competència entre els Canals d'Isabel II i de Santillana, respecte del proveïment de la zona alta de Madrid, i diu que en els 23 anys que han passat, no hi ha cap disposició ministerial, pesi als informes llegits pel duc de l'Infantado, que adjudiqui al Canal de Santillana l'exclusiva del proveïment de la zona alta de la Cort.

Fa ressaltar el dret de tots els veïns de Madrid a gaudir de l'aigua del Lozoya que sense disputa és la preferida.

L'Estat no té cap desig de conculcar el dret del marqués de Santillana com a concessionari de l'aprofitament d'algunes del riu Manzanares. El que passa és que el Canal de Santillana, de concessionari d'algunes s'ha convertit en contractista d'un servei públic en relació amb l'Estat.

El duc de l'INFANTADO rectifica.

El PRESIDENT DEL CONSELL declara que no és de la seva competència tractar aquests assumptes, i promet portar-los al Consell de ministres, declarant que el Govern està disposat a cercar una fórmula de concòrdia.

Se suspèn aquesta discussió.

Ordre del dia

S'aprova l'acta, i un secretari dona lectura al dictamen de la Comissió sobre autorització aranzelària.

El PRESIDENT pregunta a la Cambra si s'acorda l'urgència de la discussió.

El senyor SANCHEZ DE TOCA demana que, donada la importància de l'assumpte, no es porti amb precipitació.

El PRESIDENT manifesta que el dictamen és ja de tois conegut, i per tant, no pot haver-hi sorpresa amb la declaració d'urgència en la discussió d'aquest dictamen.

El comte del MORAL DE CALATRAVA protesta també que es declari l'urgència de la discussió.

El senyor FERRER I VIDAL demana que es compleixi l'article 126 del Reglament, i fa notar que en fer que no passi aquest dictamen, serà obra de justícia i obra de patriotisme.

El senyor ECHEVARRIA també s'oposa que es declari l'urgència.

El PRESIDENT DEL CONSELL entén que la proposta del Govern és perfectament legal, però declara que el Govern no vol recórrer a la majoria per a decidir en votació sobre aquesta proposta.

Deixa l'assumpte a mans de la prena a insistir que no convé que se portarà pel terreny convenient.

El senyor SANCHEZ DE TOCA torna a insistir que no convé que es sol·liciti la declaració d'urgència, invocant el dret dels que vulguin presentar esmenes o addicions al dictamen.

El PRESIDENT proposa la declaració de la urgència de la discussió,

comprometent-se a no passar demà de la discussió de la totalitat.

El senyor SANCHEZ DE TOCA insisteix en què no vol discutir petites reglamentàries, però vol arribar a una solució de concòrdia.

El PRESIDENT.—Deixo al senyor Sánchez de Toca que mediti, mentre parlin els senyors Echevarria i Sala, els quals han denunciat la paraula.

El senyor ECHEVARRIA diu que no és procedent la declaració d'urgència.

El senyor SALA fa ressaltar la importància del dictamen, que no sols afecta als interessos tois nacionals, sinó que socava la Constitució.

Creu que aquest termini de 24 hores podria ésser convenient, perquè en el govern podria rebre als que han d'intervenir en la discussió i veure d'arribar a una solució de concòrdia.

El president del CONSELL considera perfectament reglamentària la proposta de la presidència de la Cambra. Ella podria ésser acceptada, comproment-se el govern en rebre demà a les onze, a la presidència del Consell als interessats en aquesta discussió.

En aquesta forma s'aprova la urgència de la discussió del dictamen.

El Senat passa a reunir-se en sessió secreta.

Represa la pública, s'assenyala ordre del dia per a demà i s'acaba la sessió.

EL DICTAMEN SOBRE EL PROJECTE D'AUTORITZACIONS

Després de les cinc de la tarda s'ha reunit a l'Alta Cambra la Comissió Permanent de Finances, la qual ha dictaminat favorablement el projecte de llei d'autoritzacions per a concedir tractats comercials.

El dictamen ha estat llegit a última hora de la sessió, i s'ha declarat la urgència perquè es pugui començar a discutir en la sessió de demà.

CONTRA EL PROJECTE D'AUTORITZACIONS ARANZELARIAS

A primera hora de la tarda han celebrat una reunió a la sala de conferències del Senat, don Frederic Echevarria i els senyors Ferrer i Vidal i Sala i el comte del Moral de Calatrava.

Han convingut en mantenir l'oposició al projecte de llei d'autoritzacions aranzelàries, fentamentant en què la seva aprovació ha d'ocasionar notoris perjudicis a moltes indústries, singularment a la siderúrgica.

El senyor Echevarria havia rebut un telegrama de la Cambra de Comerç de Bilbao, excitant el seu perquè persisteixi en la seva actitud contrària a l'aprovació del projecte.

El senyor Echevarria, en circular el telegrama de contestació, ha demanat al president de la Cambra de Comerç que faci extensiu el prec a tots els altres representants a Corts de Biscaia.

Els tres torns de totalitat contra el dictamen els consumiran demà els senyors Echevarria, Ferrer i Vidal i Sala.

De la major i menor intransigència del Govern dependrà el nombre d'esmenes que han de presentar els impugnadors del projecte.

Es possible que demà el president del Consell o el ministre d'Estat celebrin una conferència amb el senyor Sánchez de Toca i que es tracti d'incorporar al dictamen sobre autoritzacions aranzelàries algunes de les pretensions formulades sobre protecció a la indústria naval, amb la qual cosa el senyor Sánchez de Toca deixaria el pas franc al projecte que el Govern preté tenir aprovat el mateix divendres.

EL PROJECTE DE FINANCE D'ARMES

Al Congrés, davant el camí d'obstrucció emprats pels socialistes contra el projecte de finança indeguda d'armes, el Govern celebrará demà amb els senyors Besteiro i Saborit una conferència per a examinar aquelles esmenes que poguessin ésser susceptibles d'acceptació.

Si les pretensions dels diputats socialistes alteressin fonamentalment la llei del projecte estem convençuts que el projecte quedarà pendent d'aprovació en aquesta etapa de Corts, perquè el Govern està disposat que en la setmana actual terminin les sessions parlamentàries.

COMUNICAT OFICIAL DEL MARROC

Despatx oficial de Guerra: «L'Alt Comissari d'Espanya al Marroc, des de Tetuan comunica a aquest ministeri el següent:

Setze novetats en tot el territori del protectorat.

AUTORITZEU LES NOTES DE LES QUALS ENS PREGUEN LA PUBLICACIO. AMB UN SEGELL O UNA FIBRA QUE ENS SIGUI CONEGUDA

TEATRE

Pàgina 25

JULIOL

1923

Unes paraules de Robert de Flers

Fou entorn de la reunió constituent de l'Associació francesa d'expansió i intercanvi artístics, que (encara no fa un any) el conegut i reputat autor teatral Robert de Flers pronunciava un discurs breu, ple de tendresa i d'emoió, excitant a la cooperació decidida de tots els francesos significats en el món de les arts, per tal d'assolir un resultat falaguer damunt aquesta empresa d'expansió de la producció francesa a l'estranger, i també d'intercanvi.

Aquesta peneada no pot ésser més oportuna, especialment en els moments actuals, que les conquestes materials predominen arreu, amb un resultat asparador i rebaiador de la pròpia dignitat. És una pensada d'alt humanisme, i, per tant, essencialment francesa.

Però en les paraules pronunciades, no fa encara un any, per l'eminent home de teatre, predomina el sentit d'expansió per damunt del d'intercanvi, i, estic segur, seguríssim, que el propi orador no tenia intenció de fer-ho així, ni tan sols cregué fer-ho així. També és aquest un aspecte humanístic. La generositat té els límits si sempre, o quasi sempre, els límits de la generositat es deturen a les portes del propi interès.

Nosaltres, que tantes vegades hem pensat en coess que s'assemblen al cas d'expansió artística, i (val a dir-ho), especialment teatral, fa temps que volíem dir quelcom d'aquells propis, els quals, si bé és cert que ataquen per llur enunciat, deixen una mica fred en la suma de llur contingut. Perquè el cas «expansió» es veu clar tot seguit, no ofereix cap mena de dubte quant a les intencions que el promouen. Però perquè resta entre boires el cas «intercanvi», ens creiem amb cert dret de formular-hi algunes observacions, recolzant-nos presentment en l'aspecte teatral.

Es conceben dos aspectes d'intercanvi teatral: l'aconseïllat pels èxits sorollosos i l'aconseïllat per l'interès i la bondat de l'obra, que, amb tot, no ateny els honors de les aclamacions. Cap d'aquests dos casos però és garantia d'una acceptació decidida, per els èxits consagrats en un país no volen dir que ho hagin d'ésser indelectiblement en un altre, i pot també succeir a la inversa.

Quina fórmula podrà, doncs, regular aquest punt concret?

Però és innegable que aquesta dificultat podrà trobar solució: no se'n pot bé quin, però certament que la podrà trobar.

Un altre punt es presenta més intricat per a trobar-hi també una solució, més intrincat quan no es tracta de dificultats presentades en el pla d'un organisme més o menys preclar, sinó en el d'un sentit de sinceritat, de generositat i de perfecta bona fe, que desvetlli el desig d'una compenetració fidedels estètics.

Jo endevino en les acurades paraules del senyor Robert de Flers una paradoxal simpatia envers el punt concret «expansió»; i, en tractar de «intercanvi», em sembla que posa a l'arrel del seu discurs més galania francesa que no pas convicció universalista, o tan sols d'afinitat de races. Per què?

D'altra part, si aquesta nova institució pretén l'expansió del teatre francès, caldria saber fins a quin punt la pretén, car el teatre francès és el més portat en fet d'exercir influències a l'estranger, i el neguit d'introduir-hi podrà semblar d'acaparament, més que d'expansió.

En una paraula: es tracta d'un munt d'obrir portes, i trucar a les portes veïnes, per a realitzar obra verament comunicativa d'expansió i intercanvi de sentiments, o bé un esperit més o menys comercial anima els propis que traspuen les paraules de l'eminent home de teatre?

Jo, que estimo tan la França, amb

un amor que ha arribat de vegades, a punt de fer-me perdre el coneixement (com se sol dir), reconec que l'aventatge triomfal que porta damunt de tantes coses, sovint li aconsella una mica massa de distracció per al pròxim. I és per això, i no per altra cosa, que em sap una mica de greu deixar-me anar a la lleugera a creure'm aquests falaguers propis, no d'expansió, sinó d'intercanvi.

A mi em sembla que hi hauria una altra forma, si són sincers aquests anhels, per a patentitzar-los, de cara a tot el món i amb un gest d'altruisme i de generositat que per força exigiria altre nom que el d'«Associació francesa».

Pensei, el senyor Robert de Flers, si seria o no escatiant l'alçada conjunta de braços d'una raça lluminosa com la nostra, posseïda del desig d'assolir la victòria, far més d'un suprem esforç d'amor. Pensei si «una confraternitat de teatres llatins», regida per totes les nacions llatines, seria més suggestiva per l'esdevenidor, «que una Associació d'expansió i intercanvi».

A nosaltres ens sembla que si.

ADRIÀ GUAL

Teatres de París

La novetat en l'art és una dèria, pueril, si es vol, de les societats ultracivilitzades com París, l'íman de la qual s'exerceix atractivament damunt dels altres centres de vida col·lectiva. Existeix realment la superioritat de París? Com apreciar-la? Per apreciar-la, basta fer un viatge per les altres capitals del món i tornar a París, freqüentant-hi la gent que val. El culte a la novetat no és una feblesa entre la gent que, en general, com la d'aquí, sap tant de l'antiguitat i coneix tant els seus clàssics. Novetat, avui, es confon amb audaç originalitat, com la del drama còmic d'en Pierre Albert-Birot, representat, fa poc, a Montmartre: «Le Bon Dieu». Que no s'espaventi la religiositat del lector catòlic: el «Bon Dieu», en les taules, no és objecte d'irreverència, ni de grogueria obscurantista; ni tan sols fa pensar en Rabelais: és una manera d'estrèper o de refer el món que vivim, de canviar, per a l'home, de natura. Aquesta tendència del director de «Sic» s'amplifica en el seu altre drama còmic: «Les femmes pilantes», on la seva verborrea s'objectiva en l'actuació de personatges construïts d'una peça pel comedígraf com si ell, mercès a la nota còmica, vulgués establir una mena de mecànica de la humanitat: heu's aquí, imagino, la cosa nova sota l'espècie d'humilitat en l'escena. Les idees caminen, un xic a les fosques, es cert, pels soterranis de l'argument.

El Grand Guignol, un dels teatres més plaents de París, encara que hom no es senti estragat, cultiva un gènere especial de literatura dramàtica: on no sempre domina la grossa pinzellada, ja per espaiar, ja per riure. Si el marqués de Sade no hagués estat un pobre exemplar de la frenologia, no hauria pres la dolor física com excitant de baix sensualisme comfent la bestialitat amb la voluptat; hauria pogut crear el Grand Guignol, on, davant dels vostres ulls, s'occeix aquests dies a trets de revólver una bella neuropata, la «Novrosée», magistralment interpretada per Mme. Gonzalves; on, de genolls i amb els braços suplicants, un atacat de mal lleig implora una injecció de veri, l'heu del metge i mor d'una afrosia manera, en «Le Devoir de tu», després d'una discussió, entre metges, sobre si ha de tenir o no el dret de matar a un malalt incurable, quan horrosament sofreix com, de faïssó magistral, fela cara de sofrir l'actor Paulais. Sortiu, potser, del Grand Guignol, com d'una capella sadollada de perfums d'opi a respirar l'aire subtil de la Primavera sota el cel subtil de París; i us sentiu renàixer sota una onada de salut col·lectiva i de «wunderbare Hei-

terkeit», com deia l'enamorat de la Carlota Buff, en l'immortal llibre d'abor i de dolor.

A l'Odeon, en Gemcer, que tantes bones coses fa per a la presentació escènica, ens ha ofert «Els deus tenen set», de l'Anatole France, arran-jament de Chaine; però aquesta obra, malgrat els sensacionals episodis de la Revolució francesa que la invaloren, no ofereix prou pasta per al relleu que cal damunt les taules, fora que Chaine no hagi sabut treure tan profit com, sortós, hagué del «Jardin des Suppliques», d'en Mirbeau. Ha caigut en l'anècdota de l'episodi trencat el fil de l'acció central, tan fi que és en l'Anatole France, l'escepticisme espiritual del qual, si és el d'un bell desenganyat, té tot alhora, el somriure de la joventut amorosa de la vida. El més gran escriptor de la França d'avui és caracteritzat, sense contradir-se, per això: per la nota d'amable optimisme que posa, amb delicadesa senzilla, damunt dels conceptes del seu escepticisme. Quina flor literària és més bella d'obrir i més deliciosa de sentir que la oferta per un somrient escepticisme? La veritat a cada hora fuig llisquívola de les nostres mans, i es fon, per l'altre, com una volva d'argent deixant un punt d'interrogació per a l'eternitat en la nostra pensa. Els actors feren proves de resurrecció històrica sense apartar-se un moment de la naturalitat d'ara. L'obra teatral en canvi, deixa una impressió d'embaïtament, de desil·luminació que lleven interès i de com sofreix, a la seva transcendència intel·lectual.

Hi ha una tendència avui, que s'accentua cada dia més, vers la desarticulació, inspirada per aqueixa mania de la singularitat que, com hem dit, tant prepondera. El cervell estant desproveït de substància verament forta, verament excepcional per imposar-se, la singularitat ve i fa taula rasa de l'esforç del pensament, del valor del talent, i s'abandona a fàcils recerques d'innovacions, però purament de forma. Es fan obres retallades com els paperets que s'estilen, en certs barris de Barcelona, per a la sortija, i així veiem una obra com «L'Epithalame», d'en Chardonne, els procediments usats per a la qual són, en certa manera, seguits docilment per Jean Cocteau en «Le Grand Écart». En això hi ha una incapacitat intel·lectual, una manca de disciplina per al govern d'un hom, que deriven ara del treball de periodista, ara de la vida de boemí; fora que la causa es trobi en l'ús i en l'abús dels excitants artificials, més o menys intensos, més o menys nocius.

D'aqueixa desarticulació pateixen obres tan celebrades entre certs cènacles, on l'esperit crític té a porta tancada, com «L'otage» d'en Claudel, que es creu un geni i és només, un receptacle de deixebles del simbolisme; la incoherència no és pròpia de ment sana, no és filla — mai ho ha estat — del geni ni del talent. «L'otage» ha estat encara representat per Lugné-Poe, al Théâtre de l'Oeuvre, després de l'estrena de «La dama alegre», d'en Poig i Ferrer, el primitivisme de la qual, per no dir-ne l'esperit primitiu, posaren tant de relleu els crítics de París, sotaïts d'oir en llavis d'aquella dona tan «natural», tan excessivament «natural», sentencies com les que esmaten als seus parlaments, com les que acompanyen els seus actes, de per si tan explícits. No obstant, un deliciós enús com el deliciós riure emanava d'aquella criatura, d'aquella creació, que és una troballa d'en Puig i semblava, al mateix temps, un arquetipus de la raça humana, més de carn i ossos que la Ben Plantada, per no dir, brutalment, una indicació de catalanitat dins la feminitat. Però pot verament parlar d'independència moral qui és esclau dels propis sentits? Marta creu que la societat és la seva enigma, quan ella mateixa, al lloc d'ella, porta el seu enemic dintre seu. La llibertat de l'esperit està en el domini que aquest, con un àrbitre, exerceix damunt la seva passió, no sotmetre's a la fantasia d'aquesta.

Quant a delineació de figures, sols veïem el notari sostenir-se més i donar il·lusió de veritat psicològica; no així el fill; no així els altres amadors. Aquesta obra, la intensitat de vida de la qual constitueix la seva bellesa pateix, i ho diem amb franquesa, de dos defectes capitals: primer, de manca d'escultura — i això va pels personatges — segon, de manca d'arquitectura — i això va per la construcció. Del primer punt ja hem dit el que calia retreient la inconsistència, la inversemblança de certs personatges, tractant-se d'una obra d'humanitat que cerca deliberadament formes de realisme; quant al segon punt, és llàstima haver de registrar la repetició de situacions en el curs dels dos primers actes. Aquests esculls foren, en part, salvats per l'actuació eixeridíssima, ardent de la Suzanne. Després, qui obtingué una veritable victòria i consagrà, un cop més, el seu gran talent d'artista. Moralitat! Una se'n despen del cas d'en Puig i Ferrer i és: la forma és imprescindible per a l'obra d'art; sense ella l'obra resulta esguerrada com, aïll, ho resulta l'infant que esdevé geperut.

J. PEREZ-JORBA

El nou pla d'estudis de l'Escola Catalana d'Art Dramàtic per a l'exercici 1923-1924

En la reunió que el Patronat de l'Escola Catalana d'art dramàtic celebrà el dia 11 d'aquest mes, en ésser exposats pel seu director els resultats obtinguts davant el curs finit, ho fou també pel dit senyor el nou pla d'estudis per al propi curs, projecte que s'ajusta als dictats de l'experiència, i ve a emplenar i complementar bona part d'aquells elements de cultura teatral pels quals té el deure de vetllar aquella institució.

Entenent, com mantes vegades s'ha dit públicament en actes celebrats per l'Escola, que la seva actuació de cap manera no ha de circumscriure's a les ensenyances de l'actor, sinó que per ésser transcendent en el sentit de cultura general, té el deure d'interessar a totes les forces complementàries de l'art del teatre, i arribar fins i preferentment a formar una consciència en l'auditori, l'Escola Catalana d'Art dramàtic vol estendre les seves activitats en la forma que a continuació s'indica.

Curs de lectura i dicció per als no professionals

Una matrícula especial serà oferta als no professionals per a cursar la clara lectura i el sentit interpretatiu de la cosa llegida.

Sense dubte que aquest ensenyament vindrà a emplenar un buit que es fa sentir, si hom es fixa en les diverses indicacions fetes a tal propòsit, per nombre d'aspirants cursar lo, que d'altre part no podien fer-ho, si no s'ajustaven a la resta de pràctiques teatrals, que no els interessaven en absolut.

Entenent que la lectura portada a punt de perfeccionament és un poderós element de comunicació, l'Escola creu complir amb un deure que li és assenyalat, en pendre el determini d'establir aquesta assignatura en la forma que ho fa.

Curs superior d'interpretacions escèniques

Per a deixebles preparats en fet de dibuix i elements de perspectiva, serà creat un ensenyament que tindrà per objecte desenvolupar el procés interpretatiu escenogràfic, acoblant-hi tots els elements que deuen col·laborar-hi.

Aquest ensenyament comprendrà tres graus:

Primer. — Estudi raonat del tema ofert.

Segon. — Realització plana en sol dibuix del tema.

Tercer. — Realització completa en color atenent-se a les normes de les «maquettes» construïdes.

Serà regida per la direcció de l'Escola, per un escenògraf i un professor de perspectiva de reconeguda competència.

Curs superior de figuristes

S'ajustarà, en tot, al prescrit en el curs superior d'escenografia en fet de les condicions requerides pel deixeble.

Compendrà tres graus.

Primer. — Estudi raonat del tema ofert.

Segon. — Realització completa del tema.

Tercer. — Estudi d'ordre tècnic damunt el mateix tema.

Els temes seran d'ordre individual o col·lectiu, segons es vagin desenrotllant tles aptituds del deixeble.

Cursat de conferències entorn de l'obra teatral

Mensualment tindrà lloc una conferència pública en el local de la Sala Mozart, entre set i vuit de la tarda d'uns dies fèiners que s'anunciaran oportunament.

Totes versaran a l'entorn de matèries d'educació teatral i han estat confiades als senyors Nicolau d'Olier, Pere Coromines, Eugeni d'Ors, Josep M. de Sagarra, Manuel Aynaud, E. Campalans, Marc J. Bertran, J. Puig i Ferrer i Adrià Gual.

La matrícula referent a l'ensenyament d'actors seguirà ajustant-se amb l'establert fins avui.

El Museu del Teatre

D'acord amb les decisions preses pel Patronat de l'Escola i l'Ajuntament de Barcelona el Museu del teatre iniciat pel senyor M. J. Bertran, ha passat a fondre's amb l'Escola Catalana d'Art dramàtic, atenent-se als plans de fundació d'aquesta.

Aquest element serà d'una gran valor per a col·laborar a tots els estudis ara mateix exposats i per a poder-ne fruit el públic una vegada siguin vençudes funcionalment les dificultats que ofereix la seva instal·lació.

La inauguració del propi curs

Serà pública i tindrà lloc com tots els anys en un teatre de Barcelona. S'hi honorarà la memòria del gran escenògraf català En Francesc Soler i Rovinsky.

Conjuntament amb aquest acte, se celebrará una exposició de les obres del mestre.

Tots els detalls referents a les matricules, els horaris corresponents i al nou professorat, seran coneguts del públic en el moment oportú.

Ara, com ara, hem cregut del cas donar compte d'aquests projectes definitivament aprovats pel Patronat de l'Escola, que venen a palesar una vegada més, els esforços que la nostra institució realitza, per tal de contribuir a la definitiva estabilitat de l'obra teatral catalana.

Una conferència sobre Rostand

A l'Institut Francès, de Barcelona, va donar una interessant conferència M. Bertrand, sobre la personalitat literària de Rostand.

Heu's aquí un extracte del que va dir l'illustre conferenciant:

Rostand va néixer a Marsella en 1868. El seu pare havia estat poeta. A l'escola havia estat un alumne distingit; cosa certament no gaire comú als genis cridats per les muses. No va demostrar aleshores la seva vocació. Més aviat es distingí pels seus amors romàntics. Una modisteta va ésser l'objecte de la seva predilecció sentimental. Aleshores es va emparar d'un condeixeble, Payoud, que era el poeta de la classe, per a escriure a la seva enamorada versos manllevats. No us recorda això, una de les grans figures dramàtiques que

més tard va crear el genial escriptor?

Va debutar com autor dramàtic als vint anys amb l'obra «Le Gant Rouge», sense un gran èxit, certament. «Les deux Pierrots», que seguien després, no aconseguiren millor fortuna.

Però ell seguí treballant, amb dalt. Més tard es casà amb Rosemonde Gerard, la distingida poetessa, i amb la seva col·laboració escriví les delícies «Musardises», que li proporcionaren el primer èxit veritable.

En 1894 va escriure aquella mena de paròdia de «Romeo i Julieta», que es titula «Les Romanesques». En aquesta obra ens apareix ja el precisió que sempre va ésser. A part d'això, se'ns mostra també en aquesta obra el dramaturg agradable i hàbil, de que va donar després tantes proves.

Una de les característiques de Rostand és el seu esperit de treballador. «La Première Lointaine», que va estrenar l'any 1895, n'és una brillant demostració. En aquesta magnífica producció, Rostand s'empara de la llegenda, la refa, hi posa molt de la seva creació poètica i la fa seva. Tot això, amb una subtilitat penetrant, amb una poesia nimbada de platonisme, veritablement ensofocada.

«La Samaritana», és de dos anys després. És una adaptació moderna dels Evangelis. Aquesta adaptació no està feta segons l'estat d'esperit propi de l'Edat Mitjana, sinó d'acord amb les emocions dels nostres temps. Per això Jesús hi passa com una ombra seductora, en tan que la Samaritana esdevé un personatge de carn i ossos, pel seu valor profund d'humanitat. L'obra és tendra i dolça. Hi ha escenes d'una lectura atractiva. No obstant sobre les taules té alguns defectes que foren generalment advertits.

L'estrena de «Cyrano de Bergerac» va eclipsar aquella producció, amb el seu èxit sorollós. Aquesta estrena va tenir lloc aquell mateix any de 1897. El gran Coquelin encarnà el protagonista. Autor i actor arribaren a semblar el mateix, l'un de l'altre. Tot Paris va acudir a aplaudir-los; tota la França, més tard, es pot dir que tot el món, després. Tots coneixen sense dubte, l'obra i el motiu que la va impulsar. Rostand pren, en ella, la famosa figura històrica del literat del segle XVII, i encara que no el reproduïxi pas autènticament, en canvi, en fa un heroi simpàtic i el popularitza cordialment. Cyrano, a través de la interpretació de Rostand, no és un personatge ridícul, és el símbol de l'amor ideal empresonat per la bellesa, la conquesta del qual no és pas sempre d'aquell que se la mereix.

En 1900 va estrenar «L'Aiglon». Fou un dels seus assenyalats triomfs. L'obra tocava de prop els més cars sentiments del poble francès i no era estrany que despertés un entusiasme popular. Cal recordar, però, l'artificial, els trucs d'efecte escènic i altres petites traves d'aquest gènere, que una observació imparcial i serena ha de trobar en aquesta obra.

Es ben sabuda la gènesi de «Chantecler». El seu autor la va contar a bastament en ocasió de l'estrena. L'observació de les besties d'una casa de camp li va suggerir la idea de compondre un poema dramàtic, els personatges del qual fossin les gallines, el gat, el gos, els ànecs, tots aquests sers en els quals el poeta va veure una vida, un drama, una tragèdia insospitada. «Chantecler», com «Cyrano» i com «L'Aiglon», deuen el seu gran èxit a l'esperit de valentia, de força, de bravesa, com l'ha definit Rostand, que domina en cada una d'aquestes obres. Però «Chantecler», a més a més, té l'entusiasme, la fe i l'amor al treball, que es confonen amb l'amor al terra. És, també, una creació gelosament nacional, apassionadament francesa, que destaca tot allò que altera, corromp o degada el geni de la seva raça.

Després no va fer més que repetir-se, sostenint la mateixa tonalitat fonamental. «La dernière nuit de Don Juan» és una obra postuma i inacabada, que va produir certa sorpresa. En aquesta obra Rostand se sent envaït per una solitud infinita. Ha desaparegut ja el Rostand jove i vigorós i apassionat dels primers temps.

La seva mort, esdevinguda l'any 1918, constituïa una immensa desil·lusió. El temps l'havia sobreviscut. La personalitat del poeta havia passat ja, durant els corrents d'aquests dies nostres.

El versos de Rostand són versos ben francesos, fets de gràcia, de caprici, de subtilitat, de somni, d'evocació pintoresca i de noble follia. Fou un virtuos que coneixia admirablement tots els recursos del vers francès, que havia estudiat el vers romàntic, que havia après les il·

cons dels simbolistes i dels reformadors moderns. El seu estil és tot en imatges, en moviment. Rarament es troben frases o versos més espirituals, una tècnica més perfecta. Precisament aquest és el seu mal. Els seus versos són massa savis, massa complicats, massa invertebrats.

Hi ha gent que té la sort de néixer en el moment oportú. Rostand fou un d'aquests. Aleshores la literatura francesa estava dominada pels principis vulgars del naturalisme. El teatre se'n ressentia també. Calia reaccionar. Rostand va ésser de seguida salutadament com el representant de l'esperit francès, que s'aixecava contra els horrors de la moda literària, com el fill espiritual de la França tradicional, com el nou astre de la nova generació. Per això congregà al volt del seu nom un públic entusiasta i nombros, que li feu, durant algun temps, la més brillant cort.

Algun temps, només, car, en realitat, no fou pas el revelador de la fórmula necessària. La veritat és que no va saber plantejar-se mai les grans qüestions que inquieten i apassionen l'humanitat. Més aviat concedia importància a les qüestions de forma, a les dolçors de la vida moderna, a les vanitats de la glòria. La fortuna és, sovint, mala consellera i, sempre, detestable inspiradora. Rostand fou ric i aquesta va ésser la seva desgràcia, car els milions empobriren el seu cervell.

Hi ha qui no li agrada l'obra de Rostand. Aquests es priven de delícies plaers intel·lectuals, car compendiren Rostand és tenir el sentit de tota aquella literatura francesa que va de Racine a Marivaux i de Marivaux a Alfred de Musset. Compendir Rostand, és tenir el do de l'emoació espiritual i l'esperit emocionant. Admirar Rostand, és estimar el teatre pel teatre i estimar les imatges de somni i de pura fantasia.

Rostand no ha estat, certament, el revelador d'una idea nova, ni la veu apassionada de la joventut i de la vida. Però ha estat un veritable poeta del passat, que ha continuat l'admirable tradició francesa, que comença a l'Edat Mitjana i que, després d'haver pres al Petrarca, qualques trets de l'ànima italiana, s'ha extès a través de la nostra literatura.

Qui fou, en fi, Rostand? Els bons poetes i les males llengües estaran d'acord a descobrir els defectes d'un rival massa afortunat. Se l'oblidà una mica; se l'ha oblidat ja massa. Però això no és una raó per a menysprear una obra agradable, per a condemnar en lloc i sense apel·lació una obra ben francesa i, per tant, ben humana. No volem, doncs, a dir, a la barba d'algunes velles barbes o d'alguns joves mostatxos, que fou, és, un bell trobador francès.

Els esports

TIR

Amb èxit tingué lloc diumenge al matí la primera tirada del Concurs Regional amb la «Popular», per categories a fusell o carabina Mauser, distància: 200 metres. Es matricularen 76 tiradors, comptant-se entre ells els millors de la regió. La unitat fou forta per a obtenir els primers llocs, restant premiats per l'ordre següent:

Primera categoria. — Primer: don Antonin Modellé, copa del baró de Quadras; segon: D. E. de la Cruz; tercer: D. B. Duran; quart: D. J. Carveras; cinquè: D. L. Miró; sisè: D. V. Bagaria; setè: D. I. Cuende; vuitè: D. C. Cots; novè: D. E. Aparici; desè: D. A. Prevosti; onze: D. J. Conill (campió de Tarragona); dotze: D. F. Masvidal; tretze: D. J. Aznar; catorze: D. A. Sales; quinze: D. D. Miquel.

Segona categoria. — Primer: D. Alexandre Badia; segon: D. V. Queralt; tercer: D. H. Cots; quart: D. J. Alabert; cinquè: D. A. Mas; sisè: D. J. Sales.

Tercera categoria. — Primer: D. Josep Castro; segon: D. P. Boix; tercer: D. R. Novella; quart: D. E. González; cinquè: D. M. Fort; sisè: D. J. Astopi; setè: D. M. Rollan; vuitè: D. J. Taneu; novè: donya Anna Serra de Modellé; desè: D. A. Vidal; onze: D. P. Ibars; dotze: D. C. Solís; tretze: D. J. Martínez; catorze: D. F. Nebot; quinze: D. K. Aymerich; setze: D. F. Torres; disset: D. C. Carbonell; divuitè: D. P. Dibatia; dinouè: donya Josefina Figuerola de Cots; vintè: D. F. Vilalta.

A la tarda, va efectuar-se la segona tirada per a fills de socis, restant per l'ordre següent:

Primer grup. — Fins a dotze anys: Primer: Domenec Puigdemolles; segon: Vicens Queralt.

Segon grup. — De tretze a disset anys: Primer: Josep Rollan; segon: Guadalupe Queralt; tercer: Mercè Aznar; quart: Joan Calvo; cinquè: Santiago Cots; sisè: Angel Villalta; setè: Walter Cots; vuitè: Maria Lluïsa Cots; novè: Victòria Font; desè: Amèlia Borràs; onze: Maria Queralt. Tots a 25 metres, carabina de precisió.

Va presidir el jurat el vice-president don Antoni de la Rubia, acompanyat de jutge de camp l'ex-vice-president don Joaquim Plet i Camps. A la tarda, en la segona tirada, fou de jutge de camp el vocal de la Directiva don Baldri Puigdemolles.

MARITIMES

Matchs internacionals de natació. — La visita del Ferenovarci Torna Club. — Una de les dades que avala la categoria dels campions hongaresos que els vinent dies 20 a la nit, i 22 a la tarda lluitaran amb el Club de Natació Barcelona, en la seva piscina de l'Esclullera de l'Avant, és el balanç de gols que ofereix el seu equip de water-polo en l'anterior temporada.

En les seves excursions per l'estranger aconseguí en lluita, amb grans campions de no menys fama, 82 gols per 23 en contra, i en els encontres amb equips del seu país d'identica categoria, els seus resultats foren de 24 gols a favor, per 6 d'adversos. Aquestes xifres eloqüents, per si soles, basten per a justificar l'alta classificació que han assolit en el concert mundial de polo aquàtic.

A les prometedores esperances, per cert fundades, de les proves que ens deparen aquests dos festivals internacionals no és menys cert que en les proves de rellens, s'intentará establir alguna nova marca que superi els records existents.

A l'excel·lent aspecte, comoditats i major cabuda que l'habilitació del primer pis amb una extensa filera de llots, presentarà l'edifici piscina, teatre d'emocionants sensacions, tindrà el gran públic, cada dia més nombros, ocasió propícia de poder apreciar l'esforç que això representa, a més les anormals circumstàncies que Barcelona ha travessat últimament.

Essent nombrosa la comanda d'entrades i localitats sol·licitades per a aquestes magnífiques manifestacions del deporte, demà, a la nit, de set a nou, començarà a la secretaria del Club, Canuda, 41 i 43, principal, el repartiment per als dos festivals en qüestió.

ATLETIQUES

Nova York, 17. — El conegut empresari Tex Richard ha proposat al «manager» de Jack Dempsey que l'encontre entre Dempsey i Lluís Firpo per al campionat mundial de pesos pesats se celebri a Buenos Aires el primer de novembre pròxim. — Havas.

Campionats de Catalunya de boxa per aficionats. — Demà, a la nit, tindrà lloc, als jardins del Parc la continuació dels Campionats de Catalunya de boxa, que amb tant d'èxit ha organitzat la Federació Espanyola de boxa.

El programa de la vetllada està integrat per set combats de quarts de final, dos dels quals corresponen al pes-ploma, dos al pes lleuger i tres al pes mitjà lleuger o welter.

Els dos combats del pes ploma, seran combinats per sorteig, entre els aficionats en aquesta categoria senyors Robles, Albiol, Vila, Tello i Fabregas.

Els dos combats del pes lleuger, seran combinats per sorteig, entre els senyors Armengol, Valiente, Caballer, Ferrer i Roca.

Els tres combats del pes welter, seran combinats per sorteig entre els senyors Montes, Feliella, Belin, Soler, Trenchis i Llanella.

Els aficionats que han de prendre part en la vetllada, hauran d'ésser al Parc mitja hora abans de la vetllada, puix han d'estar presents a l'acte del sorteig.

Tots els aficionats que han combatat en aquest Campionat, poden passar per la Federació a recollir llur invitació, encara que estiguin eliminats del Campionat.

Desempat. — La Federació ha acordat que els boxadors Masferrer i Albert, efectuant un altre combat per a desfer l'empat pronunciat en el seu últim encontre de la semi-final de la «Copa Madrid», per no poder-se donar tal decisió tractant-se d'un torneig en el qual ha d'haver-hi vençut i vencedor, prolongant el nombre de rounds; si és precis, fins que es decideixi el combat.

Repartiment de premis. — el vinent diumenge 23 del corrent e les cinc de la tarda, al camp de joc del «Gra-

cia E. C.» tindrà lloc el repartiment de premis de la Cursa de Parelles Mixtes celebrada el 17 del juny passat.

Als equips que per la seva classificació no hagin obtingut premi, els serà remesa medalla de cooperació per la qual cosa es prega a tots els que prengueren part en la dita cursa, se serveixin passar per l'estatge social Salmerón, 60 prel., a recollir llurs invitacions que seran remeses el proper divendres i dissabte de set a onze de la vetlla.

Londres, 17. — En un match a quinze rounds, el boxejador francès Prunier ha vençut a Rogers al cinquè round. No obstant, el primer ha estat desqualificat perquè per a vençer, es mantingué agafat al seu adversari. — Havas.

MOTOR

Prova de regularitat. — Amb 29 concursants quedà tancada la inscripció per aquesta gran prova de regularitat Barcelona, Lleyda, Osoa, Pamplona, Bilbao, Sant Sebastià, 20, 21, 22 de juliol 1923, havent-se celebrat el passat diàlluns a les deu de la nit el sorteig per a l'ordre de sortida que donà els següents resultats:

A 30 quilòmetres per hora:
Núm. 1: V. P. B., Peugeot (Quadrillete).
Núm. 2: X. X., Peugeot (Quadrillete).
Núm. 3: Fenet, Peugeot, (Quadrillete).
A 32 quilòmetres per hora:
Núm. 3: Gerard Vincke, Motococche (Motocicleta).
Núm. 5: Antoni Alà, Douglas, (Motocicleta).

A 35 quilòmetres per hora:
Núm. 6: Joan Aleu, Side-car «Indian».
Núm. 7: X. X., idem «Reading Standart».
Núm. 8: Ignasi Macaya, Moto «Indian».

Núm. 9: Gafetà Alegre, Autocicle «Citroën».
Núm. 10: X. X., Side-car «X. X.»
Núm. 11: Antoni Renom, Side-car «Harley Davidson».
Núm. 12: Ramon Ravellat, Moto «Reading Standart».

Núm. 13: Leonel Val, Autocicle «Citroën».
Núm. 14: Pere Bertran, Side-car «Harley Davidson».
Núm. 16: Naume Serra, Autocicle «Salmon».
Núm. 17: Ricard Escaler, Moto «Harley Davidson».

Núm. 18: Ramon Riba, Side-car «Patria».
Núm. 19: O. Lokvik, Autocicle «Citroën».
Núm. 20: X. X., Side-car «Patria».
Núm. 21: Antoni Diaz, Autocicle «Senechal».

Núm. 22: X. X., Autocicle «Citroën».
Núm. 23: Adolf Subirana, Moto «Harley Davidson».
Núm. 24: X. X., Side-car «Harley Davidson».

Núm. 25: Pere Camats, Side-car «Harley Davidson».
Núm. 26: Francesc Torres, Side-car «Harley Davidson».
Núm. 27: Manuel Teixidor, Moto «Harley Davidson».

Núm. 28: Enric Hotet, Autocicle «Citroën».
Núm. 29: Joaquim Palazon, Autocicle «Senechal».

En les tardes d'avui i demà, de sis a vuit es procedirà al local del Reial Moto Club de Catalunya al preentatge dels vehicles participants en la carrera.

A prec del Comitè organitzador de la Gran Setmana Automobilista de San Sebastià la terminació oficial de la prova de regularitat tindrà lloc a vuit quilòmetres de San Sebastià a l'encrocament amb la carretera a Recalde, formant-se en el dit punt una caravana que recorrerà el circuit de les carreteres de la Gran Setmana, efectuant una arribada d'honor davant del Gran Kursal on se'ls preparà als concursants i acompanyants una entusiasta rebuda.

AVIACIO

Penya de l'Aire. — S'han assenyalat definitivament les dates del 28 i 29 del corrent i 1 i 3 d'agost, per a la celebració dels mitings comarcals de Vich i Sabadell, respectivament.

L'entusiasme en les dites ciutats és gran i s'ha estès a les altres poblacions de les comarques respectives, i inclòs a Barcelona, on son nombroses les persones que pensen assistir-hi, especialment al de Sabadell, per la facilitat de comunicacions amb la nostra ciutat.

Hi concorreran diversos pilots, i entre ells es dona com a segura la participació de tres, petanyens a la Penya de l'Aire.

La Penya de l'Aire, atenent als

precis d'alguns artistes, ha prorrogat una setmana el temps d'admissió de projectes per al concurs de cartells anunciadors de la Volta Aèria a Catalunya, de manera que fins el dia 21 del corrent inclusiu s'admetran a la Secretaria, plaça del Teatre, 2.

Nous pilots civils. — A la badia d'Alcúdia (Mallorca) han efectuat aquestes dies passats les proves per a l'obtenció del títol de pilot d'hidroplà, els alumnes de l'escola d'aviació de Porto Colombo, dirigida pel pilot català don Angel Orté.

Les volades d'examen, realitzades davant dels comissaris oficials del Reial Aero Club de Catalunya, don A. Contantí i don M. Trilla, han estat una prova del perfecte estat d'instrucció en què estan els alumnes i una promesa de llur actuació futura.

Els nous aviadors són els germans Andreu i Jordi Parera i Francesc Gomis.

EXCURSIONISME

Grup Excursionista Montcau. — Aquesta agrupació anuncia una conferència per avui, dimecres, sota el tema: «L'art romànic bizantí a Catalunya», a càrrec de N'Enric Perbellini.

Aquesta conferència tindrà lloc al seu estatge social, Sant Honorat, 7, principal, a les deu de la vetlla, essent l'acte públic.

L'ofensiva contra Catalunya

Retallem de l'«Alt Empordà», de Figueras, del 14 de juliol:

«Aïr al matí va sortir de Figueras per dirigir-se a Tolosa, l'Orfeo Germanor Empordanès, de Figueras. L'Orfeo anava a Tolosa a donar dos concerts de música coral catalana i a prendre part en unes festes de caritat organitzades per la Municipalitat d'aquella capital. L'Orfeo de Figueras portava els documents necessaris, degudament legalitzats, per acreditar la seva anada a Tolosa, a fi d'exhibir-los davant les autoritats duaneres, demostrant que anaven a ésser els nostres de la Municipalitat tolosana que havia organitzat diversos actes en honor seu i havia convidat oficialment al representant de l'Orfeo perquè assistís oficialment avui a la revista de les tropes, amb motiu de la festa nacional del 14 de juliol.

L'Orfeo i les cobles d'En Pep i de Pereleada que l'acompanyaven, ja havien passat la frontera sense dificultat. S'havien complert ja tots els tràmits duaners, i esperaven a Carrière, tot dinant, el tren que havia de portar-los a Tolosa.

Quan tothom es preparava a prendre el tren per marxar cap a Tolosa, el comissari de policia francès cridà els directores de l'Orfeo comunicant-los que havia rebut una ordre del Ministeri de Relacions Estrangeres, de França, traslladant una ordre del Ministeri d'Estat espanyol, en virtut de la qual no podia concedir els permisos per a internar-se a França.

Totes les gestions que es feren per provar que fos revocada l'ordre, foren inútils. Les diverses autoritats franceses que foren pregades d'intervenir per mitjà de telegrams, s'excusaren dient que l'ordre d'impedir-los el pas era vinguda del Govern espanyol, i que res no podien fer-hi.

Tot fou inútil. L'Orfeo i els músics que havien de prendre part al festival de música catalana que havia d'ésser celebrat avui a Tolosa, han hagut de retornar avui cap a casa seva, després d'haver tingut ocasió de comprovar una vegada més i amor amb què són tractats pels governs d'Espanya les coses que afecten a l'expansió de l'esperit català.

Unes cobles que aconseguirien de mostrar que no anaven a prendre part al dit festival de Tolosa, pogueren internar-se tranquil·lament a França. L'atac, doncs, anava dirigit contra el nostre gloriós i admirat Orfeo, que ara més que mai, tots els bons ciutadans i bons patriotes han d'admirar, per l'obra fecunda que realitza a favor del nostre art i de la nostra pàtria.

Recomanem a les entitats i als particulars que tenen a bé trametre'ns articles o notes suplençades, la necessitat absoluta (sense la qual no ens és possible fer el menor cas) d'avaluar degudament els originals amb un full i una firma.

NOTICIES DE L'ESTRANGER

Exposició a Kragujewatz

Belgrad, 17. — Segons rumors que circulen, sembla que hi ha hagut una explosió en un dipòsit de municions, situat a Kragujewatz, a conseqüència del qual havien resultat nombrosos morts i ferits. — Havas.

Sabotatge al túnel de Kallele

Dusseldorf, 17. — Ahir, a les onze de la nit, fou objecte d'actes de sabotatge el semàfor de la via fèrria d'Euskirchen, prop de la foradada de Kallele.

Una patrulla que recorria aquells indrets, disparà sobre dos alemanys que en aquells moments es trobaven a la via, prop de l'esmentada foradada, matant-ne un. — Havas.

Vaga de metal·lúrgics a Breslau

Breslau, 17. — A conseqüència del referendun publicat pels obrers metal·lúrgics, es considera com imminent la vaga del dit ram. — Havas.

Informació alemanya desmentida

Dusseldorf, 17. — Ha estat desmentida la informació publicada per un diari alemany referent a un suposat atacament de les tropes franceses a Lumen.

Com que l'esmentat diari es publica en la zona britànica d'ocupació, s'ha demanat a les autoritats angleses de Colònia que es decreti la suspensió de la publicació de l'esmentat diari. — Havas.

Milions de marcs confiscats

Dusseldorf, 17. — Les autoritats d'ocupació s'incantaren ahir de 702 milions de marcs, que estaven destinats al pagament de jornals.

Demés, les dites autoritats d'ocupació han descobert en uns equipatges que s'estaven embarcant a bord d'un vaixell, 2.640 milions que estaven destinats a Gross-Gerau, i 320.000 consignats a Worms, considerant-se la seva destinació molt sospitosa. — Havas.

L'Estatut de Tànger

Londres, 17. — Cambra dels Comuns. — Contestant el sots-secretari de Negocis estrangers, unes preguntes, declarà que el Govern britànic, abans de portar la qüestió de Tànger al coneixement de la Societat de Nacions, ha d'esperar el resultat de les converses que en l'actualitat estan celebrant els perits espanyols, anglesos i francesos. — Havas.

Malvy tornarà a França

Paris, 17. — L'ex-ministre senyor Malvy, que es troba exiliat a Espanya, ha rebut un despatx notificant-li l'abandonament estat de salut del seu pare. El senyor Malvy ha demanat autorització al Govern francès per a traslladar-se a Souillac, on resideix la seva família. S'assegura que el Govern francès ha concedit l'esmentada autorització. — Havas.

Agressions contra els francesos al Ruhr

Dusseldorf, 17. — Ahir fou tirotejat un dels llocs militars que tanquen la zona ocupada, en la carretera de Westhofen.

També fou llançada una bomba sobre un hangar a Weimar, calent a la vora del dipòsit de la gasolina, però afortunadament els danys causats són insignificants.

Amb motiu d'aquests fets s'han fet unes trenta detencions, prohibint-se al mateix temps la circulació de tramvies. — Havas.

Les deliberacions de Lausana

Lausana, 17. — Per fi s'ha aconseguit arribar a un acord quasi complet sobre la qüestió de les concessions estrangeres a Turquia.

L'únic punt que encara es discuteix és el que es refereix al manteniment pur i simple dels drets adquirits per la Companyia Vigkers i la Companyia General explotadora de ferrocarrils.

Els turcs han acceptat que el dret de preferència sia substituït per un règim d'igualtat en les subhastes de les obres que s'hagin de fer dintre

de la jurisdicció de les concessions.

Els perits estan ja d'acord sobre això, queda ara per discutir el punt referent a l'evacuació de l'esquadra.

Els turcs mantenen íntegrament el seu punt de vista, i pel que respecta als aliats, encara que cedint en algunes modalitats, insisteixen que l'esquadra interallada estigui representada en certa mesura, mentre no sia un fet la conclusió del Tractat de pau.

Els perits es reuneixen novament aquesta tarda, creient-se molt probable que ho facin també els delegats. — Havas.

Lausana, 17. — Durant la reunió celebrada ahir tarda, s'intentà per part de tots els delegats realitzar esforços per resoldre les dificultats pendents, notant-se esperances d'aconseguir un prompte arranjament. Si això s'aconsegueix, ja pau seria un fet per al dia 24 de l'actual, a tot tirar. — Havas.

Lausana, 17. — Els delegats aliats i turcs celebraren ahir una reunió, que durà des de primeres hores de la nit fins a les nou, quedant en reunir-se novament a les onze. En aquesta última reunió s'arribà a un acord respecte a les dificultats que quedaven pendents. Res s'oposa ara a la signatura de la pau. — Havas.

Angora, 17. — En el Consell de ministres celebrat ultimament, s'acordà transmetre als delegats turcs a Lausana noves instruccions per a resoldre les dificultats produïdes. — Havas.

Lausana, 17. — En l'acord al qual s'arribà sobre les qüestions turques, s'estipula que les flotes aliades evacuaran els ports de Turquia immediatament després de la ratificació del tractat. De totes maneres, hi continuaran un creuer i dos contratorpediners aliats fins que el tractat hagi entrat plenament en vigor, el més tard fins el primer de juny de 1924.

Els turcs reconeixen als aliats la llibertat de trànsit de llur marina mercant i de guerra.

S'ha ultimant un acord sobre les qüestions entre el Monopoli General de ferrocarrils i les Societats Wickers i Armstrong. Per avui està convocada la reunió dels tres grans Comitès.

La Conferència fixarà demà la data definitiva de la signatura del tractat de pau, que es creu que serà el 24 o 25 de l'actual.

S'ha dirigit al Govern dels soviets una comunicació invitant-lo a acudir a Lausana dintre un termini de cinc dies. — Havas.

El sou dels minaires alemanys

Berlin, 17. — A partir del dia 31 del corrent el jornal diari dels minaires a l'Alemanya no ocupada serà de 152 mil marcs. — Havas.

Vacuna contra el sarrampió

Paris, 17. — L'Echo de Paris anuncia que l'Acadèmia de Ciències ha rebut una comunicació que signen dos metges francesos que han descobert una vacuna preventiva contra el sarrampió. — Havas.

Malvy a França

Paris, 17. — L'ex-ministre senyor Malvy, ha estat autoritzat en vista de les notícies alarmants de l'estat de salut del seu pare, que comptava més de 80 anys, per anar al poble de Souillac.

El senyor Malvy ha sortit cap al dit poble, però, per molt de pressa que s'hagi procedit no ha estat el suficient per a poder veure el seu pare amb vida, car el dit senyor va morir anit passada.

En vista d'això, el senyor Malvy serà autoritzat pel govern francès perquè resti a Souillac fins després de les exèquies, terminades les quals tornarà següidament a Sant Sebastià. Com es recordarà la pena del desterrament aplicada a l'ex-ministre esmentat acaba a principis d'agost vinent. — Havas.

El comunista Marty indultat

Glaivaux, 17. — Aquest matí sortí en direcció a Perpinyà l'ex-oficial senyor Marty. — Havas.

(Marty, havia estat condemnat a presó per haver intentat fer passar a mans dels bolxevistes, un vaixell de guerra francès de la flota del mar Negre).

Converses a Londres

Londres, 17. — El ministre anglès de Negocis Estrangers, lord Curzon, ha rebut successivament la visita dels ambaixadors de França i Itàlia. — Havas.

Londres, 17. — Lord Curzon va rebre ahir separatament els ambaixadors de França i Itàlia. — Havas.

La Cambra dels Comuns rebutja el socialisme

Londres, 17. — En la Cambra dels Comuns ha estat rebutjada per 368 vots contra 121 una moció per la qual es demanava que el sistema capitalista fos reemplaçat per un nou règim social i industrial, en el qual tots els instruments de producció i de distribució pertanyerien a l'Estat i estarien sota l'autoritat de la democràcia. — Havas.

Els populars italians

Roma, 17. — El partit parlamentari popular ha expulsat del seu si a nou diputats que s'han adherit a la política del Govern a conseqüència del discurs que ahir va pronunciar el president Mussolini. — Havas.

La situació econòmica d'Alemanya

Berlin, 17. — Ha arribat una comissió nordamericana que es proposa examinar la situació econòmica per la qual passa Alemanya. — Havas.

Els acords de Lausana són fermes

Lausana, 17. — Els acords als quals ha arribat la conferència en la reunió d'anit passada, no són solament acords de principi. La conformitat donada pels delegats aliats i turcs versava sobre textos ja redactats. Aquests textos porten, doncs, des d'ara, sinó la signatura real i material de les delegacions, el compromís de tots. Per això pot dir-se que la pau de Lausana és ja un fet. — Havas.

Anglaterra i França

Paris, 17. — El corresponent de «Le Petit Parisien» a Londres, dona compte que els diaris d'aquella capital anuncien haver-se rebut una nova nota oficial francesa fent constar que la redacció del discurs del senyor Poincaré a Semis fou anterior a les declaracions fetes el dijous pel primer ministre anglès senyor Baldwin i que no pot, per tant, interpretar-se el discurs del cap del Govern francès com una rèplica a les declaracions del citat primer ministre britànic. — Havas.

El triomf de Mussolini

Roma, 17. — En acabar ahir el seu discurs, un dels més formosos i serens que ha pronunciat el president del Consell, senyor Mussolini, fou saludat per tota la Cambra amb una ovació sorollosa i llarguissims aplaudiments, notant-se que els únics que romangueren callats foren els elements que integren l'extrema esquerra.

Als visques i aplaudiments dels diputats s'ajuntaven les manifestacions d'entusiasme de l'enorme públic que s'estrenyia a la tribuna.

Els diputats feixistes, entonant l'himne de la Jovenut, desfilaren per davant del banc del Govern.

Així mateix, tots els diputats felicitaren, en mig del major entusiasme, el president senyor Mussolini, essent dels primers a fer-ho els senyors Giolitti i Orlando i altres líders parlamentaris.

En sortir el senyor Mussolini de la sala de sessions i entrar als passadissos, no pogué fer-ho pel seu peu, car es veié materialment portat a coll pels seus amics. — Havas.

Roma, 17. — El president Mussolini ha ordenat la detenció dels manifestants que ahir saquejaren el local de l'Associació Catòlica de Florència en senyal de protesta contra l'actitud dels populistes vers la reforma electoral. — Havas.

Roma, 17. — Dels comentaris que es felen durant tota la matinata als cirkols polítics referent al discurs que el president del Consell senyor Mussolini va pronunciar ahir a la Cambra dels Diputats, així com dels que publicuen els diaris d'aquest matí, es desprèn clarament que als so-

cialistes i els populistes sofriren ahir una veritable desfeta.

Es feia ressaltar el fet que els diputats socialistes que tan aficionats són sempre a les interrupcions, no s'atreverien ni una sola vegada a interrompre el senyor Mussolini, ni tan sols quan, dirigint-se als líders de la Confederació general del Treball, els agafà per testimonis del que havia fet en pro dels treballadors.

També es posà de manifest que, en sortir el president del Consell de la sala de sessions, se li acostaren en els passadissos alguns socialistes per tal de felicitar-lo.

L'apel·lació del enyor Mussolini als socialistes perquè s'aproximin al seu programa i que col·laborin amb ell en el Govern causà profunda emoció, creient-se en la possibilitat que tingué felicitats resultats per a les relacions del proletariat amb el Govern feixista.

La possibilitat que tingué felicitats resultats per a les relacions del proletariat amb el Govern feixista.

Els atacs directes que el cap del Govern dirigí als populistes i la seva negativa a acceptar la col·laboració d'aquests elements, per semblar-li equivocada llur actitud, produïren en els populistes gran turbació, fins a l'extrem que alguns acabaren votant en favor del Govern.

La jornada d'ahir es considera com a decisiva per a les relacions del senyor Mussolini amb el Parlament.

El senyor Mussolini no sols ha atès una majoria efectiva en la Cambra, sinó que ha inferit un cop fortíssim als socialistes i populistes, els quals són els únics que li han negat llur ajut fins ara, fent-li cara d'una manera constant.

Demés, cal assenyalar per a fer-se càrrec exactament de quins són els veritables sentiments que s'expressen vers el senyor Mussolini, que ahir, en algunes capitals i ciutats d'Itàlia es feren grans manifestacions a favor del cap del Govern i contra els parlamentaris anti-feixistes. —

La pau de Lausana

Lausana, 17. — El Govern dels Soviets ha estat invitat avui mateix per telegraf a signar, en unió de les altres parts interessades, el Conveni referent als Estrets annex al Tractat de pau.

La Conferència ha registrat tots els acords concertats, havent quedat ja fixada la data de la signatura del Tractat de pau per al dia 24 del corrent. — Havas.

La reforma electoral a Itàlia

Roma, 17. — Les unànimes manifestacions de la premsa italiana comentant l'èxit obtingut pel Govern en la discussió entaulada amb motiu de la reforma electoral al Parlament, posa de relleu la importància nacional de la votació portada a cap amb aquest motiu a la Cambra dels diputats.

L'èxit d'aquesta votació, que ha confós les oposicions, demostra la fermesa de les bases del Govern que presideix el senyor Mussolini, al Parlament, i més encara en el poble italià. — Havas.

El fascisme cap al catolicisme

Roma, 17. — El periòdic «Il Messaggero» refereix la següent anècdota: «Durant l'última sessió celebrada a la Cambra dels diputats, i en parlar un orador de la valoració donada al catolicisme pels feixistes, el senyor Mussolini, girant-se cap als seus col·legues de Govern, els digué:

«Quan comenci la nova legislatura, posaré un Crucifix en aquest saló de sessions». — Havas.

El saqueig d'impremtes catòliques

Roma, 17. — El periòdic «Observatore Romano», publica una breu nota oficial protestant contra la destrucció de la impremta del «Cittadino», periòdic catòlic de Monza, i contra altres diverses violències realitzades, en perjudici de periòdics catòlics.

Afegeix la nota: Encara que no són aquestes violències cap cosa nova, ni són tampoc exclusives d'Itàlia, no per això han de deixar d'ésser considerades com contràries a les tradicions de civilitat, qualsevol que siguin els autors de les dites violències. — Havas.

Gestions de l'ex-kronprinz

Berlin, 17. — L'ex-kronprinz ha intentat una acció judicial prop del ministre d'Hisenda amb l'objecte d'obtenir l'apexament de l'embarc que pesa sobre els seus dominis d'Oels (Prússia). — Havas.

La vida monàstica a França i Bèlgica

Roma, 17. — La Sagrada Congregació de religiosos, acaba de pendre les següents resolucions respecte de determinades Congregacions de religiosos francesos i belgues.

Primer. A França i Bèlgica, les monges que pertanyin a Ordes que fa vots solemnes, inclús quan aquestes vots són senzills, són i han d'ésser considerades religioses amb iguals títols que totes les altres, dintre de l'Església universal, amb arranjament al Canon 488, apartat setè.

Segon. No obstant, els convents i monestirs de la seva residència i propietat no queden subjectes, segons privilegi especial a l'autoritat dels Superiors regulars ni a la dels bisbes de la diòcesi dels quals estiguin.

Tercer. No hi ha cap inconvenient que en cas de demanar-ho algun monestir o convent i ser-li concedida l'autorització per la Santa Seu, les religioses puguin fer vots solemnes i guardar la clausura pontifícia. — Havas.

Els que viatgen poden adquirir LA VEU als següents llocs:

MADRID. — Gener i C. «Minerva». Centre de subscripcions i cobraments. Tudescos, 39 i 41, baixos.

També es ven al quiosc del carrer d'Alcalá, cantó a Pellgros, de don Patrici Lujan.

A SEVILLA: Al carrer de Sierpes, 69.

A VALENCIA: A «La Correspondència de València», Mifiana, 7 i 9.

A PERPINYA: Francesc Comellas.

A PORT-BOU: Jaume Subirana.

A LISBOA: Al Palau Conde d'Alma da, Largo S. Domingos, 11; «Tabacaria Restauradores» i «Messegeries de la Presse», rua d'Ouro, 146.

A PALMA DE MALLORCA: Gabriel Lloia, quiosc del Born.

A OPORTO: Rua Santa Catarina, 53.

A COIMBRA: L. Miquel Bombarda.

A BRAGA: Conceição da Rocha (agent).

A PARIS: Quisque Franco-Italien, 16, Vaudeville, Boulevard des Capucins.

A FUNCHAL: Jacint Figueira (agent).

Avís:

A tots els nostres subscriptors i amics advertim que LA VEU DE CATALUNYA agraïx cordialment les indicacions que li puguin ésser fetes i les col·laboracions espontànies. No podem, però, ni retornar els originals ni mantenir correspondència sobre les suggericions dels nostres amics i lectors, encara que vinguin inclosos a les cartes els segells per a les respostes.

Tots ells comprendran que llur propi interès ens obliga a no esmerçar el temps sinó en el servei del públic i que ens fóra materialment impossible sostenir correspondència amb cada subscriptor sobre apreciacions circumstancials de política o de conducta.

Això no vol dir, però, que no agraïm totes les indicacions que ens puguin ésser fetes amb esperit patriòtic i que no aprofitem, reconeguts, les suggericions que siguin útils.

La Veu de Catalunya

DIARI NACIONALISTA CATALÀ D'AVISOS I NOTÍCIES

Dimecres, 18 de juliol de 1923

«Harmonies econòmiques»

A MB motiu de la imminent aprovació de la pròrroga de la llei dita d'autoritzacions aranzelàries, que ha de permetre seguir fent rebaixes de més del vint per cent sota la segona columna, als nostres cercles industrials aquests dies hi ha nerviositat. Tanta, que fins s'hi acullen i hi circulen fàcilment certs rumors que a primera vista semblen exagerats i fins absurds.

Exponent d'aquesta nerviositat — com a tal la reportem i no amb altra intenció — és la versió estranya, inversemblant, fantàstica, que, entre les grans empreses industrials germàniques, va circulant una llista de subscripció destinada a sufragar les despeses de la campanya per aconseguir a Madrid que sigui ràpidament dut a terme un tractat de comerç amb aquell país, a base de supressió del coeficient per moneda depreciada. — Absurd, ben absurd tot això, no és cert? Sí, però el rumor corre...

I corre el rumor, com tants d'altres del mateix patró, per la raó senzillíssima que fins els mateixos amics del Govern — encara en resta algun en lloc vistent de les nostres entitats econòmiques — no poden donar una explicació satisfactòria, simplement racional, solament versemblant, dels mòbils que puguin haver-lo induït a reclamar la susdita pròrroga.

Certament, l'anyada que ha tingut de vigència aquesta llei d'autoritzacions, tal com fou radicalment desvirtuada a exigència d'En Bergamín, no ha pogut donar un resultat més catastròfic. Un termòmetre tan finament sensible com el canvi internacional, la valor de la pesseta, ho marca prou clarament. Les estadístiques oficials no fan sinó confirmar-ho. A la partida de les importacions, sempre creixent, a benefici dels industrials i dels obrers d'altres països, l'Espanya no hi oposa l'equivalent contrapartida: no exporta. És a dir, sí; ja hi ha compensació, n'hi ha d'haver forçosament: exporta els capitals que haurien de nodrir les nostres indústries i crear-ne de noves i exporta els braços que aquí no troben feina. És l'exportació pròpia dels pobles endarrerits, la dels vençuts, la dels sotmesos en les lluites econòmiques. Ja és vell aquell dilema: o exportar mercaderies o exportar homes.

L'Espanya, doncs, s'empobreix — més de mil cinc cents milions de déficit comporta la balança comercial — i amb ella s'empobreix Catalunya. En vista d'això, podria un hom sospitar si hi ha algú, en les altes esferes de la política espanyola, que trobi prou suportable l'empobriment general d'Espanya, si a canvi d'això ve la ruïna de la indústria catalana — no precisament per ser indústria, sinó per ser catalana?

Monstruosament absurda seria aquesta sospita, talment com aquell rumor abans esmentat. Sinó que, fet i fet, continuem sense poder atrapar una explicació satisfactòria, racional, versemblant de l'extraordinari afany — de l'afany realment únic que ha mostrat aquest Govern d'ençà que és al poder — per arrabassar del Parlament la pròrroga d'aquesta llei d'autoritzacions, que la pràctica ha palesat que és tan a posta per anar augmentant la misèria i el despoblament d'Espanya.

No som aficionats a endevinalles. Si el lector ho és, vegi si pot trobar el desllorigador de tot això. I si hi pervé, aleshores, posat a fer, que cerqui i esbrini curiosament també per què l'acabament sobtat de la darrera vaga de transports ha seguit tant de prop a l'acord ferm d'ajornament d'una manifestació industrial de la nostra terra, que prometia ser tan esplèndida com l'Exposició de Moble i Decoració d'interiors, amb la particularitat que, així com aquesta diem que ha estat simplement ajornada, així també — segons prevé l'òrgan autoritzat del Sindicat Unió — ha estat ajornada simplement aquella.

No eixirà entre nosaltres un nou Bastiat que posi degudament de relleu totes aquestes noves i sorprenents harmonies econòmiques?

Centre Nacionalista de Santa Coloma de Farnès

Diada patriòtica que tindrà lloc diumenge, dia 22, amb motiu de l'estrena de la bandera del Centre

A les tres de la tarda, conferència pública, a càrrec del Diputat a Corts per aquest districte
EN JOAN VENTOSA I CALVELL
que disertarà sobre

L'ACTUAL MOMENT POLÍTIC

Concerts. Sardanes i gran ball de societat. Orquestra «La Principal»

Les Idees i les Imatges

LES INTERESSANTS EDICIONS
FRANCESSES DE PROVINCIA

Paris exerceix, certament, a França, la primàcia editorial, però no l'exclusiu editorial monopoli.

De la província, — de l'antiga i noble ciutat d'Amiens, — ens arriben avui, justament, uns quantes exemplars de la nova «Bibliothèque du Herisson» (1), regentada pel culte i entusiasta llibreter M. Edgar Malfère.

El nostre amic M. Théo Varlet — (recordem ara el dia de la nostra connexió: un cap-al-lard de començ d'estiu, l'any 1919, a Neuilly, en un te cosmopolita de casa N'André Spire, el benèvol poeta sionista...) — sembla que és un dels que més intervé en la redacció i assessoria de l'esmentada biblioteca.

Sèverament i pulcrament presentats els volums, d'unes esportistes lises, color de cafè amb llet, ostenten, com a signe heràldic, una petita figura empujada d'eriçó.

Fins a la data, la col·lecció és composta d'unes tres dotzenes d'obres diverses i de diversos autors, variadíssimes, suggestives, algunes de primer ordre.

Assenyalam: «Les Amours de Faustine», del noble i melangios Joachim du Bellay, arreplec de poètiques llitanes, traduïdes al francès, per primera vegada, per M. Thierry Sandre; «Behanzigue», contes del malaguanyat i subtil P. J. Toulet; dues extraordinàries novel·les planetàries, d'alta fantasia còsmica, «Les Thèmes du Ciel» i «L'Agonie de la Terre», de MM. Octave Jonquès i Théo Varlet; «La Belle Valence», novel·la apassionant i un bell recull de poesia; «Aux Libres Jardins», d'En Théo Varlet; «La Danse macabre», i, més recentment, un «Essai sur Shakespeare», del poeta Fagius; dues novel·les de M. Pierre Billeloty, «Le Pharmacieur spirituel» i «Raz boboul»; i altres obres interessants de Tristan Klingsor, André Fontainas, Gaston Picard, Henri Strentz, Magali Boissard, etc.

Des d'aquestes planes catalanes amigues desitgem a la simpàtica «Bibliothèque de l'eriçó», un bon èxit material i una positiva intel·lectual eficàcia.

JOSEP MARIA JUNOY

(1) Librairie Edgar Malfère, 7, Rue Daubigny, 8, Amiens.

Dietari històric

18 de juliol de 1845

S'INSTAL·LA A BARCELONA AMB CARÀCTER PARTICULAR, LA PRIMERA ESCOLA DE PARVULS

Fou en Valeshores barriada de Gràcia, abans de formar un municipi autònom, en la que podríem dir-ne la primera agregació a Barcelona, i donava instrucció a 100 criatures.

Fins a l'any 1848 se'n obriren tres més: una a la Barceloneta, amb 110; la del carrer Nou de la Rambla, que abans estigué a l'ex-convent de Sant Gaietà, amb 160, i la del carrer del Carme, amb 110 alumnes.

Era curiosa l'organització d'aquestes primitives escoles: s'admetien les criatures, sense distinció de sexe, de dos a sis anys, i en les de Gràcia i Barceloneta se'ls donava menjar, mitjançant la retribució d'un «quarto» diari, és a dir, que podien pagar, i de franc, els que eren pobres.

Els cabals de sosteniment els recaptaven per subscripció voluntària, i com fossin pocs, no es podia fer igual en les del centre, de la ciutat.

Restaven en aquestes els nens de les nou del matí fins a les dotze i de les dues de la tarda fins a les sis. En les barriades on se'ls donava menjar no sortien al migdia.

Regien les escoles una Junta especial anomenada «Sociedad para mejorar la educación del pueblo», la qual nomenava les mestresses i recollia les subscripcions. L'ajuntament la subvencionava amb una quantitat anyal,

Butlletí internacional

17 de juliol de 1923

LA RESPOSTA D'ANGLATERRA

Malgrat l'estudiada reserva dels diaris i els polítics, que no volen comprometre cap opinió fins a conèixer el text oficial del projecte de resposta britànica a Alemanya, no manquen indicis per a jutjar com ha estat rebuda a Berlín, París, Brussel·les i Roma la iniciativa del govern de Mr. Stanley Baldwin.

A Berlín ha produït impressió favorable el fet que el govern anglès no parli de l'aventura del Ruhr sinó per a condemnar-la i demanar-ne la liquidació honrosa, sense fer cap al·lusió a la resistència passiva. També ha causat satisfacció a Alemanya que el govern anglès accepti la nota alemanya del 7 de juny com a base de les converses per a l'arranjament definitiu de l'afer de les reparacions. Creuen a Berlín que el govern francès haurà d'accedir a una nova discussió amb la Gran Bretanya del problema de les reparacions o deixar el gabinet britànic en llibertat d'acció. Malgrat, però, aquesta impressió favorable, els polítics i els diaris alemanys esperen la resposta britànica, car per una nerviositat i una inquietud molt explicables, no saben si desitjar la ruptura de l'Entesa o el seu manteniment. La *Deutsche Allgemeine Zeitung*, com a exemple, creu que el primer resultat d'una ruptura de l'Entesa seria deixar les mans lliures a França al Rin i al Ruhr. El *Vorwärts* nota que Anglaterra no actua per amor a Alemanya, sinó en defensa dels seus peculiars interessos. La *Borsen Zeitung* tem que les noves converses iniciades entre Anglaterra i França no serveixin sinó per ajornar una solució, en perjudici d'Alemanya. Però el to general, sense ésser massa optimista, revela una expectació més aviat confiada.

A París la reserva íntima és encara més gran que a Berlín. Ningú no considera el discurs de M. Poincaré a Senlis com una resposta a la iniciativa anglesa, car, en aquest cas, el problema no tindria solució i es repetiria l'esdevingut per gener, encara que en sentit contrari, puix que ara seria Anglaterra la que actuaria independentment de França. A París ha causat impressió favorable l'esforç realitzat per Mr. Stanley Baldwin amb l'objecte de mantenir i solidar l'Entesa, evitant tot el que pogués semblar coacció o amenaça. Però ningú no creu en l'eficàcia pràctica de la iniciativa anglesa. Creuen a París que Anglaterra hauria de condemnar oficialment els actes de sabotatge i la resistència passiva. La posició britànica de considerar l'afer de les reparacions com un problema purament econòmic no és gaire comprensible, on ningú no oblida els aspectes polítics de la qüestió. És difícil que cap govern francès vulgui entrar en negociacions amb Alemanya mentre no cessi la resistència passiva ni evacuar la conca del Ruhr mentre el govern del Reich no hagi pagat les reparacions degudes.

A Brussel·les, on tota possibilitat de discòrdia definitiva entre els governs de Londres i París produeix justificades inquietuds, la iniciativa britànica ha estat rebuda amb sincera simpatia. Els diaris i els polítics reconeixen que Mr. Stanley Baldwin ha parlat com un amic i un aliat, evitant d'ofendre o molestar França i Bèlgica i tot el que pogués excusar o encoratjar Alemanya.

A Roma la iniciativa anglesa ha estat rebuda amb cordial satisfacció. Els estadistes i la premsa remarquen que les paraules de mister Stanley Baldwin assegurant que l'actitud d'Itàlia coincideix substancialment amb la d'Anglaterra responen a la realitat de la situació. Afegixen que l'actitud equivocada d'Itàlia en iniciar-se l'aventura del Ruhr obeïa a la necessitat de carbó que sentia i al desig d'evitar la ruptura amb França. Però ara Itàlia secundarà resoltament la iniciativa anglesa i farà tot el possible per aconseguir que França s'hi adhereixi. Ara que Mussolini acaba de consolidar la seva posició parlamentària, dedicarà segurament les seves energies a la qüestió internacional. I cal recollir aquí el comentari prou significatiu de l'*Osservatore Romano*. Diu l'òrgan oficial del Vaticà en notar la coincidència de la tesi britànica amb el pensament del Sant Pare:

Se provisioni in simile materia non fossero sempre arrischiate, dovremmo pensare che un notevole passo è compiuto verso una possibile intesa, certo verso la chiarificazione della situazione. E non bisogna negare che esso è dovuto al fatto che Baldwin tende a sollevarsi a una sfera di esame e di discussione obbiettiva e serena, ove le immutabili ragioni del diritto e del dovere si contemporano, scevre di ogni preconcetto ed offrono visione di possibili soluzioni. Ed è anche perciò che non sorprende se la parola del Primo Ministro inglese coincide nel suo spirito e nelle sua finalità coi voti del Pontefice.

I resten, encara, fora d'Europa, a l'altra banda de l'Atlàntic, els Estats Units, on també la premsa ha rebut amb cordialitat benevolent i coincident la iniciativa de Londres. A Washington ha estat notada la colpadora coincidència del discurs de Mr. Stanley Baldwin amb el pronunciat per Mr. Hughes el 29 de desembre. El sentit pràctic dels nord-americans no pot comprendre que un creditor vulgui reduir el seu deutor a un estat d'insolència irremediable. D'altra banda, la minva de la capacitat de compra dels països europeus, conseqüència ineludible de la crisi actual, comença de repercutir als Estats Units. Ara mateix la Comissió Federal ha recomanat als pàges nord-americans que limitin llurs sèmbres de blat, car Europa, malgrat la insuficiència de les collites russes, veu reduïda cada vegada més ràpidament la seva potència adquisitiva.

Aquest és l'estat d'esperit de les principals Potències aliades al moment que Anglaterra es prepara a fer públic el seu projecte de resposta a Alemanya.

JOAQUIM PELLICENA I CAMACHO

un dels seus més decidits protectors fou el marquès del Duero, capità general de Catalunya l'any 1848.

Anys més tard, el 1851, passaren a càrrec total de l'ajuntament, convertint-se en centres de beneficència pública, anomenant-se «Salas de Asilo».

per co de recollir la canalla que abandonada dels seus pares, per a anar a treballar, tenia allí un alberg. El nom de «Salas de Asilo», ha perdurat en altres institucions de dames beneficentines.

ESPIGOLAIRE

De Madrid estant

« OREIG »

QUIN bo que fa, en la plena cremor del juliol, rebre en ple rostre entresuat la blana carícia de l'oreig!
Ara em sóc aturat un moment i reposo. Té el cel una meravellós resplendor puríssima. I jo m'hi deleixo, mirant-lo fixament.

«El cel és el repòs de la mirada,
és el repòs del braç i el pensament.»

I aleshores, amics meus, catalans de sota, fills de catalans, bella teoria de donzelles gentils de catalaníssima garridesa, acoïment de donzells ardits, el vostre Oreig, la vostra publicació colpidora i entusiasta ha acarolat la meua fatiga i me l'ha feta estimul.

Deixeu-me un punt en llibertat d'elogi, sense estreïtor ni gassiveria. Perquè ço que vosaltres acompliu en la vostra revista simpàtica i escaient, plena de fortitud i humor, de sinceritat i patriotisme, és una noble tasca.

Vosaltres, els redactors d'Oreig, porteu tots cognoms benemèrits — alguns ja gloriosos — a Catalunya: Prat de la Riba, Maragall, Gual, Suriñach, Guarro, Raventós, Llongueras, Tusell. Us ha corprès, amb el concepte de la responsabilitat, la noble pruitja de l'acció? Us ha colpit la consciència la noció d'un deure imperatiu? O senzillament heu sentit la pàtria, la pàtria viva i gloriosa, en vosaltres mateixos i us heu redreçat en ple coneixement raonat de la vostra embriagadora adolescència, batejada ja amb la llum daurada i gloriosa del seny ancestral?

Qualsevol d'aquestes tres raons — o les tres plegades, com m'imagino que heu sentit — són prou noble iniciació del vostre gest nobilíssim. Hi ha en totes elles, i en qualsevol d'elles, una racial, pregona, ferma, magnífica catalanitat... I el vostre Oreig, vinculant i acarolat les espigues de les collites futures, produeix en l'ampla meravella de la terra una remor sagrada.

Demés, heu sabut fer en Oreig, ultra una afirmació patriòtica i catalanesca, una realització bella. Ço que més em plau és la natural i lliure inclinació de cada un, respectada tan substancialment. De vegades se sent aquella emoció de la *paraula viva* amb què el nostre gran poeta nacional ens deixà encisada l'ànima per a l'eternitat i alligonat l'esperit per a la vida. Així, una deliciosa nota de Maria Tusell (núm. 6), i les expansions poètiques d'Ernest Maragall, de Lluís Vauells i de Josep Gual en les quals llisca l'emoció pura amb una tremolor antiretòrica correptora i viva. En obediència al temperament propi i aïhora espiritual de cada un, sorprenen de vegades amb la facècia ardida d'una originalitat plena de sabor com un fruit novell. Per quins camins ignorats han arribat, com a exemple, en J. Raventós, a dibuixar cambrers tan xirois com el del núm. 5, i en Guillem Maragall a escriure pàgines tan humorístiques com «La quinina aplicada a l'estat mandro-estudiàtic primaveral de l'estudiant»? Deixeu de banda altres aportacions, com algunes quartilles de Núria Guarro i algunes ilustracions d'un exquisit sentit decoratiu de Montserrat Tusell i Hellena Maragall.

Per damunt de tot — i ho palesarien, si altra cosa no, els articles de Ramon Suriñach Oller i de Joan A. Maragall — hi ha en Oreig una seriosa preocupació per les qüestions i els afers d'una positiva i transcendental eficàcia espiritual a Catalunya.

Tot això ha fet que aquest Oreig vostre, amics meus, sigui com un venturós, saníto, aromós vent d'auguri propici. Un oreig que prou dóna a entendre que porta en l'ànima xalesta l'infantament d'una tramuntana.

Perquè teniu, amics, una manera de plantejar les coses, amb una decisió, un coratge, una interior seguretat del vostre entusiasme i de la vostra fe joves, que quan dieu *Hem de salvar el bosc*, el teniu salvat pel sol fet d'aquesta resolta voluntat tan clàssicament afirmada.

Sí; *hem de salvar el bosc*. I per a això són bons i cal que siguin actius tots els oreigs i totes les tramuntanes...

... Ara m'aixeco i me'n vaig camí enllà, cap a la tasca de cada jorn. Però ja el vostre Oreig m'ha dat el seu refrigeri... També aquest Oreig vostre, humil i benfactor, fa onejar la vostra senyera gloriosa en la sagrada llibertat de l'aire...

RAFAEL MARQUINA

16-VII-23.

Municipi

MULTA A UNA VENEDORA

A proposta de la presidència de la Comissió d'Escozadors i Mercats, l'Alcalde ha imposat una multa de 25 pessetes a la venedora Alsó, concessionària del lloc número 10 del mercat de Santa Caterina, per haver venut menuts de gallina a 2/50 pessetes, quan ordinàriament valen de 1/50 a 1/75 pessetes.

ADQUISICIÓN DE LA RABASSADA
L'Ajuntament s'ha rebut la corresponent

autorització del Govern civil de la província per adquirir, sense la formalitat de subhasta, i amb destinació a parcs i jardins, part de la finca «La Rabassada».

CONCERT DE LA BANDA MUNICIPAL

Demà, dijous, a un quart d'onze del vespre, la Banda municipal, dirigida pel mestre senyor Lamote de Grignon, executarà un concert a la Plaça del Rei, sota el següent programa:
Primera part. — Quinta simfonia «Nuevo Mundo», en quatre parts, Dvorak. (Instrumentada pel senyor Lamote de Grignon).
Segona part. — Escena de la consagració de Parsifal, Wagner (instrumentada, revisada i adaptada pel senyor Lamote de Grignon).

AL DIA Contra la calor

Vacances

Res. Res!!! Res!!! — cantem amb el bariton en no sé quina sarsuela — «Todo está igual, parece que fue ayer». S'hi han posat bones persones! Temps ha que si les crisis no són fulminants, si el metge hi arriba a temps, no mor cap Govern. I, ara, a l'estiu, qui cerca angúnies i mals de cap! Ho deixarem per a la tardor, potser pel moment just en què la Comissió de responsabilitats hagi de donar compte de la tasca realitzada a l'estiu.

La Comissió dels 21 em fa llàstima. Haver-se de passar a Madrid els mesos que s'està tan bé — qui li agradi — a Sant Sebastià, a Biarritz o a Santander! Ja marxaran! Per això, ara, que algú va proposar que la Comissió es reunís a les platges del Nord, i ja estaven a punt d'acordar-ho, quan l'inconvenient de carretejar tant de paperam com han demanat, els va fer desistir de canviar de casa. Demés, quedant-se a Madrid, no dirà ningú que es prenguin la comesa a la fresca.

La Comissió dels 21, suarà... però, no fara res. Qui treballa en aquell forn de Madrid, a 40 graus a l'ombra!

El general Aguilera ho ha entès millor: començant les vacances del C. S. de G. i M., se n'és anat a Ciudad Real, perquè En Sánchez Guerra ha tirat cap al Nord: no ha de passar res aquest estiu... Les bones persones que s'han posat d'arranjadors, no volen tenir feina, ni més mals de cap que fer cent quilòmetres per hora, aprofitant-se de què En Maura no mana.

L'únic que vol fer feina, aquest estiu, és l'Alba. El Tractat de Comerç amb Bèlgica, el Tractat de Comerç amb Noruega, el Tractat de Comerç amb Itàlia... tot un enrenou de tractats. Ah! i l'afar de Tànger què «No!li me tanger...» i perdonin.

Amb això de Tànger ja sabem el què succeirà. I per dolent que per a Espanya sigui el què succeeixi, el senyor Alba quedarà content, perquè li passarà al·lò d'aquell tocòleg que, eixint de la cambra de la partera, i dirigint-se a la família que esperava neguitosa el resultat de la intervenció, va dir: — Podem felicitar-nos: hem salvat el pare! Del tractat amb Anglaterra i França, el senyor Alba en podrà fer un quadre. I posar-hi un bon «marc». A ell això del tractat no el preocupa: el que el preocupa és el «marc».

El senyor Villanueva, el qual crida demanant economies als ministres, passarà per totes les despeses que li presentin. Del mal geni del senyor Villanueva ja no en fa cas ningú. És, en ell, com en altres persones, el tenir el nas gros o les orelles petites, el cabell negre o roig... és defecte personal. El senyor Villanueva no riu ni que li faci pessigolles l'Alhucemas. L'ésser seriós i rampellut, li ve de naixença. Però li passa de seguida.

Es diferent d'En Gasset. En Gasset és tossut com una mala cosa. Ell vol fer el que no ha arribat a fer ningú: sortir amb un projecte de reforma ferroviària, aprovat. Que amb quina solució? En Gasset ha tingut una pensada: no en proposa una, sinó tres. I les Corts que triïn la que vulguin.

Els altres ministres no crec que facin res: En Chapaprieta, que és el del treball, reposarà; el de la Guerra, viurà en pau; i En Salvatella, d'Instrucció pública, es perfeccionarà cada dia a fer més llapissoa la llengua de Cervantes... Diuen, els que l'han sentit fa poc, que les dd. finals, en sos llavis, xiulen, allargant-se, com un coet volador. El que les escolta, gairebé s'hi adorm...

El ministre de Marina... però és que a Espanya hi ha marina i ministre? I el de la Governació? El de Governació procurarà donar algun disgust al senyor Portela. No és governador que convingui als senyors de la política madrilenya.

I així passarem l'estiu. Però, anirem, és a dir, aniran o no aniran a Alhucemas?

Jo crec que faran com En Romanones, que sembla que va cap a Alhucemas, però no hi arriba mai... ni ganes.

POL

ACABEM de fer un dèbil esforç: agafar la ploma. Hom es troba en un lloc ample, ventilat, al qual la persiana dóna una dolça claror de gruta marina. Però, tot seguit d'haver fet aquell dèbil esforç, ens ha brollat del cos una mena de rosada.

A molta de gent aquest fenomen els irrita. I, si no fos perquè la calor ens fa baixar el cap com la modèstia i ens enterboleix una mica com els prodroms de la son, podríem, a l'estiu, passar agradablement l'estona tot contemplant d'una manera desinteressada els esforços de la gent contra la calor inexorable. Són d'un còmic de patacada, d'un humorisme absolutament plebeu, però al capdavant hom està avesat a relaxar les seves exigències estètiques en tota mena d'espectacles estivals.

Cal deixar de banda certs enginys en voga entre les dones, que volen ésser encara una mica estilitzats. Es venten, pobres. Tenen ventalls on hi ha un pierrot i la lluna, o bé roses. Tan tost deixen de ventallar-se, dues invisibles mans càlides se'ls aplanen damunt la cara. De vegades prenen gelats. No hi ha res que enganyi tant com un gelat. De primer us fa pensar en els ossos blancs, en els skis, en l'Amundsen. Immediatament, ai, us sentiu com si us haguessin posat cataplasmes.

Però, en general, la gent cerca de combatre la calor tot rebaixant la qualitat de les poses elegants. Un conegut meu, essent promès, pujava, en aquests mesos, l'escala de la seva promesa tot llevant-se el coll i els punys. Als carrers de la Barcelona antiga encara és corrent, a la nit, de submergir la cara en una tallada de síndria. Seure en calçotets prop d'un cantí, ja és més general. Certes conegudes episòdiques de certs marits de Sabadell, es creuen una mica alleujades de la calor tot gronxant-se en un balanci, prop d'un gramofon degudament engegat. Entre les reunions casolanes té encara un cert èxit la «bola», que hom ajusta no pas sense gatzara. Els banys de mar serien més o menys refrescants, si no fos per aquell sol de justícia que cau a la Barceloneta «després» que us heu banyat: però l'espectacle d'una certa extensió de palets on hi ha noies que es torren amb afició, senyors panxuts amb carabasses, bromistes que s'esquitxen, quatre o cinc *cocottes* que havien estat criades de servei a Marsella o a Barcelona mateix, un sol capellà, el bergant dels prismàtics i el tranquil de la bota, us dóna una idea pobra de la humanitat. D'altres es passen cada dia set o vuit hores en tren, dinen al Suís i cada tarda traginen deli o dotze paquets: es resignen a tot per gaudir les nits fresques de l'estiu. Alguns poblen els imperials dels tramvies, n'hi ha que sovintegen les muntanyes russes, n'hi ha que van i vénen del quiosc de Canaletes.

Però tot això és empirisme. L'únic mètode per combatre la calor és una certa exaltació muscular que resoltament es negui a fer-ne cabal. Hi ha circumstàncies que no teniu més remei que mirar-les de fit a fit si no voleu que us aplanin. A l'Empordà, en algunes festes majors, els pagesos, després d'haver menjat copiosament, ballen sardanes a l'era, a les tres de la tarda. A Pollença, en la canícula, quan l'aire materialment crepta, fan una processó, en la qual apareix vestit de Sant Joan Baptista, això és, carregat de pells, un home ple d'abrivament que va ballant per tot el curs de la processó, i, en arribar davant les cases dels notables, fa un seguit no pas efímer de gambades frenètiques, d'una dificultat que reconeixereu, tot d'una que us hauré dit que aquell Sant Joan porta, damunt els braços, un be viu. Algun any el be s'ha mort: l'home, ni una sola vegada. No cal dir la fila ridícula, davant aquell sacre ballari, per al qual la calor esdevé una minsa temptativa avortada, dels nostres ciutadans que van pel carrer tot cercant les ombres, capell en mà, i amb els ulls extenuats i amb una ment on, pel cap alt, fulgura la idea d'una orxata. Els barcelonins verament conscients, haurien d'anar a jugar a riscats a la plaça de Catalunya, de deu a tres.

JOSEP CARNER

Al Palau de la Generalitat

Els funcionaris d'administració local

Amb motiu de la constitució de la Mutualitat de Secretaris i Funcionaris municipals de Catalunya, i de les reunions estatutàries del Montepio de Funcionaris d'Administració local, s'han organitzat al Palau de la Generalitat els següents actes per als dies 19, 20 i 21 de juliol de 1923:

Dia 19, tarda:
A les tres: Reunió de la Directiva del Montepio de Funcionaris d'Administració local.

A les cinc: Assemblea preparatòria per a la provisió de càrrecs en el Montepio i en la Mutualitat.

Dia 20, matí:
A les nou: Junta general del Montepio de Funcionaris d'Administració local de Catalunya.

A la tarda:

A les tres: Visita a la Universitat Industrial.

A les sis: Constitució solenne de la Mutualitat de Secretaris i Funcionaris municipals de Catalunya.

A la nit:

A les deu: Conferència sobre l'obra de la Mancomunitat, a càrrec del conseller de la Mancomunitat, En Santiago de Riba i d'Espana.

L'ona als funcionaris municipals.

Dia 21, matí:

A les deu: Conferència sobre «Preparació i aspiracions dels funcionaris municipals». Aquesta conferència anirà a càrrec de l'Escola d'Administració de la Mancomunitat.

A les onze: Assemblea general de secretaris i funcionaris municipals.

A la tarda:

A les tres: Acabament de la tasca pendent.

Nous rètols en català

Carrer Nou de la Rambla, 71. R. Carrera. Fotògraf d'Art.

Del natural

Tipus i costums

Com que totes aquestes cases s'assemblen, transport's, el qui em lleixi, a la que més conegui: Ajuntament, Diputació, Govern civil, Ministeri, etc., etc. I si no en coneix cap, millor per a ell: senyal que no ha hagut d'anar-hi a raure.

En aquestes cases, tots acostumen a anar de pressa. Ells els de fora, s'entén. Que els de dintre rai... no se n'hi posen gaire, de pedres al fetge per a despatxar de pressa els assumptes que se'ls encomanen, és a dir, per a complir llur deure. I, és clar, no té res d'estrany que el que hi va ensopegui amb altres que vagin tan de pressa com ell, o bé amb algun d'aquells «estaquirots» qui, enjutsats de la vida, per haver-se-la de guanyar sense fer res, fins als molestos que el públic els preguntin allò que ells tenen obligació de saber i de respondre.

— Que em faria el favor de dir-me per on haig de passar per anar a la Comissió de...? — preguntava no fa gaire temps un menestral a un que feia de porter en una d'aquestes cases que hem dit.

— Miri: pugi per aquesta escala, i quan sigui a dalt, torni a preguntar, que aquí li ho diré.

Aquesta sol ésser la primer «ensopegada». I que ho tinga ben «expresadament»: com més amable és el qui pregunta, més importància es sol donar el que contesta, com si amb la seva serietat li volgués tirar en cara el favor que li fa contestant-li el que l'altre no sap.

I aquell pobre home va pujar aquella escala, i quan va ésser dalt, va tornar a preguntar, és a dir va tornar a «ensopegar»; i així, passant-se'n de l'un a l'altre, va arribar davant d'una porta on hi havia un rètol que li anunciava el que ell buscava.

Ell i jo vàrem arribar gairebé al mateix temps: sols em portava d'avantatge dos o tres passos, que no vaig intentar guanyar, perquè ja em començava a interessar aquell tipus, que vaig conèixer quan començava a pujar aquella escala.

Feia alguns segons que estava clavat davant d'aquell rètol, quan me l'emprèn un d'aquells senyors que encara porten casaca, i amb to sec i autoritari li preguntà què era el que buscava, al mateix temps que ell, sense donar-se'n compte i enraonant tot sol, exclamava: «Gràcies a Déu, que hi he trobat!». I, creient-se que no calia més que obrir la porta i ficar-se a dins, agafà el pom, el mateix temps que l'altre li agafava la mà, i per poc no cau a terra, de l'espant.

I, guiat per l'exemple dels que ens esperàvem, i obeint el que se li manava, no va tenir més remei que fer com tots nosaltres: esperar-se, també. I aquí, en realitat, i responnent al subtítol que encapçala aquestes ratlles, pot dir-se que comença aquest article.

Que ens esperàvem érem deu, i dels deu, n'hi havia nou que tots trinaven: llur impaciència era tal que fins vaig arribar a creure en la possibilitat que llur salut els en «valgüés de menys».

S'ha dit, i no sense raó, que «l'art de saber esperar és una de les manifestacions de la paciència», i que poc el coneixen, aquest art!

Poques coses hi ha al món que treguin tant de polleguera la gent com l'haver-se d'esperar, encara que es tracti d'una «casa gran», on, havent-hi més moviment, no haurien d'estar avorrits. I el que sembla més estrany és que en aquest país, en què el temps es cotitza molt baix, si és que es cotitza d'alguna manera, hi hagi qui es pugui arribar a des- esperar, quan les circumstàncies l'obliguen a haver-se d'esperar. Sembla mentida que l'home, quan arriba a certa edat, encara no n'hagi après, de tenir paciència; que encara no s'hi hagi familiaritzat. Com si es pogués escapar de tractar-hi!

Per poc observador que se sigui, i per poc «cap» que Déu ens hagi donat, no comprenc que hi hagi qui es pugui avorrit, encara que s'hagi d'esperar, sia en una casa gran, sia en altra casa qualsevol, sia allà on sia: motius per distreure'ns, per observar i fins per estudiar, en trobarem per tot arreu.

En veure els que hi havia esperant-se i coneixent la pressa que se solen donar els que els han de rebre, vaig veure de seguida que n'hi havia per estona, i vaig proposar-me passar-la de la millor manera possible:

vaig triar, per a seure, un reonet de la sala: així no seria tan vista i podria veure millor els altres.

Hi feia un contrast extrem de tots! De tant en tant em miraven amb una cara, que no sé si volia dir que em tenien enveja o compassió.

Hi havia un senyor, encara jove i molt ben vestit, que passava i traspassava amb tal freqüència que no vaig pas poder comprendre, ni d'on venia ni on anava.

O tenia molta feina o tenia ganes d'estirar les cames o volia fer-s'hi veure: «les eleccions s'havien fet feia poc» i a la «qüenta» encara no s'havia familiaritzat amb el càrrec: passava molt estirat i ens mirava a tots nosaltres, com si ens volgués obligar que endevinésim qui era.

Es clar que endevinar «qui» era i el «que» era em fou impossible, però que era un dels grossos de la casa, si que ho vaig comprendre tot seguit: si aquells de la casaca no es barreaven per a obrir-li la porta, no se n'hi faltava gaire, i li feien tals reverències, cada cop que passava, que si això volgués dir respecte, no n'hi haurien tingut poc ni gaire!

En una d'aquelles anades i vingudes, el nostre personatge es va quedar dins, i llavors aquells mateixos que tans compliments li havien fet el van agafar pel seu compte i encara no en deu minuts el van deixar com nou.

Si tenien raó o no en tenien, ni ho sé ni m'interessa: dret per a dir «públicament» el que deien, no, que no en tenien, ni d'ell, ni de ningú.

I això ho he pogut veure en totes les ocasions que d'aquesta classe he hagut de freqüentar i on tan víctimes són de la seva llengua els de fora com els de dins, encara que amb una diferència: el públic l'ataquen cara a cara, i els altres a traicció, quan no són al seu davant, que és indubtablement molt pitjor.

— Li sembla si trigarà molt a deixar-se veure, aquest senyor? — preguntava un dels que més impacients estaven. — Perquè jo, creguin, no puc més.

— Tampoc n'hi ha per tant — li contestà un d'aquells empleats a qui anava dirigida la pregunta. — Es veu que vostè no hi deu venir gaire per açí.

— Es que fa més d'una hora que m'espero; i la veritat, sabent que és al despatx, i que ell també ha de saber que nosaltres som aquí, no puc arribar a entendre que no hagi començat a rebre encara.

— Si que estarien ben frescos si n'haguessin de fer cas, d'això. Ja podrà donar gràcies a Déu si el veu avui: que no fóra pas la primera vegada que se'n va sense rebre a ningú.

Aquell pobre home, en sentir això, semblava que es tornés boig: un timbre tocat providencialment el va calmar. El que el tocava era aquell mateix senyor: hi entrà l'empleat a qui tocava entrar, el qual sortí al cap d'un moment, i em va dir, molt decidit, que li fes el favor de dir-li qui era jo: allò que a mi em produí certa estranyesa, als altres els produí certa indignació. I jo que no hi tenia cap culpa i que m'hauria donat per ben satisfet d'entrar quan m'hagués tocat entrar, em vaig haver de sentir unes cosetes, que si bé és veritat que no eren gens agradables, comprenia que tenien tota la raó.

— Digui a aquest senyor — vaig contestar-li — que com que no em coneix, el meu nom és el de menys: que desitjaria parlar amb ell vuit o deu minuts, i que si acàs aviat estarem llestos.

Sentir-me i posar-me tots bona cara va ésser tot una cosa: mai en la meua vida he vist un canvi més ràpid de decoració: semblava com si es consideressin venjats.

S'obrí novament la porta, tornà a sortir l'empleat que li havia passat avís, i darrera seu hi anava l'altre.

Amb molta serietat i estirant-se tant com va poder, em diu, mirant-me de fit a fit:

— Vostè dirà!

— S'equivoca — vaig respondre-li: — no crec que aquest sigui el lloc més adequat per a rebre a ningú, i menys a una senyora. He vingut per a tenir amb vostè una entrevista; si nie la pot concedir, gràcies; i si no, passi-ho bé.

Rabiós i avergonyit em va fer passar, em va demanar per favor que m'assegués, vam tenir l'entrevista, que va durar més de «mitja hora» i vam quedar d'allò més amics. Des d'aleshores (i d'això ja fa un quant temps), sempre que m'he trobat en algun cas «apuratet», l'he anat a trobar i sempre m'ha atès.

Després vaig saber que, malgrat l'hora que era, va «rebre» a tothom, va fer «entrar» tothom, i va fer seu-

re tothom, cosa que fins llavors no havia fet mai.

Quantes de vegades m'ha dit: «Ja em va ben escarmentat, vostè, ja, i fins m'ha tret el costum de fer esperar la gent, i això que sempre m'havia cregut que així em donaria més importància».

I és que, si jo vaig expressar-me en la forma que ho vaig fer, en va tenir la culpa l'haver-me hagut d'esperar una hora en aquella sala d'aquella casa gran. Encara no l'he pogut convèncer que jo, esperant-me, no tan sols no m'avorreixo, sinó que fins m'agrada i tot.

JOSEPA LLANAS RIBOT

Curiositats mundials

TRETZE A TAULA

Aquest dia, a Versalles, amb motiu d'una festa, es va celebrar un sopar dit «dels Canalobres», en el qual els convidats sols menjaven per grups en taules separades.

Un periodista passava per davant d'una taula, ocupada per un ministre i altres personalitats distingides. El ministre va cridar al periodista i li va oferir un lloc a taula. El reporter es va excusar cortement: l'esperaven uns companys.

Malgrat aquesta explicació ben lògica, les invitacions esdevingueren tan apremiants, que el periodista va començar a escamar-se, però un cop d'ull a la taula li va donar l'explicació. Eren tretze, i de cap de les maneres volien posar-se a menjar, essent aquest número fatidic.

Feta molta estona que cercaven algú, i en va, la cam els començava a treure de foc, quan la providència els trameté el reporter.

Aquest, comprengué la situació, i va acceptar.

I, tractant-se d'un periodista, no cal dir que aviat va trobar una frase.

— Jo faig el catorze en un palau construït per Lluís XIV.

L'ETNA, BENEFIC

L'Etna, en el seu darrer esclat de malhumor, no sols ha destruït riqueses, sinó que n'ha proporcionades.

A Borgala Guines, en una anfractuositat descoberta per les convulsions del volcà, un pagès sord-mut ha trobat, mig descolgades de terra, dues gerres d'aram, contenint monedes d'or del segle IV abans de J. C.

La troballa, segons els perits, val més de 15 milions de llires.

Es una troballa que, realment, val la pena, però el pagès s'hauria estimat més trobar l'oida i la paraula.

MOLT DE COMPTA AMB ELS ABRIGS DE PELL

El «Daily Mail» diu que no és cosa rara el cas de malaltia deguda a l'ús d'un abric de pell.

Moltes vegades, les pells d'animals amb les quals es confeccionen abrics, estan infectades per les matèries colorants que usen els fabricants i també pels productes químics amb què les pells han estat preparades.

Ultra d'això, moltes pells qualificades de precloses, són senzillament pells de conills que estaven malalts quan van ésser morts.

Entre els obrers preparadors de pells són comuns les malalties de l'epidermis, per l'ús del mercuri i de l'arsenic, les quals drogues metzinoses són eliminades molt imperfectament de les pells.

Un químic americà va examinar, no fa pas gaire, 42 pells, i en 17 va trobar quantitats, a voltes importants, d'arsenic.

Les Revistes

«Catalana». Aquesta revista literària, que dirigeix el mestre en Gal Sabar Francesc Mateu, publica en el seu número 145 el següent sumari:

Xavier de Viura: La literatura del marasme.

A. Careta i Vidal: L'ermita de la cova.

Angel Ruiz i Pablo Sa confessió d'En Bep s'Estay.

J. Bosch i Barrera: El repatriat.

Baldri Rexach: Dignitat i honors.

Enric Ferré: ...

Josep Calzada i Carbó Plautus. — Tercera part. — Novel·la.

Jacint Laporta: Estiuença.

Domènec Juncadella: Pels camins de sang i de dolor.

Gabriel Castellà i Raich: Folklore.

Faust de Dalmasés i de Massot: Notes d'arxiu.

Revista Follet: Josep Pin i Soler: Alicia.

«Revista Financiera de la Banca

Marsans». Aquesta publicació, la qual segueix el moviment financer de la nostra terra, publica en el seu número 8, el següent sumari:

Una emissió de transcendència per a la vida nacional. — Societat general d'Aigües de Barcelona. — L'emprèstid Municipal de Màlaga. — El salt del Tambre. — Companyia Italiana de Cables Telegràfics Submarins. — El mercat bursàtil. — Miscel·lània econòmico-financiera.

Govern civil

Per la moralitat

El governador civil ha imposat multes de 500 pessetes als empresaris de tres cafès concerts, i de 100 a tres artistes, per espectacles obscens.

També ha imposat una multa de 500 pessetes a l'amo d'un bar del carrer de Prat de la Riba, a Sarrià, per jugar als prohibits. El dia abans n'hi havia imposat una de la mateixa quantia per igual motiu.

Visita

Ha complimentat el governador una comissió molt nombrosa de la Cambra Mercantil.

Arrendaments d'escoles

La secció administrativa d'Ensenyament Primari avisa que, per a donar compliment a ço que prevé el Reglament orgànic del cos de seccions administratives d'Ensenyament Primari, és indispensable que tots els alcaldes trametin, en el termini de 15 dies, a la Secció, copia de cada un dels contractes d'arrendament dels locals-escoles i de casa-habitació per als mestres.

En els pobles on els esmentats locals siguin de propietat de l'Ajuntament, i no hi hagi tals arrendaments, es comunicará per ofici a la secció.

Recursos desestimats

Han estat desestimats els recursos presentats per l'alcalde de La Nou i per don Domènec Rafart Gabarrós, capellà custodi del Santuari de Lourdes de La Nou, contra el Decret del governador de Barcelona de 12 d'abril de 1923, el qual concedia la instal·lació del cable aeri atorgada a la Societat Minera del Llobregat, per al transport de carbons des del grup miner de La Nou a l'estació de Serols, del ferrocarril de Manresa a Berga.

En conseqüència, la concessió queda confirmada.

AUTORITZEU LES NOTES DE LES QUALS ENS PREGUEN LA PUBLICACIO, AMB UN SEGELL O UNA FIRMA QUE ENS SIGUI CONEGUDA.

Dels afores

Sant Andreu

Reobertura d'una escola

Com a conseqüència de la clausura, per amenaçar ruina, de l'escola municipal per a noies de la Sagrera, una comissió representativa de totes les entitats de la barriada, visità el Tinent d'Alcalde del districte novè, el nostre bon amic el doctor Cararach, demanant-li la seva valuosa cooperació, amb el fi que l'Ajuntament de Barcelona doni les oportunes ordres perquè sigui arranjada i novament oberta.

No cal dir com el senyor Cararach, fent-se càrrec de tan justa petició, s'oferi a treballar perquè aviat sigui una realitat.

Campanya pro grup escolar

En el Centre de Contribuents de Sant Andreu, tingué lloc l'anunciada reunió pro grup escolar, en la qual estaven convidades totes les entitats de la barriada, havent-hi assistit les següents: Junta Benèfica, Ateneu Obrer, La Previsió Obrera, Orfeó L'Eco de Catalunya, Agrupació Excursionista Bon Temps, Societat Andreu Artístic, Foment Sardanistic Andreuenc, Comestibles i Similars, Institut Agrícola, Centre Médico-Farmacèutic, Unió Farmacèutica, L'Avenç del Nacionalisme Republicà, Biblioteca Pública Maragall, Centre Popular Catalanista, Cooperativa Andreuense, Agrupació del Ram del Vestir, Centre Obrer Instruïu Andreuenc, Societat Choral La Lira, Círcol Constitucional, Casa del Poble del Districte IX, Unió de Contribuents, La Llum Andreuense, Revista «Autonomia», Agrupació de Propaganda Nacionalista del C. P. C., C. F. Andreuenc i Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana.

Obert l'acte pel president de l'esmentat Centre de Contribuents, senyor Miró, i exposat el motiu del dit acte, cedí la paraula a l'ex-regidor del Districte IX, En Joan Viñes, el qual, amb paraula eloquent glossà la importància que per Sant Andreu té la construcció d'un edifici escolar que respongui a les necessitats pedagògiques de la populosa barriada obrera, cada dia més creixents i cada volta més inajornables.

Amb tot luxe de detalls explicà les característiques dels grups escolars existents a Barcelona, gràcies a l'interès que l'Ajuntament desplega en tot el que a cultura es refereix.

Posats d'acord els assistents, quedà nomenada una ponència encarregada de portar a cap els treballs perquè aviat Sant Andreu pugui comptar, com altres sectors de la ciutat, amb una institució de tal importància.

BIBLIOTECA LITERARIA

Acaba de sortir:

J. Swift

Viatges de Gulliver

Trad. de J. Farran i Mayoral

A punt de sortir:

Jacint Verdaguer

POESIES

Tria de Carles Riba

Rudyard Kipling

Llibre de la Jungla

(II part)

Trad. de Marià Manent

Per a l'estiuieg:

A. Manzoni

Els Promesos

Trad. de Maria Antònia Salvà

M. Costa i Llobera

POESIES SELECTES

LOCALS

Observatori Meteorològic de la Universitat de Barcelona.—Dia 17 de juliol de 1923.

Hores d'observació: A les set, a les tretze i a les divuit.

Baròmetre a 0° i al nivell de la mar: 763.0, 761.0, 761.4.

Termòmetre sec: 29.0, 26.9, 26.5.

Termòmetre humit: 24.0, 23.1, 22.6.

Humitat (centèsimes de saturació): 70, 70, 70.

Direcció del vent: E., S.O. Calma.

Velocitat del vent en metres per segon: 1, 7, 0.

Estat del cel: Seré.

Classe de núvols: No-cap.

Temperatures extremes a l'ombra: màxima, 29.4; mínima, 21.8; mínima prop del sol: 19.9.

Oscil·lació termomètrica: 7.6.

Temperatura mitja: 25.6.

Precipitació aquosa, des de les set del matí del dia anterior a les set del dia de la data, 0.0 mm.

Recorregut del vent en igual període: 64 km.

Observacions particulars: No-cap.

El director, E. Alcoba.

Vanos Cardús Portaferri, 10.

L'altra matinalada es sentiren críes i fulades d'alarma. Els agents de l'autoritat hi corregueren revolver en na, per creure que es tractava d'un atacament, reunint-se una gran gentada.

El total era que un minyo, dependent de comerç, havia tingut raons amb dues noies, canviant-se quatre insults i sis bufetades sense més conseqüències que la denúncia al jutjat.

MOBLES OFICINA, SALMERON, 75

Els veïns del carrer de Fonollar porten ahir al matí per balcons i finestres, sentint grans xiscles, i podien contemplar l'espectacle d'una colla de dones que s'esbatussaven amb entusiasme, pegant i esgarraiant a dret i a tort, sense mirar si eren amigues o adversàries.

De les resultes hagueren d'anar al dispensari una caravana formada per una dona de 68 anys, una de 46, una de 26, una de 25 i una de 24, totes amb la cara nafrada.

Sucre Sastre i Marqués, especialista contra els ocs i purga els nens.

Uns guardes de Seguretat detingueren al carrer de Salmeron a Manuel Escudé i Genis Solano, per haver pres dos parells de calçat d'una sàlvia del núm. 32.

Pianos Cussó Sñha

Verticals, cua i autopianos. Canuda, 31.

La policia de la brigada mòbil ha detingut Josep M. Sánchez Serrano, de 26 anys, cantant de gran reputació i al qual feia temps que cercava.

Porcellana J. Llorens. Rbla. Flors, 30.

Se'ns han tramès dues col·leccions de postals, estil jocós, que es refereixen al mirador del cim del Tibidabo, les quals són ben dibuixades i no pèren de tenir bon xic d'originalitat.

EL MILLOR OBSEQUI

Per a les vacances és un aparell fotogràfic de la casa GUYAS, Portal de l'Angel, 11.

Ha estat nomenat metge de l'Associació de la Premsa Diària d'aquesta ciutat el distingit doctor En Macari Massó i Golderichs.

VOIES VILANOVA Unió, 6.

Ha acabat a l'Escola Municipal de Música la carrera de piano la senyora Maria Valls, filla del conegut cantant En Joan Valls.

Per a cines de familia

Se hi ha com la casa GUYAS, Portal de l'Angel, 11.

Els funcionaris del Banc de Catalunya, organitzen per al dia 24 del present, a dos quarts de deu de la nit, una festa al Teatre-Escola (consell de Cent 364), al benefici de la qual anirà destinat a la benemèrita Associació Catalana de Beneficència.

La festa consistirà en sardanes de concert i per a dansar, executades per la cobla «Catalunya», i representació del drama en tres actes «La Creu de la Masia», de Frederic Soler (Pitarra).

Per a invitacions al senyor Antoni Rodríguez, al Banc de Catalunya, i el dia de la funció al local del teatre.

Cristalleria J. Llorens, R. Flors, 30.

La policia ha detingut a Josep Minguez Vargas (a) Camagena, que per dues vegades ha desertat del regiment de cavalleria de Montesa.

Neveres i geladores

Preus sense competència. Llorens Germans. Rambla Flors, 30.

Un fadrí flequer viu relogat a una casa de la barriada del Dragó. La mestressa volia cobrar la mesada — estavem a 17 — i el flequer feia l'orni. Aleshores ella, per demostrar-li que cal anar amb els comptes clars, li va donar tal lliçada que li va mig arrancar l'orella esquerra i li va omplir la cara d'esgarinxades.

El malaventurat flequer va haver d'anar al dispensari de Sant Andreu.

Una altra mestressa de casa, habitant al carrer de Walt, va tenir raons amb una relogada de 17 anys i, per tallar-les, va agafar unes tisores i va produir a la noia algunes lesions a la cara que li van ésser curades al dispensari d'Hostafranchs.

Un carreter va qüestionar ahir a la tarda el carrer de Sans amb alguns empleats dels autobus i aquests, entre tots, van agafar el carreter i el van deixar com nou, amb el nas aixafat i rajant sang, i una pila de contusions a la cara.

Ahir a la tarda, els transeünts que passaven pel carrer d'Aribau, van quedar admirats veient que un senyor i una senyora que anaven en un automòbil es baten furiosament a cops de puny.

El xofer, atorat pels crics, va parar l'auto a la plaça de la Universitat, i aleshores es va posar en clar que el senyor, que és estranger, havia volgut obsequiar amb una passadeta a la danissella, i pel camí, havien tingut algunes diferències i les havien solucionat a trompada seca.

Tots dos van haver d'anar al dispensari amb les cares assenyalades.

La policia ha detingut un noi de 15 anys, Joan Duplís, qui duia un revòlver i una carrela, amb els quals objectes deuria sens dubte voler reproduir alguna pel·lícula nord-americana.

Al dispensari d'Hostafranchs va ésser curada Roser Cebrian, de 22 anys, la qual tenia una ferida d'importància a l'orella esquerra, produïda amb un punxó pel seu germà Josep, de 47 anys, indomestit i vagabond.

L'agressió va ésser comesa a l'habitació d'ella, barraques de Magoria. L'agressor va fugir.

Un urbà de servei a un balneari de la Barceloneta va reconvenir ahir a la tarda un banyista que havia cregut convenient suprimir en absolut el vestit.

El banyista es va insolentiar grollant amb l'urbà, i aleshores aquest el va obligar a vestir-se amb tota la roba i se'l va emportar detingut a la delegació.

Una comissió de la Societat Protectora d'animals i plantes de Catalunya, composta dels senyors Pavón, president de la Secció de Propaganda; Vidal, professor veterinari i Gasol, de la Junta Directiva, estigueren la setmana passada a Manlleu, en qual Escorxador efectuant pràctiques de l'aparell Sankiller per al sacrifici de bous, donat a conèixer a Barcelona, per Mis Wood, del Consell de Justícia per als animals, de Londres.

Les proves, presenciades per les autoritats de la vila, donaren excel·lent resultat, sacrificant-se, sense cap sofriment per ésser la mort instantània, diversos caps, rebent la comissió de la Protectora les millors impressions que serà aviat implantat a Manlleu l'humanitari sistema de sacrifici en el seu Escorxador, que ja tenen adoptat alguns escorxadors d'Europa.

El Consell Directiu de l'Associació Protectora de l'Ensenyament Catalana en la seva darrera sessió del dia 16 del mes que som ha fallat el Con-

курс obert per a la concessió de quatre beques per al curs intensiu de català que organitza el Consell de Pedagogia de la Mancomunitat dintre el programa de l'Escola d'Estiu concedint-les a la senyoreta Carme Julia i Iglesias i mossèn Enric Jordà, professors de Gramàtica Catalana de les Normals de Girona; al senyor Jesús Sanz i Poch, professor de la de Lleida i al senyor Manuel Galés, professor de la de Tarragona.

La Societat Protectora d'animals i plantes de Catalunya ha cursat a les autoritats competents una denúncia relativa a que el conductor del carro número 1008, matrícula de Barcelona, que estava el dia 14 dels corrents a dos quarts d'onze del matí, descarregant davant la S. A. Mas-Baga, carrer de València, atropellà brutalment a la cavalleria del mateix carro amb un llingot de ferro, produint a l'esmentat cavall la ruptura d'una vena per la qual l'animal es desangrava.

Com aquest atropell, impropri d'una ciutat com la nostra, passa els límits de la barbarie, ja que no es tracta de donar-li un cop de ferro, bé o mal aplicat, a un animal de tir, sinó que se'l fereix en plena via pública davant la vergonya que produeix al públic sensat i l'absència dels agents de l'autoritat, l'esmentada Societat Protectora ens prega tem públic el dit fet, del qual tenen coneixement els senyors governador civil i tinent d'alcalde respectivament, als efectes de la imposició de les sancions que estableixen les ordenances municipals i circulars governatives.

Ha tornat del seu viatge a Mallorca el doctor Alomar i s'ha encarregat novament del seu despatx.

Per la indústria catalana

Davant la gravetat que per a la indústria de curtits representaria la prorroga de la llei d'autoritzacions aranzelàries de 22 d'abril de 1922, el Sindicat General de la Indústria de Curtits que en el seu dia concorregué a la informació oberta per la Comissió de Finances del Congrés, ha tramès el següent telegrama dirigit als senyors president del Consell i ministre de Finances:

«Sindicat General de la Indústria de Curtits. Li prega retirar projecte de llei prorrogant la d'autoritzacions aranzelàries, la vigència de la qual en concierter nous tractats de comerç, podria ocasionar greus perjudicis a la indústria nacional de curtits. — Secretari, Arenas; president, Turro».

Així mateix el dit Sindicat a interèsat de diversos senyors senadors, s'oposin a l'aprovació de l'indicat projecte que en tan gran manera perjudicaria els interessos de la indústria que representen.

Cos

dels Mossos d'Esquadra

Els individus aspirants que tenen sol·licitat ingress, se serviran presentar-se a la Comandancia del Cos (Diputació Provincial), el dia 27 de l'actual, a les nou del matí, amb l'objecte de ser reconeguts pel metge i sotmetre's a les proves d'escriptura i altres.

Sardanes

A Germanor Catalanista, Santa Agata, 3 (Gràcia), hi haurà diumenge vinent, a les cinc de la tarda, una extraordinària ballada de sardanes a càrrec de la benemèrita cobla, Barcelona.

Avui, a les deu de la vetlla, tindrà lloc al carrer de Casanova, xamfrà a la Ronda de Sant Antoni, una ballada de sardanes, organitzada pel Foment de la Sardana de Barcelona, a càrrec de la popular cobla La Principal Barcelonina.

Recomanem a les entitats i als particulars que tenen a bé trametre articles o notes suplicants, la necessitat absoluta tenen la qual no ens és possible fer-ne el menor cas d'avaluar degudament els originals amb un segell o una firma s. a. a. s. s.

EDITORIAL CATALANA

BIBLIOTECA LITERARIA Les millors obres dels autors catalans i les obres més famoses de les literatures estrangeres traduïdes pels nostres més il·lustres contemporanis.

Obres publicades durant l'any 1923

PRUDENCI BERTRANA

EL MEU AMIC PELLINI

Recull de novel·les inèdites del fort prosista que l'any passat obtenia el premi «Concepció Rabell» als Jocs Florals de Barcelona, per la seva obra **ELS HEROLIS**, publicada també per l'EDITORIAL CATALANA.

SHAKESPEARE

ROMEU I JULIETA

Traducció en vers per Magí Morera i Galloia. L'obra de la passió amorosa, de l'immortal dramaturg, incorporada definitivament al català.

Mme. de LAFAYETTE

La Princesa de Clèves

Traducció de Rafel Marquina. La famosa novel·la femenina del «gran segle» francès exalta l'estil clar elegant amb què l'ha nostrada l'excel·lent cronista traductor.

JONATHAN SWIFT

Viatges de Gulliver

Traducció directa de l'anglès per J. Farran Mayoral. Els meravellosos viatges que encisaren a tantes generacions infantivols i foren sempre ensenyament per a les persones grans, han estat traduïts ara al català sense mutilacions ni reduccions que els enxiquen.

JACINT VERDAGUER

Les millors poesies

Selecció de Carles Riba. Sovint la crítica es queixa que les noves generacions no llegeixen els poetes que donaren el major impuls a la nostra renaixença. Es que estan en part exhaurides les edicions completes de llurs obres, i manquen, per altra banda, veritables amples antologies. Per la tria que ha fet amb tot amor l'erudit seleccionador podrà el lector d'avui penetrar en l'esperit del diví Verdager.

Per publicar durant l'any 1923

RUDYARD KIPLING

EL LLIBRE DE LA JUNGLA

(II volum)

Traducció directa de l'anglès per Marian Manent. Pocs llibres han tingut tant èxit en català com el primer volum d'aquesta obra, coronada amb el premi Nobel, en la qual es contenen les punyents aventures de Mowgli. El finíssim poeta que en traduí la primera part, completa ara la seva tasca amb la meravellosa continuació.

ALEXANDRE MANZONI

ELS PROMESOS

(Dos volums)

Traducció de Maria Antonia Salvà. L'espiritual poetessa mallorquina ens ha donat una traducció de Manzoni, digna de la que feu de Mistral, que era valorada com una obra original pròpia. Així s'enriquirà la nostra llengua amb l'obra cabdal de la moderna prosa italiana.

M. COSTA I LLOBERA

P. O E S I E S

Una selecció de l'obra lírica, del gran poeta mallorquí, per a posar a l'abast de tothom.

LOUIS BERTRAND

LA INFANTESSA

(Segon volum)

Traducció de Joaquim Fellicena. El gran interès amb què rebé el públic aquesta apassionant novel·la de la Catalunya francesa, ens obliga a no ajornar més la publicació de la segona part.

JOSEP CARNER

P O E S I E S

1901 - 1910

Els versos del príncep dels nostres poetes, els que li donaren fama i renovaren amb un lluminós impuls la nostra lírica, són avui introbables. L'ur edició, curiosament revisada per l'autor, era una necessitat imperiosa per als gustadors de la poesia catalana.

ALEXANDRE PLANA

A l'ombra de Santa Maria del Mar

Quatre novel·les d'un barcelonisme essencial, realitzades amb sorprenent penetració psicològica, que col·locaran el poeta crític Alexandre Plana entre els nostres primers prosistes.

Hi ha en preparació traduccions de Daudet, Walter Scott, Ryder Haggard, Keller, Schiller, etc., reedicions modernitzades de Ramon Muntaner (Crònica), Joanot Martorell («Tirant lo Blanch»), Emili Vilanova, etc., i obres originals inèdites de Llorenç Riber, Victor Català, Prudenci Bertrana, Carles Soldevila, E. Martínez Ferrando, Roig Raventós, Josep Pla, etc.

Subscripció a aquests 12 volums { Barcelona. 24 ptes.
a publicar durant l'any 1923: Fora. 26 »
Estranger. 29 »

Ompliu i retalleu aquest butlletí i envieu-lo a l'EDITORIAL CATALANA, S. A., carrer d'Escudellers, 10 bis, entresol.

El Sr. _____ residen

a _____ carrer
se subscriu per l'any 1923 als dotze volums de la Biblioteca Literària, enviant a tal efecte l'import de la subscripció o comproment-se a satisfer aquest import a la presentació del rebut corresponent.

de _____ de 1923.

Signatura del subscriptor

LES TERRES CATALANES

LLEYDA

(Conferència de les 9.45 de la nit)

Exposició escolar

Dels dies 22 al 25 estarà oberta una exposició escolar a Butsant, seleccionant-se amb ballets populars, cançons catalanes, etc.

El campionat de futbol

Aquesta tarda s'ha fet al camp de la Penya Deportiva Salvat el partit de desempat entre l'Iluro de Mataró i el Reus Deportiu, guanyant aquest per un a zero, quedant campió de Catalunya de segona categoria.

Altres noves

Ahí a la nit hi va haver un lluit ball al carrer del Carme, durant fins a la matutina, sense incidents.

L'empresa Autos del Segre ha sol·licitat permís per a posar una línia d'Organys a Puigcorbà.

S'ha cursat la petició de modificació del camí de Montcada que passa per mig dels terrenys on s'edifica el nou Hospital.

La Sagarra

IGUALADA. — Formant el Jurat el mestre Buxó i Na Maria Campionch, de l'Escola Municipal de Música de Barcelona, i el celebrat compositor Cumellas Ribó, el diumenge passat van tenir lloc al Conservatori de l'Ateneu, els exàmens de fi de curs.

Van cridar l'atenció del Jurat alguns alumnes que palesaren posseir excel·lents qualitats pel cultiu de l'art musical, essent calorosament felicitats el mestre Borquín i els seus col·laboradors, el violinista senyor Serra, violoncellista Sams Sagrera i auxiliars.

A la tarda va organitzar-se una festa en honor dels distingits mestres que formaven el Jurat, executant els alumnes de les Escoles de l'Ateneu, interessants exercicis els quals constituïren una palesa mostra de la bondat del mètode, seguit pel mestre Borquín, continuant la festa amb un programa de cançons que el Chor Infantil va interpretar amb la seva acostumada perfecció, tributant-se un merescut homenatge al mestre Cumellas Ribó amb motiu d'interpretar unes formosíssimes cançons seves, essent de sentir que per premura de temps, el violoncellista senyor Sagrera, no pogués executar unes obres del mestre Buxó.

Va finalitzar el solemne acte amb l'Himne Català, de l'Apel·les Mestres i un eloqüent parlament del senyor Cumellas Ribó, manifestant quan agradable li era poder expressar amb tota sinceritat l'entusiasme que li havia produït l'obra de cultura musical que realitza el Conservatori de l'Ateneu, adreçant per aquest motiu la més cordial enhorabona al director, professors, Junta de l'Ateneu i digníssim Ajuntament de la ciutat.

IGUALADA. — Reeditada la magnífica sala d'actes del Col·legi de les MM. Escolàpiques, va celebrar-se el dia 12 una Missa de Comunió amb solemne Te-Deum d'acció de gràcies i benedicció de l'obra, havent tingut lloc una vetllada literàrio-musical, bellament arrodonida amb notable concurrència.

— Els veïns del típic carrer Nou feren la seva tradicional festa d'homenatge al patró Sant Bonaventura. Tots els actes anunciats en el programa transcorregueren amb el major llum: illuminacions, músiques, enramades, jocs populars, divins ofícis, amb sermó per mossèn Amadeu Aménos, Rosari cantat a l'església dels Dolors, sardanes; tals foren els actes components de la festa.

— Han tingut lloc els exàmens de música del Conservatori de l'Ateneu, fent-hi el jurat distingits professors de música de la capital, que han pogut apreciar els progressos notables d'alguns alumnes durant el curs en llurs estudis. Els exàmens de les escoles primàries, estan assenyalats per a la present setmana.

— Amb un ben combinat programa de festes s'efectuà diumenge el repartiment de premis de l'Escola nocturna de la Joventut Serrana, institució benemèrita que perseguint la noble tasca de la formació religiosa de les obreres ve a combatre l'onada d'indiferentisme que vol traspasar la moderna societat. Ultra els premis oferts per les senyores de les Juntes Directiva i Protectora del Patronat, hi havia donatius pecuniaris del senyor bisbe de la diòcesi, de l'arxiprest de Santa Maria, del rector de la Soledat, del vicari general de Vich Dr. Jaume Serra, del canonge Dr. Lladó, del diputat a Corts senyor Girona, del batlle de la ciutat, senyor Biosca, de la Federació Patronal d'Igualada, de la Caixa de Pensions per a la Vellesa i d'Estalvis i d'altres particulars i sacerdots.

— Moltes persones foren les que observaren la setmana passada la tragada simbòlica que es deixà sentir per diversos indrets de Catalunya.

— Al Centre Catòlic han començat la sèrie de concerts d'estiu al vespre, amb ballades de boniques sardanes, a càrrec d'una xaranga de la localitat; per aquesta raó es veieren els jardins sinuament concorreguts.

— S'han reprès les obres d'adoquiment de la carretera, que havien estat suspeses alguns dies.

— En una de les darreres sessions l'Ajuntament acordà que es pregués a don Manuel de Girona, diputat a Corts, que s'oposés als projectes del Govern, perjudicials al comerç i a la indústria catalanes.

— En l'església de l'Hospital, sota l'advocació de la Verge del Carme, s'han celebrat extraordinàries cultes dilluns propassat, a llaor de la Mare de Déu Sabretot, la funció de la tarda estigué concorregudíssima, havent-hi predicat el doctor J. Badia, canonge de Tarragona.

TARRAGONA

(Conferència de les 9 de la nit)

Festa pedagògica

Aquesta tarda, al teatre de l'Acció Popular Catòlica s'ha fet el repartiment de premis als alumnes de les seves escoles.

Cada dia és més brillant i més catalana la tasca d'aquesta institució i, en la vetllada que ha seguit al repartiment s'ha palès, puix la millor part del programa era catalana, havent estat molt aplaudida.

El campionat de futbol de segona categoria.

Ha produït excel·lent impressió en nostres comarques la nova de que el Reus Deportiu ha guanyat el campionat de futbol de segona categoria, havent derrotat per un a zero a l'Iluro de Mataró en el partit de desempat que s'ha fet avui a Lleyda.

Altres noves

El copert de beneficència de l'Orfeó Tarragoní s'ha aplaçat fins al dia 20, que es farà al Col·lisió Mundial amb la col·laboració de la banda del regiment de Luchana.

A Montblanch ha començat a publicar-se una revista, òrgue de la Joventut Nacionalista de les nostres comarques.

Nostre país el jove professor de l'Escola de Teixits de la Mancomunitat de Catalunya, J. Canet de Mar, don Josep Maria Pinyol, es troba entre nosaltres. Aprofitant les vacances, ha reorganitzat l'Esbart de Dansaires dels Pinedells de Joventut.

Vallès

CALDES DE MONTBUI. — Diumenge passat tingueren ocasió de presenciar al teatre del Círcol Instruïu i Recreatiu, la representació de l'obra «Vostre serà meua», per la companyia que dirigeix En Josep Santpere.

El públic que emplenava del tot la sala de l'indicat teatre, va premiar amb força aplaudiments el treball dels artistes, ja que ho feren molt bé.

— Gaudint de permís es troba entre nosaltres el nostre apreciat amic En Josep Margenat Valldorilla, procedent de l'exèrcit expedicionari del Marroc, en la zona de Melilla.

Penadès

TORRELAVID. — Ha estat celebrada la festa del repartiment de premis i clausura de l'Exposició de l'Escola de Nenes.

Presidí la festa el rector mossèn Joan Cabus, per veure's obligat a absentar-se del poble l'alcalde. L'acompanyaven en la presidència el secretari N'ignasi Gual, el jutge senyor Pujadas, el metge doctor Bernat, altres membres de l'Ajuntament i la mestressa de l'Escola, senyoreta Prevosti, la qual obri l'acte amb un bell parlament, encoratjant el poble i molt particularment les nenes, per

que adquirixin sana cultura, únic mitjà per assolir un grau tot de millorament.

Després de recitar les nenes escol·lides poesies, els foren repartits diplomes, medalles i llibres en mig de la més gran alegria i llargs aplaudiments.

Seguidament es feu remesa dels premis extraordinaris, en la forma que segueix: Premi de l'alcalde En Jaume Esbert, recompensant l'aplicació en general, guanyat per la senyoreta Josepa Pujadas; premi de lectura, del diputat N'Enric Rafols, disputat per les senyoretes Angela Poc i Maria Puig, concedint-se a la última i donant a la senyoreta Poc medalla de plata; premi d'assistència del rector, a la nena Vicenta Boquera; premi d'altre diputat, a la secció de les grans; premi del metge, al millor brodat, disputat per Angela Monserrat, Maria Pujadas Rigol i Maria Pujadas, atorgant-se a la segona, i amb medalla de plata per a la primera; premi del jutge, a la millor punta, guanyat per la nena Monserrat Sabaté.

Acabà l'acte amb un discurs de la presidència, enaltint l'obra de la mestressa, qui ha posat tot el seu entusiasme a la cura i enaltiment de l'escola. La senyoreta Prevosti fou xaradorosament felicitada.

Conca de Barbarà

ESPLUGA DE FRANCOLI. — Ha tingut lloc, a la parroquial església de Sant Miquel, d'aquesta vila, una Diada Eucarística de desgreuge al Déu Eucarístic. Hi assistiren més de 80 sacerdots, i més n'hi haurien concorregut si no haguessin estat el temps insegur que feia. El dinar per a tots els clergues fou servit acuradament per la fonda del Comerç, a la Casa Rectoral.

— El periòdic local «El Francolí», corresponent al 30 d'aquest mes, serà extraordinari, per escaure's la nostra festa major i per celebrar el segon aniversari de la fundació de tan el·lègic i simpàtic quinzenal.

— El Centre Industrial ja s'estalla a la casa del carrer de l'Hospital que darrerament va adquirir. A la façana es lleixen en la nostra llengua «Centre Industrial». També l'amo de l'Hotel de Capella ha posat a l'automòbil que transporta els viatgers, el rètol «Monestir de Poblet-Hotel de Capella». Ens felicitem d'aquests dos nous rètols.

— Diumenge i dilluns es feu l'exposició dels treballs escolars a l'escola pública, on tingueren el gust de veure bonics i valuosos treballs dels nens, que tant encertadament ensenya el mestre senyor Poch, a qui felicitem.

— Diumenge va jugar-se un partit de futbol entre el local i el potent «F. C. Junceda», de Junceda. Finí l'encontre amb el resultat de 2 a 1, a favor del «Francolí».

— Estiuengen a la nostra vila, ultra altres famílies, el senyor Serrat i família, de Barcelona, i el senyor Casanovas i família, als quals desitgem un bon estiu.

GIRONA

(Conferència de les 9.30 de la nit)

Pro colònies escolars

Per a recaptar diners pro colònies escolars, dijous es farà al camp de la U. D. G. un partit entre els equips infantils Joventut Catalunya i Joventut Girona, disputant-se una valuosos copa, present del senyor Torres.

— També, amb el mateix fi, es va projectar celebrar una heretosa al Passeig de la Devesa, però com que els veïns de la plaça del Marquès de Camps tenien organitzada la seva festa, els de la Comissió de les colònies han convingut amb el Clavari i veïns de la susdita plaça que faran juntes les festes, després de les ganàncies a les colònies. Estan contractades les cobles de Girona i la Principal de La Bisbal.

Nova publicació

Els catalanistes de la xamosa vila de Cadaqués han començat a publicar un setmanari titulat «Sol i Xam». Li desitgem molta vida.

Altres noves

La conferència que donarà al teatre Principal el senyor Rovira Vil·la, diudivendres versarà sobre Catalunya davant d'Espanya.

— Està vacant la secretaria de l'Ajuntament de Cabanelles, dotada amb 2.500 ptes.

— Ha estat resolta la vaga dels obrers del ram de la fusta de Breda.

— Ha estat nomenat comptador dels cabals del municipi de Palafrugell don Francesc Coró Ezpeleta.

La Selva

SIANTA COLOMA DE FARNES. — Amb l'obra «Papa Lebonard», debutà el passat diumenge al Círcol Col·laborador, la companyia Gazoria-Vila. Obtingué bon èxit. Sembla que, pòten en cariera les obres de més renom de la passada temporada.

— L'encontre entre el team «Famós Esportiu» i el «Bisbalenc», fou favorable a aquest últim, per 4 gols a 0.

— La Junta general del fins ara Centre Autonomista, va acordar que en el successiu, l'estatge social portés per títol «Centre Nacionalista».

— Regna gran entusiasme entre els nacionalistes locals, amb motiu de la diada patriòtica del vinent diumenge.

— Projecta el Centre Nacionalista una sèrie de conferències a càrrec dels prohoms del catalanisme. En el set dia donarem més detalls.

— Han començat els treballs de construcció d'un pont de fusta sobre la riera de Sant Salvador.

Bisbat

— S'ha publicat pel nostre venerable Prelat doctor Guillelmet la següent circular sobre el jubileu de la Porciúncula:

A fi que els nostres fidels diocesans s'aprofitin fàcilment de la indulgència anomenada de la Porciúncula, en ús de les facultats concedides als ordinaris pel Papa Pius X, de f. r., en el seu «Motu proprio» del 9 de juny de 1904 i per Decret de la S. C. del Sant Ofici, data 26 de maig de 1911, venim a disposar:

Primer. Que en el corrent any pugui lucrarse la dita indulgència a la nostra Santa Catedral, Basílica i a totes les esglésies parroquials sufragànies del bisbat.

Segon. Els fidels poden guanyar-la estotes quantes practiant la corresponent visita, des de les dotze del dia primer d'agost fins a les dotze del dia vint i tres de setembre, havent confessat i començat i present a intenció del Summ Pontífex.

Tercer. Als reverents rectors, tots altres encarregats de les esglésies, assenyalades, se'ls faulta per a traslladar el jubileu al diumenge immediat següent, si ho creuen oportú per al millor profit espiritual de llurs respectius feligresos; fent avertir que tots els que s'haguessin aprofitat d'aquesta gràcia el dia 3 d'agost, no podran lucrarse la novament el citat diumenge.

Quart. Els fidels d'ambdós sexes que visquessin en Comunitat podran a l'efecte practicar la visita a l'ur temple, o en defecte seu, al l'ur oratori domèstic, si hi està reservat el Santíssim Sacrament.

Quin. Recomanem als senyors rectors que en el dia designat per a guanyar la indulgència celebrin, amb exposició de S. D. M., especials pregàries pel Papa, pel ministre del Santuari i per tota l'Església militant, acabant la festa amb l'antífona i oració de Sant Francesc d'Assís, les lletanies dels Sants i la benedicció del Santíssim.

Si bé els rectors i resta de sacerdots explicaran anticipadament a llurs feligresos els fins, condicions i importància d'aquesta indulgència, excitant-los que s'aprofitin per a utilitat de l'ur ànima i en sufragi de les del Purgatori.

Barcelona, 14 de juliol de 1923. — R. A. MONS, Bisbe de Barcelona.

— El catedratic d'aquest Seminari doctor don Esteve Monreal ha sortit cap a Pineda amb l'objecte de passar una breu temporada de descans.

— Ha estat nomenat mestre de capella l'organista de la parroquia de Bellm, el notable compositor mossèn Francesc Baldeu i Benosa.

— El domènecament ha causat una general satisfacció, coneguda com són les valuosos qualitats artístiques del distingit professor i virtuós sacerdot.

A les moltes felicitacions rebudes per mossèn Baldeu hi afegim la nostra ben sincera i afectuosa.

— Dilluns va arribar a Barcelona el cardinal arquebisbe de Tarragona doctor Vidal i Barraquer.

— Ha estat nomenat guardià del Convent del Remet, de Vich, el P. Balart, i vicari del mateix convent el P. Boronat.

— Han celebrat l'ur primera missa: a l'església de les Davallades de Vich, el reverend don Lluís Camps, prevere; a l'església de Beates Dominiques de l'esmentada ciutat, el Rnd don Casimir Pèbrer, predicant el doctor Manuel Alejos, arxiprest; de la indicada diòcesi, el Rnd don Llorenç Bellpuig, fill d'una distingida família de Tardall del referit nom; i al Santuari de Nostra Senyora de Lourdes de Tona, el reverend don Carles Creus i Godina, el qual fou apadrinat en tan memorable solennitat per donya Concepció Bouché, vídua de Coll, i don Josep Coll.

— El darrer número del Reial Ofici

Eclesiàstic d'aquest bisbat publica el següent sumari:

I. Sortida del senyor bisbe. — II. Carta de la Santa Seua al cardinal vicari de Roma de manant oracions per a les vocacions eclesiàstiques. — III. Circular del senyor bisbe sobre el jubileu de la Porciúncula. — IV. Breu Pontifici concedint el títol de Basílica Menor al temple parroquial de Santa Maria del Mar d'aquesta ciutat. — V. Dia de la premsa catòlica en aquesta diòcesi. — VI. Edicte del Tribunal Eclesiàstic. — VII. Bibliografia. — VIII. Necrologia.

— S'ha publicat el número segon de «Catalunya Missionera», publicació mensual de la Unió Missionària de la clero de Barcelona. Aquesta revista es trameta de franc a totes les persones que cada any donin alguna almoïna per a les missions. L'Administració és al Foment de Pietat Catalana, carrer de Duran i Bas, 11.

«Catalunya Missionera» cal que sigui protegida per tots els catòlics catalans. Amb una almoïna es pot contribuir a aquesta gran obra de les missions, i tots poden sentir la joia de tenir com una participació a la tasca missionària. D'altra banda, la revista proporciona una lectura ben agradable com ho és la ressenya feta pels missioners de l'ur obra. En aquest segon número hi ha unes relacions fonamentades i commovedores, ultra les diverses seccions de la revista, totes de força interès especialment per als cristians.

— Havent-se rebut al Reial Mont de Pietat de Nostra Senyora de l'Esperança, del reverend don Jaume Oliveras, ocom de la parroquia de la Concepció d'aquesta ciutat, en qualitat de marmessor de don Rafael Palet (C. S.), la quantitat de 3.000 pessetes per a despeses de prestams de joies i robes, aquesta Administració, complint instruccions del dit marmessor, es complau a publicar els números dels empenyoraments que han estat redimits, i al mateix temps publica un piados record per al difunt benefactor:

40	2513	6743	7505	0518	14400	15353
931	2980	6817	7701	0735	14954	15759
972	345	6820	8368	10245	14950	15844
1053	3045	6840	8363	10752	15749	15930
1409	5901	6628	9157	10875	15200	17002
2005	6245	7147	9245	11060	15368	17062
2632	6245	7511	9330	14192	15395	17063

17574	24381	25235	25460	26209	26107	26427
2121	24487	25274	25540	26214	26108	26437
21272	24717	25275	25560	26226	26114	26437
21285	24732	25315	25899	26243	26143	26439
23383	24775	25324	26044	26249	26144	26474
23445	24804	25329	26124	26265	26181	26493
23554	24844	25386	26281	26281	26202	26540
24115	25049	25398	26168	26291	26204	26553
24166	25234	25411	26269	26299	26219	26717

— La Junta de la Unió de Lligues Catòliques Femenines reunida a Brussel·les, els dies 23, 24 i 25 de juny d'enguany, protesta energicament contra certes conclusions aprovades a Roma pel Congrés de l'Aliança Internacional per al sufragi femení (que tingué lloc del 12 al 19 de maig últim) per estar en oberta oposició amb els principis catòlics, que sols mantenen els drets i la dignitat de la dona amb la indissolubilitat del matrimoni. Sols ells concorden amb els drets del pare i de la mare sobre els fills i conserven el sentiment del deure i la puresa que fan a les famílies unides i pròspères, i forta a la nació.

La Junta i veu a les lligues catòliques a pronunciarse en llurs congressos nacionals contra els principis de desorganització social comesos en l'esmentat Congrés; principis individualistes que isolen a la dona dins d'un egoisme contrari a la seva naturalesa i els seus deures d'esposa i de mare. Més aquesta protesta de cap manera es refereix al sufragi femení, el qual, pel contrari, donaria a les dones catòliques la força necessària per a consolidar la llar cristiana.

— El dia 10 del corrent es farà a la Ca-

sa de Caritat una festa, en honor de Sant Vicenç de Paul, havent-hi missa de Comunió, Ofici solemne, cant de Vespres, amb exposició de S. D. M., i sermó per l'il·lustre jesuïta P. Pilloan.

— Diumenge vinent, dia 22 del corrent, celebrará a Sant Just i Pastor la festa que dedica anualment al seu gloriós Patró la Societat de Sant Frederic. En l'Ofici pontifical el canonge doctor Faura, i la capella de música de la Catedral cantarà la missa de Sant Agustí, sota la direcció del mossèn Sancho Marraco.

Segons notícies rebudes al Palau Episcopal, el nostre venerable Prelat ha arribat perfectament a Olot.

— Han sortit cap a Santa Agnès de Malenyans el prefecte d'estudis d'aquest Seminari, doctor don Marian Vilaseca, i car a Vallfogona el capellà del convent de Valldonzella, don Tomàs Pursals.

— Pel ministeri d'Instrucció pública ha estat nomenat vocal eclesiàstic del Tribunal a oposicions del magisteri en aquest districte universitari, el degà d'aquesta Catedral doctor Pasqual Llopes, i suplent el doctor don Vicenç Peña, professor d'aquest Seminari.

Jocs Florals de Mataró

LA FLOR NATURAL

Ha estat premiada amb la Flor Natural la composició que duu per títol «Poema de Primavera», lema: «La trobança».

La Comissió organitzadora agrairà al poeta guanyador que li notifiqui tot seguit el nom de la qua desitja per Reina de la Festa.

L'expansió catalana

Estudis i articles publicats en la premsa estrangera

III

«Der Katalanismus». Article de fons sobre l'actualitat política catalana, a la «Kölnische Zeitung» de Colònia (29 març).

«La langhe catalane». Estudi de l'èpica catalana, de Tolosa (29 març).

«Fantasmas», de Nàpols (31 març).

«Il sogno di una notte d'autunno», conte d'A. Maseras, «Il moro romano», de Poel Aragall, i «Fine governo», de Joan Malagarriga, traduïts per Mario Garea.

«La Industria Corticeira». Notable estudi de Lusitano a A. Patria de Lisboa (27 març), defensat a la tesi «Cambio per salvar la industria corticeira a Portugal i a Catalunya».

«Pietro Brinca, uomo di Bagur». Article de Josep Pla, traduït per Giuseppe Ravegnani i publicat al «Giornale di Poesia» de Varese-Milano (29 març).

«Música popular». Article sobre música popular catalana a «El Comercio» de Lima (març), reproduït a «La Prensa» de Nova York.

«Nationalisme catalan et culture classique». Comentari del «Journal des Instituteurs» (3 març) a un article de J. Malys a «La Revue Bleue».

«Les prometteurs du mouvement actuel représentent non un groupe d'intellectuels, mais une immense majorité cultivée d'un grand peuple moderne».

«Catalan de la Manche». Notes crítiques sobre la traducció d'aquesta novel·la de S. Rusinol, per M. Antheaume, a «L'Intraherente» de París (18 març).

«Le problème agraire en Espagne». Article de M. Delume, a «L'Información» de París (11 març), sobre la qüestió de la rabassa morta.

«La Vie, l'Œuvre, la Méthode de Pierre Savinien». Dos remarcables articles de Frédéric Mistral, nebot, sobre la propaganda per l'ensenyament de la llengua d'oc del P. Savinien, amb records de la visita que feu l'any 1919 a Barcelona. Le Feu, 18 febrer-març.

«Le monument de Deodat de Sarrac», Article de «Comœdia» (març), sobre el monument al gran músic de per M. Hugué i destinat a Carcassonne.

«Action». Article de Ismael Girard a «Reclams de Biarn e Gasconne» (març) essentiat l'exemple de Catalunya pel reviscolament del Midi francès.

«A spanish savant». Article crític a «Times Literary Supplement» (primer març) sobre Eugeni d'Ors i el Gossari.

«La Tramontane» (març). — número consagrat a la gesta dels voluntaris catalans.

«Los catalanes contra el Estado español». Extensa crònica de F. Duch Soler, a propòsit de la conferència a València a Pujals a l'Ateneu, sobre la qüestió de l'ensenyament a Catalunya, publicada al diari «El Sol» de Cienfuegos, Cuba (20 març).

«A propos d'une Anthologie Catalane». Lletre d'A. Schneéberger al «Revue de France» (primer març), contestant a una crítica de C. Pitollet.

«Joanquim Biosca». Article de René Rodas, a la «Revue du Vrai et du Beau» de París (10 març), il·lustrat amb tres dibuixos de Biosca.

«The attitude of Catalonia». Lletre de Jaume Jurnet, president del Centre Català de Nova York, a «The Christian Science Monitor» de Boston (29 març).

«Al margen del telegrafo». Article de fons de «La Nación» de Buenos Aires (15 març), combatent la política electoral del Govern espanyol a Catalunya.

«Le colonat partiaire en Espagne». Estudi sobre la rabassa morta i en general sobre l'aparceïa, a la «Revue Internationale des Institutions économiques et Sociales» Roma (març).

«Die Katalanische Universität». Article de fons de R. Surinach Oller a la «Hochschule und Ausland» monatschrift, de Leipzig (abril), sobre el moviment autonomista i la Universitat de Barcelona.

«La mugaia». Traducció de la novel·la «La mugaia» de J. Roig Raventos, per Giuseppe Ravegnani, a «El Concilio» de Foligno (15 abril).

«Ricard Vinces». Carcol-Bérard, en «La Chimère», recorda el paper important del nostre concertista en l'admissió en els grans concerts dels mestres de la música moderna; Debussy, Ravel, Séverac.

«La Mancomunitat de Catalunya». Article de Mario Garea a la revista «Humanitas» de Bari (29 abril).

«La Civiltà Cattolica». Rescenció de la traducció catalana de la Divina Comèdia per Narcís Verdager i Galis, publicada en el quadern del 7 d'abril, de la dita revista, a Roma.

«La Papillon». La «Grande collection Nationale» publica una nova edició de la traducció francesa de «La Papillon» de Narcís Oller, amb el cèlebre próleg d'Emili Zola.

«Lettres catalanes». M. Costa i Llobera. Crònica de Camille Pitollat a «Le Mercur» de France» (15 abril). En el memento, referències a diversos llibres recents.

«Contrier des Lettres Etrangères». Diverses notes crítiques sobre la secció catalana de l'Associació Guillaume Budé, el primer volum de la Fundació Bernat Metge, i llibres de Salvat-Papassot i Joan Arús, a «Les Nouvelles Littéraires» de París (26 abril).

«Notes de littérature Catalane». Joan Alcover. Estudi i traducció d'alguns poemes de Joan Alcover, per Cesarino Giardini a «El Concilio» de Foligno (15 abril).

«Barcelone et l'orientation spirituelle de la Catalogne». Comentant aquest article de Mr. Jean Malys, diu Orion a l'«Action Française».

«La renaissance catalane s'appuie sur l'humanisme et sur le génie français. Double rapaison de nous y intéresser» (29 abril).

«Catalogna. Un libro d'ispirazione italiana». Estudi crític de la crítica de López-Picó, a propòsit del seu llibre «Les enyorances del món», per Cesarino Giardini, a «I libri del giorno» de Milà (abril).

«L'Evolution de la Poésie catalane». Tres importants articles formant un estudi complet, de J. P. Regis a «Le Travail» de Tolosa (març abril), a propòsit del llibre de Joan Arús.

«Barbara». Es una col·lecció de poemes no italians contemporanis, dirigida per Giuseppe Ravegnani. Serà inaugurada amb les «Simfonie» de

Gabriel Alomar. S'hi anuncien també «Poemi e canzoni» de J. M. de Sagarra; «Poemi biblici» de Joan Alcover, i «Poesie scelti» de J. M. López-Picó.

«Unchatted Music Seas». Article sobre Kurt Schindler i les seves investigacions en la música popular catalana, per Dorle Jarnhe a «The Musical Digest» de Nova York (3 abril).

«Barcelone at l'Orientation spirituelle de la Catalogne». Bell estudi de Mr. Jean Malys a la «Revue Bleue» de París (21 abril), comentant diversos escrits de Puig i Cadafalch, Rovira i Virgili i Joan Estelrich.

«Les catalans... méditent l'exemple donné par la Norvège, petit peuple et tres grande nation».

«Les Lettres catalanes». Crònica d'Ismael Girard a «L'Express du Midi» de Tolosa (abril), amb notes crítiques sobre la Revista, Monitor, la Fundació Bernat Metge, i obres de Sagarra, de l'Institut de la Llengua i de la Comissió de Cultura de l'Ajuntament de Barcelona.

«Vingt chansons de Tomas Garcés». Excellent estudi crític de Pierre Rouquette a «L'Eclair» (6 abril).

«Deux sculpteurs catalans: Josep Clarà et Enric Casanovas». Crònica d'art de Henri Longnon a «L'Action Française» (3 abril).

Arxins, Museus i Biblioteques

Provincial Arqueològic. — Obert de les onze del matí a la una de la tarda: Capella de Santa Agata. Plaça del Rei.

Municipal: Obert de les deu del matí a la una de la tarda i de les quatre a les set de la tarda: Casa de la Ciutat.

Museu Pedagògic de Ciències Naturals de L. Soler Pujol. — Plaça Real, número 10.

— Del Consell de Foment. (Aragó, número 287, principal). Agricultura, Indústria, Comerç i Patologia vegetal. Pública. Tots els dies feiners, de deu a una i de quatre a sis de la tarda, els diumenges.

Especial de Mineralogia, Petrografia, Paleontologia i Conquillologia, de la Societat de Ciències Naturals «Club Montanyenc», Princesa, 14, primer. — Obert d'onze a una i de cinc a onze de la tarda.

D'arquitectura: Escola d'arquitectura — Segon pis de la Universitat.

D'història Natural de la Universitat: Edifici de la Universitat.

De la Catedral: Plaça de la Catedral.

Artístic i Arqueològic de Barcelona. — Obert de les nou del matí a la una de la tarda.

Especial de Patologia Vegetal del Consell de Foment. (Aragó, número 287, principal). Pública. Tots els dies feiners, de deu a una i de quatre a onze de la tarda.

De la Universitat: Edifici de la Universitat.

Biblioteca de l'Institut de Fisiologia (Facultat de Medicina), especialitzada en Fisiologia i Biologia i Biquímica, tots els dies feiners, de deu a una. Diec festius, de dos quarts d'onze a dos quarts d'una.

De l'Associació de la Premsa Diària (Canuda, 13): De sis a nou del vespre.

De la Corona d'Aragó: Carrer dels Comtes de Barcelona.

Provincial Universitaria. — Oberta de dos quarts de deu del matí a dos quarts de dues de la tarda: Edifici de la Universitat.

Biblioteca de l'Escola Elemental del Treball (Urgell, 187, Casa Batlló). — Especialitat en obres d'ensenyament tècnic per a obrers. Oberta tots els dies feiners, de sis a vuit del vespre.

Biblioteca especialitzada en matèries tèxtils. Escola d'Indústries Tèxtils de la Universitat Industrial (Urgell, 187), oberta, de deu a dotze. Servei de préstec.

De Protocols: Notariat, 4.

Arús. — Oberta de deu a una del matí, i de set a nou del vespre. Passeg de Sant Joan, 26, principal.

Biblioteca de la Cambra de Comerç i Navegació. — Oberta els dies feiners, de dos quarts de deu a una, i de dos quarts de quatre a vuit; els diumenges, de deu a una.

Biblioteca del Poble. — Sostinguda per l'Associació de la Premsa Diària, Canuda, 13, primer. — Oberta al públic tots els dies feiners, de sis a nou de la nit, i els festius, no diumenges, de deu a dotze del matí.

Del Reial Patrimoni: Palau de la Diputació.

Centre Excursionista de Catalunya (Carrer del Paradís). — Oberta de sis de la tarda a dos quarts de nou del vespre.

Biblioteca del Consell de Pedagogia — Urgell, 187. — Oberta, de 1 a 1 del matí, i de 4 a 7 de la tarda. Els diumenges, de 11 a 1 del matí. Aquesta Biblioteca és circulant.

Postals pedagògiques

Ja que no ho fa ningú, ho fem nosaltres, d'entraprendre periòdicament la tasca d'inventariar tot el que atany a la vida professional del magisteri català, en les planes d'aquest diari, degà dels diaris de llengua catalana.

El magisteri català assoleix avui una gran consideració i estima perquè, degut a una auto-formació, supleix ço que l'Estat hauria de proporcionar-li, empenyent a la vegada la Mancomunitat de Catalunya, que perfecciona i arrodoneix els estudis pedagògics d'una manera que fa esperar qualsevol de ferm en aquesta branca de la cultura nostrada.

Ajudem-hi, doncs, en el que puguem tots plegats, ja que d'una cabal organització en els afers de l'ensenyament primari pot eixir-ne allò que falta per assolir l'integral desenvolupament de la cultura patrià. Nosaltres ho farem mitjançant «Postals».

L'ESTATUT DEL MAGISTERI OFICIAL

La manera de legislar que empra l'Estat espanyol és ben coneguda. Encert? I cal. No és estrany que el nou Estatut del Magisteri Oficial esdevingués el «moltis parturientis» de la fal·la: «Ridiculus mus». Però un «mus» que amb les seves dents fines ratarà el poc d'acceptable que tenia l'anterior, i armarà un trasbals que no calia ja s'han hagut d'acabar articles i capítols que es prestenen al borrell.

Oposicions... trasllats... llista d'interns...

S'ha donat garrotada de cec al dret, tan just, útil i cristià, de consorci, al dret dels mestres a escollir habilitat, amb la qual cosa es donava seguretat a les associacions i aplecs de companyonatge societat i professional. Ja veurem com s'anirà posant a la pràctica, tot això.

El més encertat de tot és la nova manera de provisió, però fem que, com que és la cosa millor, no es porti com cal.

En resum: el nou Estatut és un pas més vers la centralització de l'ensenyament primari. I, si no, que ho digui la manera d'acabar amb la llista dels interns amb drets.

Mentre s'entenen legislar, s'obliden d'enfortir la cultura de la classe, ho assegurant-li la independència i decència econòmiques. No és gots estranya la deserció de les joventuts estudiàsses, les quals se'n van a nodrir altres carreres més remunerats, menys mortificats i no tan curullis d'exigències.

II

ENTRE MONTANAS. — LA NOVELA DE UN MAESTRO RURAL

Aquest és el títol d'un llibre meritiu de l'inspector d'Ensenyament primari d'Oviedo, Antoni J. Onieva. Entorn d'aquest llibre s'ha fet el bull, no sabem per què.

«Entre Montañas» merescut el premi, força respectable, ofert en un concurs per una coneguda revista pedagògica. Formaven el Jurat prestigioses personalitats dintre la literatura i dintre la pedagogia. A nosaltres la seva lectura, malgrat ésser

atrotinada i primitiva sa forma editorial, ens captiva, i no dubtem pas a recomanar la dita obra als companys de professió.

Sortim ara a parlar d'«Entre montañas», no per fer-ne el judici o donar-ne parer, que fóra extemporani, sinó per assenyalar un cas del tot aconhortador. Abans dintre el Magisteri primari es sumaven elements de pobríssima capacitat, ja no diem cultura, fetes honoroses i rares excepcions. Vingué l'actuació d'un Altamira, i més adecentat el sou i més harmonitzada la tècnica i la legislació, se n'hi anà una joventut esperançada, amb la conformació de sacrificar-se econòmicament per un ideal nobilíssim una temporada, la qual podríem dir-ne preparatòria. Sortí l'Altamira de la Direcció General, i, en compte d'avançar el progrés una era nova, tot se n'anà en orris, sense ni veure's res d'arranjament per part dels que per sistema, per passió i per sectarisme combatien el caire bo que indubtablement tenia aquell pla. Ho diem nosaltres, ben oposats a les idees del docte catedràtic de la Central.

Tot allò que el sou era del mestre, no de l'Escola o del poble, acaba de passar a la Història, i tornem a la revolució dintre les aspiracions a ocupar places de certa categoria; i es veu el contrasentit que dos mestres ingressats en unes mateixes oposicions, havent escollit el de millor número una escola rural unitària, es considera ara d'inferior categoria al que amb nombre més alt, això és amb menys punts, escollí la plaça de secció de Graduada a la capital.

D'aquí que molts es penedeixin ara d'haver-hi ingressat, ja que, no solament no es va millorar la cosa, sinó que es torna a pitjor estat que abans. — Oh! — diuen molts. — També s'ingressa amb un sou que abans no podien assolir la majoria amb tota una selatana d'anys! — És veritat, però abans es cobraven retribucions, altres emoluments i la vida no era ni de bon tros tan cara i difícil.

Sia com sia, amb una desorientació i amb major incompliment d'allò que està mitjanament ben legislat, el Magisteri es troba integrat per un nucli de mentalitats i energies a les quals s'hauria d'entendre i considerar més. En molts actes culturals i post-escolars es veuen mestres. Abans... Dos, tres... pocs més, i encara burats, per constituir una mena de desentonació. Que ho tinguin en compte els que s'entenen a estatuir i fer legislar. A hores d'ara ja deuen palpar, deplorant-la, una errada lamentable en molts conceptes.

Llegidor: Si tens paciència a seguir-nos, anirem parlant d'aquests afers en el ram d'Instrucció primària. De constància no ens en manca. Llargs anys portem escatint públicament aquests afers. D'ençà de la nostra primera joventut ho hem anat fent en revistes, publicacions i butlletins del ram; i com que entenem que s'ha de fer en la premsa no professional, per interessar-hi tot hom, mercès a l'ofertament hospitalari de LA VEU DE CATALUNYA seguirem en aquest recerret calent d'ideal cultural i patriòtic.

ANTONI BUSQUETS I PUNSET

BIBLIOTECA LITERARIA

HA SORTIT
EL MEU AMIC PELLINI
I ALTRES CONTES.

de PRUDENCI BERTRANA

Novíssim recull de les millors produccions del nostre fort prosista, dignes del celebrat autor de «Els Herois»

COMANDES: EDITORIAL CATALANA, S. A.
Escudellers, 10 bis, entressol, i a totes les bones llibreries.

BIBLIOTECA TEATRAL

ELS GERMANS
KARAMAZOV

de FEDOR DOSTOIEVSKI

Adaptació escènica de Jacques Copeau i Jean Croué
Traducció catalana de Millás-RaurellFormós volumet d'un centenar de pàgines
Preu per exemplar: Ptas. 1'25COMANDES: EDITORIAL CATALANA, S. A.
Escudellers, 10 bis, entressol, i a totes les bones llibreries.

VIDA MARÍTIMA I COMERCIAL

INGRESSOS de la Companyia dels Camins de Ferro del Nord d'Espanya

LÍNIES	Quilòmetres en explotació	Ingressos dels dies 21 al 30 de juny de			Ingressos des de 1.er de gener al 30 de juny		
		1923	1922	Diferència	1923	1922	Diferència
Madrid a Irún i els seus ramals.	909	2.919.079'75	3.041.047'66	- 121.967'91	51.479.508'57	50.677.548'50	+ 802.020'07
Alar a Santander.	139	233.582'78	257.037'74	- 23.454'96	3.656.748'99	2.768.801'38	+ 112.014'39
Saragossa a Pamplona i Barcelona.	773	1.278.868'49	1.249.309'36	+ 29.559'12	24.035.979'80	23.351.892'84	+ 734.088'96
Tudela a Bilbao.	249	555.471'37	537.717'77	+ 17.753'60	10.307.357'73	10.005.696'68	+ 301.661'05
Almansa a València i Tarragona.	524	1.389.145'07	1.357.601'19	+ 31.543'89	25.247.561'63	24.438.201'28	+ 809.360'35
Astúries, Galícia i León.	741	1.208.155'37	1.166.879'13	+ 41.276'24	22.862.378'72	21.048.312'16	+ 1.814.066'56
Villabona a Avilés.	21	23.606'10	7.624'19	+ 15.981'91	718.908'38	630.199'44	+ 88.708'94
Claño a Scto de Rey.	22	24.737'40	9.470'48	+ 15.266'92	542.609'13	325.935'51	+ 216.673'62
Lleida a Reus i Tarragona.	103	120.844'39	121.552'57	- 708'18	2.535.972'27	2.439.515'69	+ 96.456'58
Sant Joan de les Abadesses.	112	184.730'52	175.164'37	+ 9.566'15	3.105.631'25	2.977.777'00	+ 127.854'25
València a Utiel.	58	39.197'85	44.681'08	- 5.483'23	646.198'59	668.112'01	- 21.913'42
Tota la xarxa.	3.681	7.977.419'08	7.971.085'63	+ 633.55	145.168.913'06	140.331.852'49	+ 4.857.060'57

Barcelona, 16 de juliol de 1923. — El secretari del Comitè, **Alfred Fuster**

MOVIMENT DEL PORT

Dimarts, dia 17.

VAIXELLS ENTRATS:

Vapor espanyol «Mallorca», de Palma, amb càrrega general i 100 passatgers.
Vapor espanyol «Sagunto», de Cartagena, amb càrrega general i 17 passatgers.
Vapor espanyol «Ferran», de la mar, amb carbó.
Vapor anglès «Volcan», de Port Said, amb gasolina.
Vapor espanyol «Tirso», de Cartagena, amb càrrega general i 73 passatgers.
Pailebot espanyol «Canals», d'Andorra, amb càrrega general.
Pailebot espanyol «Joven Paquito», amb càrrega general, cap a Palamós.
Vapor espanyol «Nowrod», amb explosius.
Vapor noruec «Stromboli», de Gènova, amb càrrega general.

VAIXELLS DESPATXATS:

Veler italià «Paulina», en llit, cap a Bona.
Veler italià «Addaura», en llit, cap a Bona.
Vapor espanyol «Mariano Sans», amb càrrega general, cap a Màlaga.
Vapor espanyol «Vicente Ferrer», amb carbó, cap a Palamós.

VAIXELLS SORTITS:

Vapor alemany «Triton», amb càrrega general i trànsit, cap a Cartagena.
Vapor espanyol «Aechurch», amb càrrega general i trànsit, cap a Gandia.
Vapor holandès «Slot Weena», amb càrrega general i trànsit, cap a Tarragona.
Vapor espanyol «Alfonso Figaredo», amb càrrega general, cap a Gijón.

MERCAT I FIRA DE LES BORGES BLANQUES

Preus que han regit al mercat de Les Borges Blanques el dia 14 de juliol:

Blat d'horta, a 23 pessetes la quarta de quatre dobles.
Ordi, a 12 pessetes la quarta de quatre dobles.
Civada, a 11 pessetes la quarta de quatre dobles.
Pennis, a 20 pessetes la quarta de quatre dobles.

Faves, a 21 pessetes la quarta de quatre dobles.
Fesols, a 50 pessetes la quarta de quatre dobles.
Llavor d'alfals, a 20 pessetes els 10 quilos.

Patates, a 2 pessetes els 10 quilos.
Alfals, a 4 pessetes els 40 quilos.
Palla, a 2'50 pessetes els 40 quilos.
Fulla d'olivera, a 4'25 pessetes els 40 quilos.
Garrofes, a 9 pessetes els 40 quilos.
Ous, a 2'50 pessetes la dotzena.

Ois d'oliva — Fruitat extra, de 29'50 a 30 rals el quart de 3'900 quilos; fi, de 28 a 29; corrent, de 27 a 28 rals.

Ois de pinyola — Gros, de 120 a 135 pessetes la canga de 115 quilos; verd, de 120 a 135.

Anuncis Oficials

SOCIETAT DE FERROCARRILS DE MUNTANYA A GRANS PENDENTS. (Cremallera de Monistrol a Montserrat)

La Junta general d'accionistes d'aquesta Societat celebrada el 7 de maig últim acordà repartir a les accions el dividend de l'exercici de 1922.

d'import 8 pessetes o francs suïssos per acció, llure d'impostos. Per acord del Consell d'Administració, es pagarà el dit dividend, a partir del dia 10 del corrent, al Banc de Catalunya, contra el cupo número 31 de les accions, fixant per als que desitgin cobrar en francs suïssos a Espanya el canvi de 120 per cent.

Barcelona, 6 de juliol de 1923. — El secretari, **Elies Rogent**.

BORSA DE BARCELONA

17 de juliol de 1923

COTITZACIO UNICA DEL COL·LEGI D'AGENTS DE CANVI I BORSA I EL MERCAT LLIURE DE VALORS

VALORS A TERME. — Al matí, a la Sala de Contractacions del Casino Mercantil, a fi de mes: S'opera de Nords a 67'50 i a 67'55, Alacants a 18'55 i a 18'50, i Transversal a 155'00, quedant ofert.

A la tarda, a la Casa Llotja: Es fa de Nords de 67'60 a 67'70 i a 67'85, Alacants a 67'55 i a 67'65, Orenses a 18'55, Colonial a 67'85, Gran Metropolita de 144'25 a 145'25 i queda sol·licitat a 146'00, Transversal de 154'50 a 157'25 i a 157'00, Aigües a 120'75, i Duro-Felguera a 52'00.

Darrera sessió. — Al Casino Mercantil, de dos quarts de cinc a les cinc de la tarda, a fi de mes: S'ha fet de Nords a 67'80, i Alacants a 67'75.

DIFERENCIES DE LES OPERACIONS A TERME

De la tanca d'ahir a les cinc de la tarda a la d'aquest matí, es baixa 0'10 d'Alacants, 0'50 de Transversal, i de Nords no hi ha variació.

De la del matí, a la de les cinc de la tarda d'avui, es puja 0'25 de Nords i 0'30 d'Alacants.

COTITZACIO DE MONEDES ESTRANGERES

Francs, 41'05; suïssos, 122'60; belgues, 34'00; lliures, 32'20; líres, 30'40; dolars, 7'04; marcs, 0'005, i coronas 0'0125.

AL COMPTAT. COTITZACIO DE VALORS NO INSCRITS ENCARA EN EL BUTLLETÍ OFICIAL

Barcelona Traction and Light Power 7'10, «1921», a 99'00.
Barcelona Traction and Light Power 7'10, pref., a 109'50.
Barcelonessa de Navegació 4'12, a 26'00.
Companyia Espanyola de Colonització 6'10, a 94'50.
Foment d'Obres i Construccions 6'10, a 95'00 i 94'75.
Municipis de l'Exposició 6 per 100, a 97'85.
Ferrocarrils de Catalunya 6'10, a 100'00.
F. C. Cremallera de Montserrat 6'10, a 98'50.
Obligacions del Tresor Espanyol 4'12, a 100'80.

Grans Molins Bascos 6'10, a 92'50.
Mines de Potassa de Soria 7'10, a 99'50.
Gran Metropolita 6'10, a 97'25.
R. C. C. Regants de Barcelona 6'10, a 100'85.
Hotel Ritz 7'10, a 91'00.
Ajuntament de Sevilla 6'10, a 94'15.
Productes Pirelli 6'10, a 96'00.
S. A. Colònia Güell 6'10, a 94'00.
S. A. Colònia Güell 6'10, a 100'80.

(Reproducció del Butlletí Oficial)

Canvis estrangers

París, xec. 41'15
Londres, xec. 32'30
Berlín, xec. 0'005
Vienna, xec. 0'0125
Roma, xec. 30'40
Brussel·les, xec. 34'00
Zúrich, xec. 122'60
Nova York, xec. 7'04

Deutes Estats

Interior
A 70'55
B 70'40
C 70'40
D 70'10
E 70'25
F 70'10
G 70'50
H 70'50
I 70'50
J 70'50
K 70'50
L 70'50
M 70'50
N 70'50
O 70'50
P 70'50
Q 70'50
R 70'50
S 70'50
T 70'50
U 70'50
V 70'50
W 70'50
X 70'50
Y 70'50
Z 70'50
A 70'50
B 70'50
C 70'50
D 70'50
E 70'50
F 70'50
G 70'50
H 70'50
I 70'50
J 70'50
K 70'50
L 70'50
M 70'50
N 70'50
O 70'50
P 70'50
Q 70'50
R 70'50
S 70'50
T 70'50
U 70'50
V 70'50
W 70'50
X 70'50
Y 70'50
Z 70'50
A 70'50
B 70'50
C 70'50
D 70'50
E 70'50
F 70'50
G 70'50
H 70'50
I 70'50
J 70'50
K 70'50
L 70'50
M 70'50
N 70'50
O 70'50
P 70'50
Q 70'50
R 70'50
S 70'50
T 70'50
U 70'50
V 70'50
W 70'50
X 70'50
Y 70'50
Z 70'50
A 70'50
B 70'50
C 70'50
D 70'50
E 70'50
F 70'50
G 70'50
H 70'50
I 70'50
J 70'50
K 70'50
L 70'50
M 70'50
N 70'50
O 70'50
P 70'50
Q 70'50
R 70'50
S 70'50
T 70'50
U 70'50
V 70'50
W 70'50
X 70'50
Y 70'50
Z 70'50
A 70'50
B 70'50
C 70'50
D 70'50
E 70'50
F 70'50
G 70'50
H 70'50
I 70'50
J 70'50
K 70'50
L 70'50
M 70'50
N 70'50
O 70'50
P 70'50
Q 70'50
R 70'50
S 70'50
T 70'50
U 70'50
V 70'50
W 70'50
X 70'50
Y 70'50
Z 70'50
A 70'50
B 70'50
C 70'50
D 70'50
E 70'50
F 70'50
G 70'50
H 70'50
I 70'50
J 70'50
K 70'50
L 70'50
M 70'50
N 70'50
O 70'50
P 70'50
Q 70'50
R 70'50
S 70'50
T 70'50
U 70'50
V 70'50
W 70'50
X 70'50
Y 70'50
Z 70'50
A 70'50
B 70'50
C 70'50
D 70'50
E 70'50
F 70'50
G 70'50
H 70'50
I 70'50
J 70'50
K 70'50
L 70'50
M 70'50
N 70'50
O 70'50
P 70'50
Q 70'50
R 70'50
S 70'50
T 70'50
U 70'50
V 70'50
W 70'50
X 70'50
Y 70'50
Z 70'50
A 70'50
B 70'50
C 70'50
D 70'50
E 70'50
F 70'50
G 70'50
H 70'50
I 70'50
J 70'50
K 70'50
L 70'50
M 70'50
N 70'50
O 70'50
P 70'50
Q 70'50
R 70'50
S 70'50
T 70'50
U 70'50
V 70'50
W 70'50
X 70'50
Y 70'50
Z 70'50
A 70'50
B 70'50
C 70'50
D 70'50
E 70'50
F 70'50
G 70'50
H 70'50
I 70'50
J 70'50
K 70'50
L 70'50
M 70'50
N 70'50
O 70'50
P 70'50
Q 70'50
R 70'50
S 70'50
T 70'50
U 70'50
V 70'50
W 70'50
X 70'50
Y 70'50
Z 70'50
A 70'50
B 70'50
C 70'50
D 70'50
E 70'50
F 70'50
G 70'50
H 70'50
I 70'50
J 70'50
K 70'50
L 70'50
M 70'50
N 70'50
O 70'50
P 70'50
Q 70'50
R 70'50
S 70'50
T 70'50
U 70'50
V 70'50
W 70'50
X 70'50
Y 70'50
Z 70'50
A 70'50
B 70'50
C 70'50
D 70'50
E 70'50
F 70'50
G 70'50
H 70'50
I 70'50
J 70'50
K 70'50
L 70'50
M 70'50
N 70'50
O 70'50
P 70'50
Q 70'50
R 70'50
S 70'50
T 70'50
U 70'50
V 70'50
W 70'50
X 70'50
Y 70'50
Z 70'50
A 70'50
B 70'50
C 70'50
D 70'50
E 70'50
F 70'50
G 70'50
H 70'50
I 70'50
J 70'50
K 70'50
L 70'50
M 70'50
N 70'50
O 70'50
P 70'50
Q 70'50
R 70'50
S 70'50
T 70'50
U 70'50
V 70'50
W 70'50
X 70'50
Y 70'50
Z 70'50
A 70'50
B 70'50
C 70'50
D 70'50
E 70'50
F 70'50
G 70'50
H 70'50
I 70'50
J 70'50
K 70'50
L 70'50
M 70'50
N 70'50
O 70'50
P 70'50
Q 70'50
R 70'50
S 70'50
T 70'50
U 70'50
V 70'50
W 70'50
X 70'50
Y 70'50
Z 70'50
A 70'50
B 70'50
C 70'50
D 70'50
E 70'50
F 70'50
G 70'50
H 70'50
I 70'50
J 70'50
K 70'50
L 70'50
M 70'50
N 70'50
O 70'50
P 70'50
Q 70'50
R 70'50
S 70'50
T 70'50
U 70'50
V 70'50
W 70'50
X 70'50
Y 70'50
Z 70'50
A 70'50
B 70'50
C 70'50
D 70'50
E 70'50
F 70'50
G 70'50
H 70'50
I 70'50
J 70'50
K 70'50
L 70'50
M 70'50
N 70'50
O 70'50
P 70'50
Q 70'50
R 70'50
S 70'50
T 70'50
U 70'50
V 70'50
W 70'50
X 70'50
Y 70'50
Z 70'50
A 70'50
B 70'50
C 70'50
D 70'50
E 70'50
F 70'50
G 70'50
H 70'50
I 70'50
J 70'50
K 70'50
L 70'50
M 70'50
N 70'50
O 70'50
P 70'50
Q 70'50
R 70'50
S 70'50
T 70'50
U 70'50
V 70'50
W 70'50
X 70'50
Y 70'50
Z 70'50
A 70'50
B 70'50
C 70'50
D 70'50
E 70'50
F 70'50
G 70'50
H 70'50
I 70'50
J 70'50
K 70'50
L 70'50
M 70'50
N 70'50
O 70'50
P 70'50
Q 70'50
R 70'50
S 70'50
T 70'50
U 70'50
V 70'50
W 70'50
X 70'50
Y 70'50
Z 70'50
A 70'50
B 70'50
C 70'50
D 70'50
E 70'50
F 70'50
G 70'50
H 70'50
I 70'50
J 70'50
K 70'50
L 70'50
M 70'50
N 70'50
O 70'50
P 70'50
Q 70'50
R 70'50
S 70'50
T 70'50
U 70'50
V 70'50
W 70'50
X 70'50
Y 70'50
Z 70'50
A 70'50
B 70'50
C 70'50
D 70'50
E 70'50
F 70'50
G 70'50
H 70'50
I 70'

Electra A. De 9 A 11 de 4 A

DARRERES INFORMACIONS

BARCELONA

Baralla

Aquesta matinalada, abans de la una, han anat uns quants subjectes a una taverna del carrer de Sant Rafael, número 3, a jugar al «burro».

Com que armaven gresca i no volien callar, l'amo i els dependents els han tret del local. Després hi han tornat en nombre de cinc o sis i han tornat a armar escòndol. L'amo i els dependents els han volgut treure, i els altres els han plantat cara, originant-se una baralla, de la qual han resultat dos ferits.

Aquests es diuen Vicenç Rabasa Bolveda, de 32 anys, solter, cambrer, habitant al mateix bar, el qual va rebre una ferida lleu al front, i Víctor Casanova Serret, de 33 anys, solter, habitant al carrer d'Urgell, 1, el qual tenia unes contusions al clatell, de pronòstic reservat.

Tots dos foren curats al dispensari del carrer de Barba.

La policia detingué a l'amo i un cambrer de la taverna i a dos o tres dels parroquians avalotadors.

Començ d'incendi

Ahí a la nit, a les deu, hi hagué un principi d'incendi a les portes d'una botigueta de volateria de dintre del mercat de Sant Antoni, no arribant a cremar-se res que valgués la pena ni calguent que funcionés la bomba d'incendis, encara que els bombers hi acudiren de seguida.

PENINSULA

PROECTE MODIFICAT

Madrid, 18, 12'30 matinaaa

Aquesta tarda s'ha reunit en el Congrés la Comissió que entén en el projecte sobre tinença d'armes, introduint en el dictamen algunes lleugeres modificacions.

Una d'elles consisteix en que no sia delictu la tinença d'armes, sinó el portar-les.

Altres es refereix a la revisió de les llicències actualment concedides. S'admeten recursos d'alçada contra la denegació de llicències.

LA COMISSIO DE RESPONSABILITATS

En la vacant del senyor Rodés, que renuncià el seu lloc a la Comissió de responsabilitats, s'ha elegit aquesta tarda pel Congrés al senyor Albert, diputat de la esquerra nacionalista catalana.

Parlant el senyor Besteiro sobre la designació del senyor Albert, detalla aquesta tarda en els passadissos del Congrés, que ell havia declinat la designació, perquè, figurant a la comissió dos diputats socialistes, eren ja masses representants d'aquesta minoria, i per això havia pensat en el senyor Albert, a qual telegrafia ahir el senyor Nougués, proposant-li la designació.

Sols en el cas que el senyor Albert no acceptés, aniria a la comissió el senyor Besteiro.

Resolta la qüestió de la vacant, el funcionament de la comissió serà completament normal.

Cap dels que componen la comissió sortirà de Madrid mentre durin els treballs d'investigació de les responsabilitats.

UN HOMENATGE

Els senadors i diputats de la majoria es proposen retre un homenatge d'admiració i afecte al president del Consell de ministres per la defensa que féu dels furs del poder civil en la memorable sessió del Senat, a la qual assistí el general Aguilera.

La comissió encarregada de donar forma a la idea està composta pels senadors senyors comte de Buñes, Ubierna, Royo Villanova i Corujedo, i els diputats senyors Romero, Rosado, Matesanz i Arderius.

Per subscripció es pagarà un bust del president del Consell degut al císell de Benlliure. Portarà una inscripció amb les frases pronunciades pel marquès d'Alhucemas en el seu discurs de resposta al president del Consell Suprem de Guerra i Marina.

SIGNATURA DE GOVERNACIO

El ministre de la Governació ha manifestat a última hora de la tarda al Congrés que a dos quarts de quatre de la tarda havia despatxat amb el Rei i, ultra el Decret del cessament del governador civil de Palència, havia sotmès a la signatura régia altres decrets de concessió d'honors i un concedint la Gran Creu de Beneficència a don Víctor Cortezo.

EN ROMANONES I MUSSOLINI

Diu «La Correspondencia de España» que el comte de Romanones, tal vegada a primers d'agost, faci un viatge per Itàlia.

I després ateglix:

Es proposa visitar Roma, entre altres poblacions, on celebrará una conferència amb Mussolini.

Sabut és que el comte de Romanones sol aprofitar les vacances parlamentàries per a fer viatges per l'estranger, on ha conferenciat en diverses ocasions amb les figures més sortints de la vida internacional.

Per cert, que preguntat el comte per un dels nostres redactors sobre els mètodes que hagi pogut tenir per a decidir-se a celebrar la dita conferència amb Mussolini, contestà el cap dels liberals espanyols:

—Perquè, després de llegir l'últim discurs del cap dels feixistes, jo, que tenia una idea del que és la llibertat, em trobo de tal manera desconcertat, que vull aclarir i estudiar prop de Mussolini aquest concepte.

VOT PARTICULAR

S'assegurava a última hora al Senat, que els conservadors de la comissió d'Hisenda presentaran un vot aranzelari.

ELS PROECTES DE FINANCES

La comissió de Finances s'ha reunit aquesta tarda al Congrés i ha acordat obrir una informació pública escrita que durarà fins el primer d'octubre relacionada amb el projecte de la reforma de la contribució urbana.

També ha acordat dirigir-se al ministre de Finances demanant-li que quan presenti projectes tributaris els acompanyi de tots els antecedents i estudis preliminars existents, per al millor examen d'aquests.

COMISSIONS AL CONGRES

Al Congrés s'han reunit les següents comissions:

La permanent de Marina, acordant que, en compliment del que disposa la llei de bases, passin al Congrés per al seu coneixement durant 15 dies les noves lleis penals per a la marina mercant.

La de Pressupostos, aprovant alguns crèdits extraordinaris.

Dels concedits durant l'interregne parlamentari quedaren damunt la taula tots els concernents a Guerra i al Marroc.

LA REFORMA DE LA SEGONA ENSENYANCA

El ministre d'Instrucció pública ha parlat amb els periodistes, manifestant que durant l'estiu, mitjançant decrets, ha d'empendre una radical reforma de la segona ensenyança.

Cap a l'octubre anirà a les Corts un pla perfectament madurat i que respongui a les necessitats de l'ensenyança.

COMISSIONS DE GOVERNADORS

Ha arribat a la Cort el governador dimissionari de Palència senyor Baillo.

S'espera que amb aquesta dimissió no s'ajornarà l'anunciada combinació de governadors civils.

LES TASQUES PARLAMENTARIES

El Govern persisteix en el propòsit d'arribar, si és possible, a la clausura del parlament, a últims de la setmana actual; però, no obstant, això depèn de que pugui quedar votat el projecte d'autoritzacions aranzelàries, que avui ha passat al Senat, on probablement s'haurà donat dictamen aquesta mateixa tarda, i el dictamen de comissió mixta sobre el projecte de tinença d'armes.

Si això no s'aconsegueix, inclús habilitant el disabte per a celebrar sessió la clausura del parlament s'ajornaria els dies indisponibles.

ELS SUBALTERNES

El senyor Fanjul i altres diputats han presentat una proposició perquè, havent-se posat en alguns ministeris en vigor l'augment de sou als subalterns, es faci el mateix en els al-

tres departaments en els quals encara no s'ha aplicat aquest precepte legal.

LA REDUCCIO DE DESPESES

Parlant amb els periodistes el senyor Villanueva, i com que algun d'aquests al·ludís a les divergències que s'ha dit havien sorgit entre el ministre de Finances i els altres consellers sobre el problema de la reducció de despeses en els pressupostos, i sobre la possibilitat que s'exterioritzin, el ministre ha contestat:

—Només amb dir que nego el primer, no necessito dir-los que està negada la conclusió.

NOTA BURSATIL

La situació bursària no ha canviat defensant, totes dues parts, llurs punts de vista.

A la Cambra de compensació es presentaren a compensar les entitats bursàries que ahir ho van fer, llevat de dues.

Els cabals públics es mantenen fermes romanguent la partida d'Interior a 70'10 sense variació.

El Banc d'Espanya baixa a 558; el Rio de la Plata puja a 249, els Tabacs, Sucretes i Felgueres estan fermes i els Ferrocarrils fluixos.

Els Francs cedeixen a 41'10, les lliures pugen a 32'24; els suïssos a 127'70 i els dòlars a 70'45.

EL CONFLICTE BANCARI

Tots els bancs boicotejats obren aquest matí com els altres les seves portes, realitzant les operacions normalment, amb personal addicte i el novament ingressat.

En tots hi havia guàrdies de seguretat com a mesura prèvia presa per les autoritats davant la possibilitat de qualsevol incident.

Al banc de Bilbao s'ha despatxat la cartera de «provincies».

Aquest banc pren tota mena de mesures per a vitar la complicitat a la qual pogués donar lloc la vaga del personal.

S'afirma que el despatx de la cartera de «provincies» l'ha realitzat personal portat de l'estranger.

Alguns empleats del Banc de Castella també s'han declarat en vaga per raons semblants al personal del Banc Espanyol de Crèdit.

El personal absent ha estat promptament substituït.

Sembla ésser que per iniciativa del marquès de Cortina el personal que admetran els bancs tindrà la garantia que no serà acomiadat encara que la vaga és resolgui o no favorablement en relació als interessos del personal en vaga.

Segons es diu els nous empleats es recluten entre llicenciats de l'exercit que tinguin reconegudes condicions de valor i necessària cultura i estan dotats amb un mínim de sou de 2.000 pessetes, i amb casa i menjar dintre del banc.

Els elements de la directiva del personal en vaga manifestaren aquesta tarda que el sindicat no perdrà un sol moment de serenitat, per gran que sigui la batalla que se'ls presenti i dintre de la legalitat defensaran fins on sigui precis i en el terreny al qual se'ls porti, les reivindicacions i drets del personal sindical.

Al Banc de Biscaia es reben nombroses instàncies sollicitant empleu. El mateix passa al Banc de Bilbao. L'Espanyol de crèdit té quasi complet el personal.

ELS SINDICATS LLIBRES

Alguns diaris de Madrid reproduïen paràgrafs de l'article publicat a la «Gaceta del Norte», de Bilbao, pel secretari dels sindicats lliures Joan Lagua Lliteras, en el qual entre altres coses diu:

Derrotats o triomfants vaig a obligar a tots els sindicats lliures a un canvi de front i a dirigir tots els seus esforços vers l'atac col·lectiu en defensa dels drets de classe que és la veritat del sindicalisme.

Encara que no vengem, preferim l'enfortiment total d'aquesta llançadora de Cains hostilides. Si triomfem la nostra activitat es desenrotllarà en un terreny de puresa i exemplaritat per a tots els companys d'Espanya.

AL PALAU

El Rei, que durant aquests dies d'estada a Madrid, ocupa com vam dir, al palau, les habitacions de la planta baixa, anomenades del duc de Gènova, ha rebut aquest matí, a l'hora de costum, el president del

Consell, amb qui ha despatxat extensament.

Han complimentat després el sobirà, l'astrònom portuguès don Josep M. De Costa, i el duc de Fernand-Núñez.

A la tarda ha estat al Palau, despatxant amb el Rei, el ministre de la Governació.

LA SOCIETAT D'AUTORS

En compliment de l'acord adoptat en la darrera assemblea general, l'Associació Espanyola d'Escriptors s'ha fusionat amb la Societat d'autors espanyols, conservant, però, l'una i l'altra, llur significació i independència.

Per virtut del pacte, l'Associació espanyola d'escriptors, disposarà per als seus fins de l'organització administrativa i de la llarga i ben acreditada experiència del seu congènere la Societat d'autors espanyols.

La Junta directiva de l'Associació d'escriptors, confia en portar a cap, en breu termini, una gran part dels fins socials proposats amb caràcter immediatament realitzable per l'Assemblea general de la societat.

NEGATS

Santiago Serrano, de 30 anys, i Artur Llorca, de 30, van anar al proper poble de San Fernando, acordant banyar-se a ri u abans de dinar.

Així ho van fer sense calcular la profunditat del riu en el lloc que van escollir per a llur bany, i víctimes de llur imprevisió, malgrat els auxilis que els prestaren alguns veïns, que acudiren en sentir demanar auxili, van morir ofegats.

CONCURS

Amb l'objecte de dotar en son dia del comandament superior a cada una de les bases aèries escoles de Quatre Vents i dels Alcassars, i servei d'aviació al Marroc, es projecta la celebració d'un concurs de coronels i tinentes coronels d'Estat Major, infantaria, cavalleria, i enginyers.

El nombre màxim dels que podran pendre part en el concurs serà el de deu.

El concurs durarà vint dies. Les pràctiques seran: una estada de sis mesos en un curs de pilot a Jetafe; un mes en una estació aèria de Quatre Vents dels Alcassars, un mes d'estudi a l'Escola laboratori d'artilleria, i un altre de permanència als aeròdrom d'Àfrica.

Terminada amb aprofitament la instrucció seran declarats aptes per al servei d'aviació.

VISITES

Han complimentat aquest matí al ministre de la Guerra el duc de T'Serviaes i el diputat don Juli Amado.

AGRESSIO

Al carrer de Goya, un xofer que havia estat acomiadat, ha fet dos disparos contra el llogater d'automòbil.

Un dels projectils travessà la boina de l'agredit, però sense fer-hi gany.

Havem fet diverses gestions als centres oficials per a veure de comprovar la notícia d'aquest suïces, i en cap d'ells ens ha estat possible aconseguir cap ens donessin referències oficials.

EL PERSONAL DE BANCA I BORSA

Sevilla. — Els empleats de Banca i Borsa d'aquesta capital han acordat cedir un dia dels seus habers per a la subscripció oberta a favor de la vídua del president del Sindicat Lliure de Banca i Borsa de Barcelona assassinat recentment a València.

El pròxim diumenge tornaran a reunir-se els empleats de Banca i Borsa per a procedir definitivament a la constitució del Sindicat local d'aquesta classe.

Saragossa. — Els empleats pertanyents al Sindicat lliure de Banca i Borsa s'han declarat en vaga aquest matí, de conformitat amb l'acordat en senyal de protesta contra l'atemptat que han estat víctimes a València el president i el secretari del Sindicat lliure de Banca i Borsa de Barcelona.

Una comissió visità el governador donant-li un escrit de protesta.

A la tarda s'ha reprès el servei en tots els bancs, amb excepció de l'Espanyol de Crèdit.

DILIGENCIES JUDICIALS

València. — El jutge especial que instrueix la causa per l'assassinat dels senyors Domínguez i Padró, s'ha personat a la presó per a pen-

dre declaracions al detingut Casero.

També estigué a la presó el jutge del districte del Mercat, que hagué de veure alguns antecedents relacionats amb els atemptats.

ATEMPTATS

Bilbao. — Aquesta nit, entre dos quarts de deu i les deu, sonaren alguns trets que sortien de la plaça Circular i que causaren gran alarma.

Diversos individus engegaren alguns trets contra el celador d'artís trís Innocenci Ibarresura, qui resultà lleument ferit.

Fou conduït a l'hospital on li practicaren seguidament una minuciosa cura.

Fis ara s'ignoren els motius de l'agressió.

DE GOVERNACIO

Madrid, 18, 2 matinaaa
Referint-se a un solt publicat per un periòdic, en el qual es demanava a la Direcció de Seguretat que garantís la vida de les persones en conflictes que amenacen Madrid, dit aquesta matinalada el ministre de la Governació als periodistes que ho citen constar com a resposta a aquest solt, que no són necessàries aquestes excitacions, puix que la Direcció de Seguretat té completament garantida la vida dels ciutadans i que qualsevol extralimitació que pogués cometre's seria corregida amb el més sever rigor.

ENTERRAMENT

Oviedo. — Comunicuen de Miera que s'ha verificat l'enterrament de les víctimes de la catàstrofe de la mina Baltasara.

Ha resultat un acte imponentíssim. Hi han assistit més de 25.000 persones.

Han presidit el dol el governador el cap de mines de la «provincia» i el tinent coronel de la guàrdia civil.

Els tretze finetres eren portats pel company de treball dels que moriren a la mina.

La banda de música ha interpretat una marxa fúnebre.

Seguidament s'han celebrat els funerals.

El comerç ha tançat durant tot el dia.

Una comissió tècnica de tres enginyers ha començat a examinar les causes que han pogut originar la catàstrofe.

DE SANTANDER

Santander. — A conseqüència del mal temps no han sortit avui al Palau ni la Reina ni els infants.

La comissió gestora del ferrocarril de Santander - Burgos - Calatayud ha obsequiat amb un banquet a l'Hotel Reial a l'enginyer de Foment.

Aquesta tarda ha marxat aquest començar els treballs de confrontació a Hontóneda.

D'UN ATEMPTAT

Bilbao. — La brigada d'investigació, dirigida per l'inspector senyor Hinestrillas, ha realitzat reconeixement per a aclarir l'atemptat d'anit passat, aconseguint detenir al lloc on es va trobar una pistola, al comunista Demetri Hontóneda, de 27 anys, que va saber explicar la seva presència en el dit lloc.

També ha estat detingut un altre comunista d'acció anomenat Eusebio Pajares.

Als nostres subscriptors

A fi de no retardar la recepció del diari i les altres publicacions als amics i subscriptors que en aquesta època de l'any canvien de residència, els preguem que, en transmetre's un canvi d'adreça, no deixin de detallar en l'obra ben llegible:

Nom i cognom del subscriptor.
Residència habitual o antiga.
Nova residència, amb tots els detalls.

I publicació o lot a què estan subscriïts.

Ben entès que, per la complexitat dels nostres serveis, no responem de cap canvi, sigui temporari o definitiu, si s'omet qualsevol dels indicats detalls.

Per la tramesa del diari a fora, no augmenta la subscripció, si no és a l'estranger. Les altres publicacions o lots, augmenten 0'50 pessetes mensuals.